

Invitaziun

19. Radunonza dil cussegl da vischnaunca

dil trienni 2017/2020

**mesjamna, ils 27 da matg 2020 allas 20.00 uras
ella halla plurivalenta Dulezi a Sedrun**

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 18 dils 11 da mars 2020
3. Rendaquens 2019
 - a) Vischnaunca Tujetsch
 - b) Bogn Sedrun
 - c) energia alpina
4. Orientaziuns
5. Varia

Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 18-2017/20 dils 11 da mars 2020

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 18/2017/20 dils 11 da mars 2020

allas 20.00 uras entochen allas 22.45 uras ella Sala Cristalla a Sedrun

Presidi:	Gebharda Berther	
Actuar:	Simon Collenberg	
Dumbravuschs:	Otto Curschellas e Sabrina Flepp	
Presents:	11 cusseglierAs total 11 votantAs (absolut pli 6)	
Aspectaturs:	4	
Cusseglers/as:	Arno Berther, Surrein Gebharda Berther, Rueras Otto Curschellas, Sedrun Patric Deragisch, Gionda Sabrina Flepp-Loretz, Sedrun	Gelgia Deplaz, Rueras Guido Friberg, Sedrun Ignazi Monn, Sedrun Stanis Monn, Camischolas Severino Solèr, Cavorgia Cyril Steiger, Zarcuns
Suprastonza:	Beat Roeschlin, president communal Renato Decurtins, gerau Mario Hitz, gerau Guido Monn, gerau Gian-Reto Nufer, gerau	
Cumissiu da gestiun:	Tumaisch Valier, Camischolas	
Perstgisas:	Armin Albin, cusseglier da vischnaunca Primus Deragisch, cumissiu da gestiun	

Tractandas

1. Avertura
2. Approbaziun dils protocols
 - nr. 15 dils 13-11-2019
 - nr. 16 dils 20-11-2019
 - nr. 17 dils 25-11-2019
3. Sanaziun dalla Via dalla Staziun e dalla punt Tgamaura – credit d'impegn
4. Bogn Sedrun - credits
5. Elecziun d'ina cumissiu per la revisiun dalla lescha da baghegiar
6. Orientaziuns
7. Varia

1. Tractanda Avertura

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Il mument regia e dominescha in tema global. Il virus da Corona che procura en scadin cass per bia malsegirtad, tema, histeria ed effectuescha ussa consequenzas negativas per l'economia. Di per di informeschan las medias sur dil stan actual dil virus da Corona che ha dapi in temps era contonschiu il cantun Grischun e sederasa a moda sperta. Cun strictas mesiras da higiena e restricziuns tier occurrenzas appelleschan ils responsabels dalla Confederaziun sco era dil cantun alla populaziun da dar damogn al virus. En aschia ina malguesa ed incalculabla situaziun ei mintgin da nus dumandaus da setener vid quellas mesiras surordinadas per proteger sesez ed il proxim. En quei grau semuossa e semanifestescha il spért solidaric in visavi l'auter.

La fatschenta impurtonta d'oz ei segiramein la sanaziun dalla Via dalla staziun e dalla punt Tgamaura. Igl onn 1956 ei quella via vegnida construida. Oz va ei ell'emprema lingia per sanar la via e la punt ord aspects da segirtad e da porscher in bien e segir access als pedunzs, automobilists e per persunas cun impediments. La staziun ei il center, nua che bia glieud arrivon e parteschan. Ord quei motiv ed ari-sguard las sfidas digl avegnir ei ina tala infrastruttura da basa indispensabla. La Via dalla Staziun vegn frequentada ordvart bia e representa en in senn ina carta da viseta da nossa vischnaunca.

Oz vegnin nus era cunfrontai cun la situaziun actuala dil bogn cuvretg quei che pertucca ils cuosts dalla planisaziun. L'examinaziun detagliada dalla sanaziun ed engrondaziun dil project ha caschunau dapli cuosts che previu. Il Bogn Sedrun ei ina impurtonta part dalla purschida turistica da nossa vischnaunca. Quel basegna ina raschuneivla sanaziun ch'ei denton per nossa vischnaunca supportabla a liunga vesta.

Las elecziuns communalas s'avaschinan e procuran per bein enqualina discussiun enteifer la vischnaunca. La pli gronda sfida ei da saver occupar tut ils posts vacants ed anflar glieud adattada che statan a disposiziun. Cun far pugn en sac e criticar ils gremis politics schabegia pauc. In effect positiv ni ina migliur contonschein nus mo cun sez esser activs, mussar engaschi e star a disposiziun per in ni l'auter uffeci.

Tut tgi che s'engascha sin palancau politic, ei obligaus d'agir e star en per ina sauna e solidarica tenuta. Quei vul dir - luvrar per il beinstar da nossa vischnaunca. Scadin che stat a disposiziun per in post mereta respect per quella decisiun.

Orientaziun entras Beat Roeschlin, president communal:

Il virus da Corona fatschenta actualmein era nossa vischnaunca. Il stab da crisa ei sesius ensemen oz l'emprema gada per fixar las mesiras impurtontas per dar damogn a quei virus. Il stab da crisa cantunal informescha las vischnauncas regularmein davart il virus da Corona. El cantun Grischun ein tochen oz 23 persunas s'infectadas cul virus da Corona, ina da quellas habitescha en Surselva. Sch'il virus sederasa aschia vinavon, eisi da quintar che massa ulteriuras persunas s'infecteschan cun quei virus, ch'il sector da sanadad dispona da memia pauc personal e che l'infrastructura el sector dalla sanadad tonscha buca per tgirar tuttas persunas. Jeu mon da quei anora che las biaras persunas vegnan a s'infectar cul virus da Corona el decuors dil meins matg.

La vischnaunca ha lantschau las mesiras necessarias per dar damogn a quei virus. Nus havein empu-stau mieds da desinfectar e mascras da schurmetg. Ella Tgèsa s. Vigeli (baghetg vegl) havein nus driz-zau en treis combras che san vegnir nezegiadas sco liug da quarantina per hosps e persunas ch'ei sin viadi. El biro dil menader center communal secatta pil mument nies post da comunicaziun.

En cass da sintoms, cunzun tier febra, tuos e problems cul flad, supplicheschel jeu vus da contactar il miedi da casa. Lez decida allura sin fundament da vossas indicaziuns, sch'in tractament ei necessari. Oravontut persunas sur 65 onns e persunas cun malsognas preexistentas ein periclitadas entras il virus da Corona.

Gebharda Berther, cussegliera da vischnaunca:

Jeu engraziel a nies president communal per quellas informaziuns detagliadas.

2. Tractanda Approbaziun dils protocols

Ils protocols nr. 15 dils 13-11-2019, nr. 16 dils 20-11-2019 e nr. 17 dils 25-11-2019 vegnan approvai unanimamein.

3. Tractanda Sanaziun dalla Via dalla staziun e dalla punt Tgamaura – credit d'impegn

Introducziun entras Guido Monn, genau:

La vischnaunca Tujetsch dispona d'ina reit da vias da rodund 69.6 kilometers, numnadamein 22.3 kilometers vias d'uaul, 35.4 kilometers vias da migliuraziun e 11.9 km vias da quartier. Quellas vias ston vegnir mantenidas. Igl ei necessari da sanar da rudien las vias suenter entgin temps. Uss eisi previu da sanar la Via dalla Staziun che meina naven dalla Via Alpsu tochen alla staziun da Sedrun e la punt Tgamaura che secatta sin quei tschancun. La sanaziun ei necessaria pervia la gronda frequenza da pedunzs che caminan tier la staziun da Sedrun ni tier la pendiculara Cuolm da Vi sco era muort il grond traffic d'autos sin quei tschancun. Igl areal dalla staziun da Sedrun vesel jeu sco in liug cun grond potenzial da svilup. Il biro d'inschignier Walter Deplazes, Surrein, ei vegnius incaricaus d'elavurar in project. Il menader dil project Alex Deplazes vegn a presentar a vus il project da sanaziun el detagl.

La presidenta dil cussegl da vischnaunca Gebharda Berther damonda ils cussegliers e las cussegliers, sch'els van d'accord che Alex Deplazes presenta il project. Tuts van d'accord cun quella proposta.

Alex Deplazes, menader dil project:

El num dil biro d'inschignier Deplazes engraziel jeu alla vischnaunca per quella incarica che nus havein astgau surprender. Vus haveis retschert in extendiu messadi cun las informaziuns detagliadas, aschia ch'jeu presentel mo las impurtontas parts dil project.

Igl ei previu da sanar la Via dalla Staziun che meina naven dalla Via Alpsu tochen sigl areal dalla staziun da Sedrun. Medemamein vegn la punt da Tgamaura sanada.

La via ha en plirs loghens sfendaglias, aschia ch'ina sanaziun ei urgenta. La via ei en tut 375 meters liunga. La Via dalla Staziun vegn sanada cumpleinamein. Ultra da quei eisi previu da construir in pasapei sigl entir tschancun, naven dalla sortida dalla Via Alpsu entochen tier igl areal dalla staziun. Las canalisaziuns d'aua schubra e tschuffa el perimeter dalla via vegnan remplazzadas. Era las ulteriuras lingias dil providiment sco lingias d'aua e las colligiazziuns d'electricitad e dalla kns vegnan remplazzadas ni completadas aschilunsch che quei ei necessari. La cuvrida dalla via ha ina grossezia totala da 12 cm (9 cm + 3 cm) e consista da duas rasadas che vegnan baghegiadas en en duas etappas. La fundaziun dalla via consista dad 80 cm material da fundaziun che schela buca.

El connex culla sanaziun dalla via eisi inevitabel da construir plirs mirs da sustegn. Il passapei vegn spartius cun in crap agl ur, il qual ha ina leva pendenza encunter il passapei. Quei levgiescha la rumida da neiv al menaschi tecnic. La dismessa d'aua piarsa succeda entras tumbins che vegnan piazzai sigl entir tschancun dalla via. La vischnaunca sto acquistar terren da plirs possessurs privats ch'ei necessari el connex culla sanaziun dalla via. Ei setracta dad en tut 95 m².

La punt secatta buca en in bien stan. Sut la punt ein pliras sfendaglias veseivlas. En entgins loghens varga il fier viadora. La punt ha ina lunghezia da 28.90 meters ed ina ladezia da 7.5 meters plus 1.5 meters pil passapei. L'actuala platta da betun vegn spazzada. Ei vegn construì ina nova platta. Tier ils pilasters dalla punt giufuns ei ina sanaziun previda. Ils tocs a miez dils pilasters vegnan construì da niev. Da mintga vart dalla punt vegn in caum da cuntraforza construì per stabilisar la punt. Per la punt ei il medem tschabergal sco sigl areal dalla staziun previus. Cheutras ei ina cuntinuaziun dil maletg dil vitg garantida. La crappa egl ual sut la punt vegn caviada da niev.

Ils cuosts per la sanaziun dalla via muntan a frs. 1'093'155.00. La sanaziun dalla punt ei previda cun cuosts da frs. 953'145.00. Per igl entir project da sanaziun che cumpeggia sper la sanaziun dalla via e dalla punt lavurs vid l'illuminaziun, lavurs vid la canalisaziun da meteo e la canalisaziun d'aua tschuffa, seresultan cuosts ella summa da frs. 2'305'857.00.

La sanaziun dalla punt ei previda igl onn 2020. La sanaziun dalla via vegn menada atras igl onn 2021.

Ei dat negina debatta d'entrada.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

La Via dalla Staziun ei ina impurtanta via da colligiazion. La via e la punt secattan buca en in bien stan. La sanaziun ei indispoteivla. Igl ei era buca prudent da spustar quella sanaziun. Cheutras sligiein nus buca la problematica. Pliras damondas sedattan denton el connex cun quei project:

- Giavischein nus ina sanaziun ni ina sanaziun plus?
- Eisi necessari che la via vegn completada cun in passapei e sto aschia vegnir slargiada?
- Vulein nus buca mantener la via sco tala ei oz?

El davos rapport annual ha nies president communal menziunau ch'ei seigi d'ir entuorn spargniusamein culs mieds finanzials. La situaziun finanziaria dalla vischnaunca seigi sufficienta. Mintga investiziun stoppi denton vegnir examinada da rudien. Jeu sun dil meini che nus stuein era far quella examinaziun tier quella investiziun. Las suandontas damondas vegnan buca rispundidas el messadi:

- Daco basegna ei in passapei?
- Tgei ein ils motivs pil passapei?
- Con cuosta la sanaziun senza la construcziun d'in passapei? Ein ils mirs da sustegn necessari pervia dil passapei?

Jeu vi bugen saver dalla suprastanza communal con che la sanaziun senza in passapei cuosta. Nus stuein denton saver sefidar sin quella indicaziun, pia negina cefra da schazetg.

Guido Monn, genau:

Jeu engraziel agl Arno per sias explicaziuns. Sigl areal dalla staziun ei in passapei vegnius construì avon entgins onns. L'idea ei da prolungir quel entochen tier la Via Alpsu. Pli e pli biars pedunzs fan diever da quella via, aschia ch'in passapei ei indispoteivels. Ei va denton era per la segirtad. Plirs automobilists carreschan sin quei tschancun. Biaras persunas van a era spassegiar sin quella via. Cun in pas-

sapei savein nus procurar per la segirtad da nos pedunzs. Ultra da quei essan nus ina vischnaunca turistica e stuein porscher in bien access tier la staziun da Sedrun. Nus sperein ch'ei detti in svilup sigl areal dalla staziun pervia dalla nova pendiculara Salins-Cuolm da Vi. Nus mein aschia da quei anora che pli bia gliud e pli biars automobilists elegian quella via egl avegnir per arrivar tier la nova pendiculara a Salins. La Viafier Matterhorn Gotthard preveda era da sanar la staziun. Nus havein secapescha fatg quell'as ponderaziuns davart ils cuosts dil passapei durant l'elavuraziun dil project. Il menader dil project Alex Deplazes sa informar vus silsuentier sutlunder. Jeu fetgel attents vus che nus havein da sanar pliras vias da quartier ils proxims onns sco per exempel la Via Dentervitgs. La vischnaunca dispona numnadamein sur d'ina gronda reit da vias.

Alex Deplazes, menader dil project:

Cun sanar la via senza la construcziun d'in passapei sa la vischnaunca spargnar frs. 312'000.00. Quella cifra constat per tut prezz. Nus havein examinau quei gia durant l'elavuraziun dil project.

Ignaz Monn, cusseglier da vischnaunca:

Jeu hai fatg exactamein las medemas ponderaziuns. Con quosta il passapei e drova ei quel? Il passapei sigl areal dalla Staziun vegn numnadamein buca nezegiaus da biars pedunzs. Il project sco tal sustegnel jeu cumpleinamein.

Sabrina Flepp-Loretz, cussegliera da vischnaunca:

La damonda ei giustificada. Jeu sun dil meini ch'in passapei ei necessaris ord vesta dalla segirtad dils pedunzs. Sche nus investein ina gronda summa daners en favur da quei project, allora duessan nus eleger ina buna sligaziun, pia ina sanaziun completa.

Guido Friberg, cusseglier da vischnaunca:

Jeu hai examinau da rudien quei project e sun en special sedumandaus: Tgei tschontscha per in passapei e tgei encunter? Suentier pesar giu avantatgs e disavantatgs sundel jeu vegnius tier la conclusiun ch'ei fa senn da construir in passapei, oravontut ord vesta dalla segirtad. Oz van las personas sco gaglianas dalla via siadora. Per l'autra savein nus garantir cheutras in bien access tier la staziun da Sedrun. Co vesa ei ora culla repartiziun dils cuosts el rom dalla procedura da perimeter? Separticipescha la Viafier Matterhorn Gotthard era vid ils cuosts? Igl access tier la staziun vegn migliuraus, aschia ch'ella profitescha era da quella sanaziun.

Guido Monn, genau:

La suprazion communal ei actualmein vid elavurar la repartiziun dils cuosts. Ils vischins e las vischinassas ein obligai da pagar ina contribuziun da perimeter, damai ch'ei setracta d'ina via da quartier.

Guido Friberg, cusseglier da vischnaunca:

Sto la Viafier Matterhorn Gotthard era separticipar vid ils cuosts dalla sanaziun dalla via, damai ch'ei setracta d'ina via d'access tier la staziun da Sedrun?

Guido Monn, genau:

La Viafier Matterhorn Gotthard ei medemamein obligada da separticipar vid ils cuosts da sanaziun. Ultra da quei ei mintga proprietari d'ina parcella e la vischnaunca involvai ella procedura da perimeter e ston aschia pagar ina contribuziun corrispundenta.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Ei la vischnaunca obligada da construir in passapei pervia dallas normas screttas avon per persunas impedidas? Eisi buca pusseivel da marcar silla via il passapei cun color blaua ni mellna e cheutras desister sin quels craps da spartiziun? Nus stuein semplamein esser attents ch'ei dat buca disa e vegn construì dapertut passapeis. Nus tschintschein adina da prighels, nus savein era construir prighels!

Alex Deplazes, menader dil project:

Da marcar sulettamein cun ina color il passapei ei buca lubiu. Ina persuna tschocca sto numnadamein saver palpar il passapei cun sia cana. Ei dat denton neginas normas che scrivan avon ch'in passapei sto insumma vegnir construì.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

El messadi eisi buca circumscret co la finanziaziun dalla sanaziun vesa ora en general. Tenor miu meini ston las pendicularas e la Viafier Matterhorn Gotthard Bahn era separticipar vid ils cuosts dil project da sanaziun. Il passapei meina naven da Rueras entochen a Sedrun. Naven dall'entschatta dil vitg da Sedrun (sut Zarcuns), nua che la Via dalla Staziun entscheiva, eisi tenor miu meini prudent da marcar sdremas mellnas. Cheutras savein nus garantir in segira traversada per tuts pedunzs naven dalla Via Alpsu tochen tier la Via dalla Staziun. Ei quei previu el rom da quei project?

Guido Monn, genau:

Igl ei segiramein prudent da marcar sdremas mellnas en quei liug. Nus havein aunc buca sefatschentau cun quella caussa. La procedura el connex culla marcaziun dallas sdremas mellnas succeda sur igl Uffeci per traffic dil cantun Grischun.

Il passapei ei ord mia vesta segiramein ina buna sligiazion per persunas che van a spassegiar. Plinavon levgiescha la spartiziun dalla via ed il passapei entras in crap la rumida da neiv al menaschi tecnic. Il menaschi tecnic sa cheutras buca donnegiar il passapei sco quei ei succedi tier ils ulteriurs passapeis che meinan atras il vitg.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Engraziel per las informaziuns detagliadas. Jeu sun dil meini che nus stuein votar giu denter ina sanaziun cun passapei ed ina sanaziun senza in passapei. La pluralitad duei decider tgei varianta che la vischnaunca realisescha. Con cuostan quels craps da spartiziun?

Alex Deplazes, menader dil project:

La calculaziun dils cuosts da frs. 312'000.00 che la construcziun dil passapei caschuna ei cumpleina-mein correcta. El cass ch'ei dat negin passapei, vegnan ils craps da spartiziun era piazzai agl ur dalla via, quei per menar naven l'aua. Ils cuosts pils craps ha la vischnaunca pia aschia ni aschia.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Engraziel per las informaziuns supplementaras. Jeu sun dil meini che nus stuein uss votar giu denter ina sanaziun cun passapei ed ina sanaziun senza in passapei. La damonda cardinala ei: Renda quei d'impunder quels daners per in passapei? Il passapei che secatta sigl areal dalla staziun vegn nezegiaus da paucs pedunzs. Viers la staziun meinan biaras vias aschia che quella via drova buca exnum in passapei. La segirtad ei ord mia vesta era buca in argument. Tochen oz ha ei mai dau problems muort la segirtad sin quei tschancun. Nus stuein esser prompts da reducir nos giavischs egl avegnir, damai che la situaziun finanziaria dalla vischnaunca lubescha buca d'ademplier tuts. Ord quei motiv proponel jeu da votar giu denter las duas suandontas variantas:

- a) varianta cun in passapei
- b) varianta senza in passapei

Votaziuns:

- a) Il cussegl da vischnaunca decida cun 8 vuschs encunter 3 vuschs d'approbar in credit d'impegn ella summa da frs. 2'305'857.00 per la sanaziun dalla Via dalla Staziun e dalla punt Tgamaura (variante da sanaziun cun in passapei).**
- b) Il cussegl da vischnaunca decida cun 8 vuschs encunter 3 vuschs da buca approbar in credit d'impegn ella summa da frs. 2'000'000.00 per la sanaziun dalla Via dalla Staziun e dalla punt Tgamaura (variante da sanaziun senza in passapei).**

4. Tractanda Bogn Sedrun - credits

Introducziun entras Guido Monn, gerau:

Il credit da planisaziun ella summa da frs. 370'000.00 ei vegnius surtratgs per ina summa da frs. 23'065.76, damai che lavurs ed examinaziuns nunprevedisas han caschunau cuosts supplementaras. Ei setracta dallas suandontas lavurs/examinaziuns supplementaras:

- examinaziun dil radon ed asbest;
- examinaziun dallas canalisaziuns internas cun camera;
- elavuraziun d'in concept pil bogn ordaviert (schurmetg encunter tiazas persunas cun seivs entuorn e schurmetg da vesida viers las vias);
- pliras leschas e normas ein semidadas dapi la partenza dil project -> quei ha effectuvau novs cuosts;
- analisa dalla rentabilitad;
- cussegliaziuns supplementaras entras ina persuna dil fatg.

La cumissiun da preparaziun basegna ultra da quei in niev credit ella summa da frs. 25'000.00 per las suandontas lavurs:

- sclariments e lavurs el connex culla procuraziun dils mieds finanzials;
- lavurs finalas el rom dall'elavuraziun d'ina varianta finala pil project da sanaziun/engrondaziun;
- ulteriuras lavurs sco per exempel sedecider, sch'il bogn da senudar vegn surtratgs cun itschal da crom ni plattas.

Il credit supplementar lubescha alla cumissiun da preparaziun da liquidar las davosas lavurs, numnadamein ils sclariments e las lavurs necessarias en connex culla procuraziun dils mieds finanzials. Silsunter suttametta la cumissiun la fatschenta al cussegl da vischnaunca per tractaziun. Jeu sperel ch'il cussegl da vischnaunca concedi oz quels credits per che nus sappien cuntinuar cun nossa lavur.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Quella fatschenta smacca. Gl'onn 2017 ha il cussegl da vischnaunca concediu in credit da frs. 370'000.00. Ei setracta cheu d'ina gronda summa che havess da tonscher per l'elavuraziun d'ina varianta finala per la sanaziun dil Bogn Sedrun. Tenor miu meini sto la cumissiun ver en egl ils cuosts. La cumissiun ha denton buca seteniu vid il credit da planisaziun e dau ora daners ch'ella haveva gnanc. La cumissiun ha surpassau sias cumpetenzas ed era buca salidau las autoritads communalas. Il cussegl da vischnaunca sto oz conceder in credit ch'ei gia vegnius impundius. Jeu sedamondel tgei che capeta, sch'il cussegl da vischnaunca conceda oz buca quei credit supplementar. En quei connex stuein nus sedumandar tgei incumbensas che la cumissiun preparatorica ha insumma. La cumissiun ha d'elavurar pliras variantas da sanaziun. Per la procuraziun dils mieds finansials ei denton la suprastanza communal responsabla. Quei ei buca ina incumbensa dalla cumissiun. Ord quei motiv duei la suprastanza communal conceder en rama da sias cumpetenzas il credit da frs. 25'000.00 per sclariments e lavurs el rom dalla procuraziun ed examinaziun dils mieds finansials. L'analisa dalla rentabilitad s'auda medema-mein buca tier las incumbensas dalla cumissiun. Ina analisa da rentabilitad ei era buca necessaria. Che quei menaschi sa buca render, havein nus adina saviu. Il credit da frs. 23'065.76 stuein nus deplorablein conceder oz, vess ni nuidis.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

A caschun dalla seduta dil cussegl da vischnaunca che ha giu liug mesjamna, ils 27 da mars 2019 ei claramein la varianta A (sanaziun) vegnida favorisada. Jeu sedamondel ord quei motiv, daco che la cumissiun va a sclarescha vinavon la varianta per in bogn ordaviert. L'examinaziun digl asbest mettel jeu en damonda. Ch'in tal baghetg cuntegn asbest, ei buca da dispitar.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

Nus havein discussiunau las variantas a caschun dalla seduta dil cussegl da vischnaunca avon rodund in onn e claramein favorisau la varianta che preveda ina sanaziun. Nies president communal fa adina puspei attents nus silla situaziun finanziaria dalla vischnaunca e sils gronds cuosts da menaschi ch'in bogn ordaviert porta. Era ord quei motiv eisi clar che sulettamein ina sanaziun vegn en damonda pil Bogn Sedrun. La cumissiun preparatorica duei surprendre responsabladad, veser en las finanzas dalla vischnaunca e buca impunder daners per studias da variantas che la vischnaunca sa finansialmein aschia ni aschia buca supportar.

Guido Friberg, cusseglier da vischnaunca:

Il matg 2017 ha giu liug la submitsiun dalla lavur da planisaziun ed il fenadur 2017 ei la lavur vegnida surdada. Jeu mon da quei anora che era las prestaziuns ein vegnidas definadas claramein cun l'inoltraziun dil prezi. Jeu sun surstaus ch'ina summa da frs. 370'000.00 tonscha oz buca pli per l'elavuraziun d'in preproject cun pliras variantas. Ei setracta cheu da rodund 3000 uras da lavur repartidas sur in spazi d'in onn e miez. Il diember da studias pren displascheivlamein tier ils davos onns e quei dapertut ella politica. Tgi controllescha ch'ils architects setegnan vid il credit e ch'els exequeschan las prestaziuns fixadas tenor il contract? Tenor miu meini s'auda per exempel l'examinaziun digl asbest tier in tal object tier la prestaziun da basa.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Jeu favoriseschel claramein la varianta che preveda ina sanaziun ella summa da frs. 5'850'000.00.

Guido Monn, genau

Nus havein schau elavurar treis variantas. Il credit da planisaziun ei vegnius fixaus dil biro antecessur. Quei biro ha sutschazegiau las retschercas ed examinaziuns ch'ei stadas necessarias ella fasa da pre-project. Duront l'elavuraziun dil preproject ha ei dau bia surpresas, nua che lavurs supplementaras ein stadas necessarias. Ozildi lavura negin per nuot. Da schar intercurir la ventilaziun, igl indrez da scadalment ed ulteriurs apparats ha caschunau cuosts. Il credit da frs. 370'000.00 ei aschia vegnius surtratgs per ina summa da frs. 23'065.76 (+7%-8%). Quei ei ina mudesta summa cumparegliau cul credit da planisaziun.

Igl ulteriur credit ella summa da frs. 25'000.00 basegna la cumissiun preparatorica per la procuraziun ed examinaziun dils mieds finansials. Vus haveis secapescha la pusseivladad da strihar quei credit. Las variantas pil Bogn Sedrun ein elavuradas el detagl e san vegnir presentadas al cussegl. Nus havevan l'intenziun da spitgar silla realisaziun dil resort a Dieni avon che suttametter las variantas als organs communal.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

Daco ha la cumissiun luvrau vinavon vid variantas che la vischnaunca sa buca supportar ord vesta finanziaria dapi la seduta dils 27 da mars 2019?

Guido Monn, genau:

Nus havein dapi la seduta dils 27 da mars 2019 buca luvrau vid las variantas. Uss eisi mo pli da recaltgar mieds finansials per la varianta finala. Ord quei motiv basegna la cumissiun preparatorica in credit supplementar. Ils quens per las analisas e las ulteriuras lavurs nunprevèdidas ha la cumissiun retschiert pér suenter la presentaziun dil project al cussegl da vischnaunca (seduta dils 27 da mars 2019). Cheutras ei igl augment da cuosts succedius tier il preproject (surpassament dil credit da planisaziun), per il qual nus duvrein uss in credit supplementar ella summa da frs. 23'065.76.

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

En quei cass ei il messadi buca cumpleinamein corrects. Leu eisi menziunau ch'ils sclariments e las examinaziuns ch'ei stai necessari el rom dall'ellavuraziun dallas differentas variantas han caschunau dapli cuosts che previu.

Severino Solèr, cusseglier da vischnaunca:

L'elavuraziun da variantas ei ina malsogna d'ozildi. La cumissiun sieta lunsch sper la situaziun finanziaria dalla vischnaunca sperasora. D'ina cumissiun spetgel jeu novs aspects. Uss eisi perencunter serresultau pli bia cuosts. Quei savein nus denton buca pli curreger. Bien ei quei buca!

Guido Friberg, cusseglier da vischnaunca:

Ha la cumissiun controllau la lavur dil biro da planisaziun (architects)? Tgei lavurs ha il biro exequiu en atgna reschia? Tgei lavurs ha il biro surdau ordeifer? Las variantas ein ussa elavuradas. La basa per elegier ina varianta schai ussa avon maun.

Guido Monn, genau:

Ilis architects (biro da planisaziun) han stuiu surdar certas lavurs a specialists, damai ch'els han buca la savida en certs roms. Dus tochen treis biros da specialists han fatg pliras lavurs, aschia per exempel era las planisaziuns digl indrez d'electricitad, dil scaldament, dils indrezs sanitars ni dalla ventilaziun ch'ei en quei baghetg ordvart complexas. Las variantas elavuradas constattan cun ina deviazion da plus 15%. Nus savein buca tgei surprisas che spetgan aunc nus el rom dalla sanaziun dil Bogn Sedrun. La finami-ra ei denton da sanar il bogn per rodund frs. 5 milliuns. Sch'igl ei giavischau, savein nus trer da part ils cuosts dils architects e mussar ora tgei prestaziuns ch'ei vegnidas surdadas ordeifer e tgeininas ch'els han exequiu en atgna reschia ella fasa da preproject.

Otto Curschellas, cusseglier da vischnaunca:

Cura presenteis vus las variantas al cussegl da vischnaunca? La ventilaziun funcziunescha buca diltut endretg. La stad vargada ei il Bogn Sedrun staus serraus inagada muort in incaps tecnic. La sanaziun ei ord mia vesta fetg urgenta. Ord quei motiv supplicheschel jeu vus da far vinavon cun quei project e suttametter tal beinspèrt als organs communals.

Guido Monn, genau:

Sch'il cussegl da vischnaunca conceda oz il credit da frs. 25'000.00 pils sclariments necessaris el rom dalla finanziaziun, savein nus cuntinuar cullas davosas lavurs el rom da quei project. Nus savein buca tgei summa d'emprest e tgei contribuziun à-fonds-perdu che la vischnaunca retscheiva el rom dalla nova politica regiunala (NRP) per la sanaziun dil Bogn Sedrun. Il credit supplementar lubescha denton a nus d'incaricar in specialist cull'elavuraziun d'ina damonda da susteniment per mauns digl Uffeci d'economia e turissem. La damonda cumpeggia las investiziuns, la valorisaziun ed autras explicaziuns economicas. Sin fundament da quellas indicaziuns decidan ils responsabels tgei summa d'emprest e/ni tgei contribu-zion à-fonds-perdu che la vischnaunca Tujetsch retscheiva per la sanaziun dil Bogn Sedrun.

Guido Friberg, cusseglier da vischnaunca:

Tenor miu meini duei nies sviluppader regional Rudolf Büchi surprender quell'incarica. Gest per talas incaricas havein nus in sviluppader regional.

Guido Monn, genau:

Sin cussegl dil sviluppader regional havein nus decidu d'engaschar in specialist che far las lavurs ed ils sclariments el connex culla procuraziun dils mieds finanzials. Quella lavur s'auda numnadamein buca tier las incumbensas dil sviluppader regional.

Arno Berther, cusseglier da vischnaunca:

Il credit d'impegn ella summa da frs. 25'000.00 sundel jeu buca prompts da conceder. Da sclarir, nua ch'ei dat mieds finanzials per la sanaziun dil Bogn Sedrun, s'auda tier las incumbensas dalla suprastanza communal. La cumissiun ei responsabla per l'elavuraziun dallas variantas e dispona davart neginas cumpetenzas finanzialas. La cumissiun ha consequentamein impundu ina summa da frs. 23'065.76 senza ver las cumpetenzas finanzialas leusunter. Quei credit supplementar stuein nus denton conceder oz, vess ni nuidis.

Jeu vi aunc far attents ch'ils credits supplementars ston tenor la constituziun communal buca vegnir suttamess al referendum facultativ sco menziunau el messadi. Cheu ei succediu in sbagli formal. Il cus-

segl da vischnaunca sa numnadamein decider definitivamein sur da quels credits el rom da sias cumptenzas finanzialas.

Votaziuns:

a) Il cussegl da vischnaunca decida cun 10 vuschs encunter 1 vusch d'approbar in credit supplementar ella summa da frs. 23'065.76 pil preproject – sanaziun ed eventuala engrondaziun dil Bogn Sedrun.

b) Il cussegl da vischnaunca decida cun 9 vuschs encunter 2 vuschs da buca approbar in niev credit d'impegn ella summa da frs. 25'000.00 per las davosas lavurs (procuraziun dils mieds finansials) avon la realisaziun dil project (project – valurisaziun dil Bogn Sedrun).

5. Tractanda Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla lescha da baghegiar

Introducziun entras Guido Monn, gerau:

Il 20 d'avrel 2009 ha la Regenza approbau la revisiun dalla lescha da baghegiar Tujetsch. Dapi lu ein biabein 11 onns vargai. Enteifer quei temps ha ei dau entginas adattaziuns tier las leschas surordinadas. Ord quei motiv essan nus dil meini da reveder la lescha da baghegiar. El rom dalla revisiun eisi previu d'examinar tuts artechels dalla lescha da baghegiar e d'adattar tals, sch'els corrispundan buc allas leschas surordinadas. Actualmein sefatschenta la vischnaunca Tujetsch culla revisiun dalla planisaziun locala, nua ch'ella ei sfurzada da prender pliras parcelas ord la zona da baghegiar sco era da mobilisar ina part da quellas. Quella revisiun ha per consequenza ch'ei dat adattaziuns tier la lescha da baghegiar. Sper las adattaziuns ella lescha da baghegiar sin fundament dallas leschas surordinadas e la revisiun dalla planisaziun locala eisi previu d'augmentar la cefra d'utilisaziun dils baghetgs (surfatscha dallas alzadas partiu entras la surfa-tscha dalla parcella da baghegiar). Quella adattaziun ei oravontut impurtanta e necessaria, damai che las parcelas da baghegiar vegnan pli scartas muort la revisiun dalla planisaziun locala.

Votaziun:

Il cussegl da vischnaunca elegia unanimamein las suandontas persunas ella cumissiun per la revisiun dalla lescha da baghegiar:

Dumeni Cavegn, menader uffeci da baghegiar

André Maissen, architect

Guido Monn, gerau

Ursin Schmid, interprendider/scrinari

Severino Solèr, locomotivist

6. Tractanda Orientaziuns

Beat Roeschlin, president communal

Parcadis a Salins

La disposiziun relaschada digl Uffeci per traffic federal el connex cul project dalla pendiculara Salins-Cuolm da Vi lubescha entgins parcadis pil persunal sper la staziun da partenza dalla pendiculara Cuolm da Vi a Salins, denton negins parcadis per hosps. Era el messadi ch'ei vegnius suttamess alla radunonza da vischnaunca ils 16 da mars 2018 el connex cull'approbaziun dil credit e la concessiun dils dretgs

per la pendiculara Salins-Cuolm da Vi ei negin traffic silla Via Valtgeva sco era negins parcadis per hosps sper la staziun da partenza previ a Salins. Quels parcadis en quei liug ein illegals e corrispundan buca alla disposiziun menziunada. Las pendicularas da Mustér ein obligadas da setener vid quella disposiziun. Per impedir il traffic silla Via Valtgeva viers la staziun da partenza a Salins ha la suprastonza communal decidiu da relaschar in scamond da carrar per vehichels cun motor. La suprastonza communal procura cheutras sulettamein che las determinaziuns dalla disposiziun relaschada digl Uffeci per traffic federal vegnan ademplidas.

Revisiun dalla constituziun communal

Avon quater onns ha la cussegliera Gelgia Deplaz inoltrau ina moziun el connex culla consituziun communal che pretenda da reveder las cumpetenzas finanzialas dils organs communal. La cumissiun ei semessa alla lavur e ha revidiu las cumpetenzas finanzialas ella constituziun communal. Nua ch'ei ha duvrau midadas tier artechels sin fundament da midadas tier leschas surordinadas, ha ella fatg las adattaziuns necessarias. Plinavon ha ella reduciu il diember da commembers tier las cumissiuns, nua che quei ei stau prudent. Certas cumissiuns ein vegnidas abolidas. Quellas adattaziuns ha ella fatg sin fundament dall'incumbensa che pretenda d'optimar l'organisaziun communal, dada dil cussegl da vischnaunca a caschun dalla seduta dils 5 d'october 2016. Tuttas lavurs menziunadas ein vegnidas fatgas el rom d'ina emprema revisiun. La revisiun duei tenor la cumissiun preparatorica numnadamein succeder en dus pass. Pér en in secund pass (secunda revisiun) ha la cumissiun l'intenziun da sefatschenttar culla damonda cardinala, schebein la vischnaunca duei cumpigliar ina organisaziun communal culla radunonza da vischnaunca ni il cussegl da vischnaunca. Suentar las lavurs el rom dall'emprema revisiun ha la cumissiun preparatorica inoltrau la constituziun revidida alla suprastonza communal. Lezza ha denton buca predeliberau quella fatschenta per mauns dil cussegl da vischnaunca.

Per ademplir la finamira dalla moziun da Gelgia Deplaz eisi necessari che la cumissiun preparatorica suttemetta sia constituziun revidida e la suprastonza communal sia proposta el connex culla revisiun al cussegl da vischnaunca per tractaziun. Quei duei succeder a caschun d'ina dallas proximas sedutas.

Concessiun d'aua per la Viefier federala:

Nus essan actualmein ella fasa finala dallas contractivas concernent il dretg pil diever dall'aua sutterrana che la vischnaunca Tujetsch vul conceder alla Viefier federala el connex cul menaschi dil tunnel dalla Neat. Sco ei vesa ora pil mument sa la vischnaunca quintar cun ina indemnizaziun annuala denter frs. 200'000.00 - 300'000.00. 60% dalla indemnizaziun ei fixa. 40% dalla cumpart dall'indemnizaziun ei variabla, quei tenor il diever d'aua dalla Viefier federala.

Rendaquen 2019

Nus essan pil mument ella fasa da serrar giu quen. En cuort temps reveda la cumissiun da gestiun il rendaquen 2019. Il rendaquen muossa in bien resultat. Ei seresulta in cashflow da rodond frs. 2.5 miliuns.

7. Tractanda

Varia

Gelgia Deplaz, cussegliera da vischnaunca:

La revisiun dalla constituziun communal ei dapi quater onns en elaboraziun. Ei fuss stau impurtont che la constituziun communal revidida fuss vegnida suttamessa per tractaziun als gremis cumpetents avon las elecziuns communalas 2020. Ei havess spargnau ina massa schischuris e discussiuns.

Simon Collenberg
actuar:

Gebharda Berther
presidenta:

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Quen 2019

Vischnaunca Tujetsch

Messadi

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziada presidenta
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

Rapport da gestiun e quen 2019

Preziadas convischinas, preziai convischins

Il rapport da gestiun 2019 dalla vischnaunca da Tujetsch san ins circumscriver cun treis constataziuns positivass:

- Ina stabilisaziun a moda durabla cun pressapauca 1250 habitonts.
- Concretisaziun dallas perspectivas dil svilup turistic per la destinaziun “Andermatt-Sedrun-Mustér” en nossa vischnaunca.
- Collaboraziun approfondada cun la vischnaunca da Disentis/Mustér.

La gronda digren dalla populaziun tuatschina dils davos sis onns dat a nus da patertgar. La terminaziun dallas lavurs dil Alptransit ha giu schliatas consequenzas per l’economia locala. Era tier la veta sociala han’ins fatg persenn che la Neat s’auda tier la historia. Tuttina stat la vischnaunca Tujetsch actualmein sin fermas combas.

Las vastas investiziuns entras ils investurs Samih Sawiris e Marcus Weber tilan l’attenziun da novs interessents per nossa val. Ultra da quei sedattan novas perspectivas per investiziuns vegnentas sil camp turistic.

La collaboraziun culla vischnaunca da Disentis/Mustér ei vegnida approfondada. Specialmein ils numerus puncts cumineivels culs vischins da Mustér possibiliteschan ina collaboraziun efficienta e zun collegiala dad omisduas suprastonzas communalas.

Tut ils organs communalas dalla vischnaunca da Tujetsch apprezzieschan ordvart la capientscha e la confidanza che la populaziun da Tujetsch admetta als officials. Cordial engraziament persuerter!

Projects

- Il settember 2019 ei la populaziun vegnida informada entras ils investurs dil project “Resort Dieni” pertuccont projectaziun e finamiras. Gl’entir onn han examinaziuns perifericas fatschentau l’executiva. En special ei vegniu fatg studis partenent la concepziun d’in bus local d’unviern “Dieni – Bugnei” ed igl ei vegniu elaborau in vast concept da parcar.
- Il zercladur ei la pendiculara Salins – Cuolm da Vi vegnida inaugurada. Suerter cuort temps ei quei traffic pendular daventaus in punct prezius dalla purschida turistica en Tujetsch.
- La realisaziun dalla colligiaziun nova dils dus territoris da skis Andermatt – Sedrun cun l’avertura dil Schneehüenerstock il december 2018 ha purtau per Tujetsch in’unda da visitaders nunspitgada ed in stupent augment dallas pernottaziuns durant la stagiun d’unviern 2018/19.
- Las pretensiuns dalla lescha davart la planisaziun dil territori pil cantun Grischun che vegnan fixadas el plan directiv communal han fatschentau intensivamein la suprastonza communal. Legreivlamein ha il cantun approbau il schaner 2020 il plan directiv per Tujetsch.
- Muort munconza da temps e planisaziun retardada han entgins projects d’investiziun (frs. 1.25 miu) previ pigl onn 2019 stuiu vegnir spustai. Da l’autra vart ein auters projects progredi bein ni schizun vegni terminai. Menziun speciala mereta la realisaziun dalla Residenza Dulezi che ha aviert sias portas il meins d’avrel 2020. El centrum dil vitg ei vegniu erigiu in fetg bi baghetg che secumporta optimalmein cul maletg dil liug. La Residenza Dulezi cumpeglia 16 habitaziuns adattadas alla vegliadetgna, la filiala dalla Banca Raiffeisen ed il menaschi da gastronomia “la Miula”. El sutterranean sesanfla

la garascha pils cussadents ni era per affittaders privats. Tut ils cumpigliai vid la realisaziun dil baghetg niev ein s'engaschai exemplaricamein.

- La suprastanza communal ei sefatschentada cullas suandontas tematicas:
 - a) Segirar il provediment da sanadad entras ils miedis locals;
 - b) Segirar il survetsch dall'ambulanza Cadi a Mustér;
 - c) Structurar la collaboraziun turistica regiunala e surregiunala dalla societad acziunara Sedrun Disentis Tourismus SA tenor dretg commercial;
 - d) Collaboraziun dallas vischnauncas dalla Sursassiala en fatgs da svilup sco era en connex cull'extensiun dall'infrastructura turistica;
 - e) Optimar la colligiaziun dalla Viafier retica viers Cuera;
 - f) Conceder prestaziuns finanzialas per la promoziun dall'economia tenor la lescha vertenta (La Conditoria Sedrun-Switzerland SA);
 - g) Elavuraziun dall'analisa dils prighels locals;
 - h) Realisaziun dalla carta da prighels locala;
 - i) Elavurau il concept per in bus local d'unviern "Bugnei – Dieni";
 - j) Elavuraziun e deliberaziun dalla nova lescha "energia alpina";
 - k) Elavuraziun dil concept da parcar per la vischnaunca Tujetsch;
 - l) Contractivas cun la Viafier federala pertuccont l'indemnisaziun dil diever dall'aua sutterrana el tunnel dalla NEAT.
- Menziun speciala tucca ei da far per la lavur extendida dalla cumissiun parlamentara ch'ei sefatschentada culla revisiun parziala dalla constituziun communal. La lavur conceptuala ei vegnida coordinada cugl Uffeci da vischnauncas dil cantun Grischun.

Grond engraziament meretan tut ils participai en favur dil beinstar da nossa vischnaunca. Grazia fetg als collegas dalla suprastanza communal, al cussegl da vischnaunca, a tuttas cumissiuns, als experts engaschai. Engraziel fetg a tuts collaboraturs dil scolaesser, dall'administraziun communal, dil foresta-lesser e digl uffeci da baghegiar, allas persunas dil fatg ed als numerus emploiai, alla populaziun da Tujetsch ed a nos fideivels hosps e possessurs da secundas habitaziuns. Tuts han contribuìu essenzialmein alla buna reussida digl onn 2019.

Actividad politica

Autoritads communalas

Votaziuns all'urna

Igl onn 2019 han neginas votaziuns communalas giu liug en vischnaunca.

Radunonza da vischnaunca

Igl onn 2019 ha ina radunonza da vischnaunca giu liug.

Il 18 da december 2019 ei il preventiv 2020 dil quen da gudogn e sperdita sco era il quen d'investiziuns 2020 dalla vischnaunca da Tujetsch vegni approbai unanimamein cun 43 vuschs. Entras tscharna unanim ei vegniu decidu da schar il pei da taglia d'entrada e da facultad per igl onn 2020 sin 95% dalla taglia semplia dil cantun ed il pei da taglia sin schischom sin 1.5%. Plinavon ha la radunonza da vischnaunca decidu unanimamein d'approbar la lescha davart l'energia alpina dalla vischnaunca. Medemamein ha la radunonza da vischnaunca decidu unanimamein d'abolir las statutas dall'energia alpina digl 01-07-2017 e la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad dils 16-03-2018.

Cussegl da vischnaunca

Igl onn 2019 ha il cussegl da vischnaunca salvau siat sedutas. El ha decidu davart las suandontas fatschentas:

- Credit supplementar per inventari ed installaziuns ella halla plurivalenta Dulezi
- Project - sanaziun dil Bogn Sedrun
- Elecziun d'ina cumissiun per la revisiun dalla lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever
- Rendaquens 2018
- Elecziun substitutiva d'in commember per la cumissiun Bogn Sedrun
- Informaziun: Strategia dalla Scola Sedrun
- Elecziun dil biro dil cussegl da vischnaunca
- Damonda da susteniment per la nova halla da produciun (La Conditoria Sedrun-Switzerland SA)
- Cunvegna da prestaziun culla Regiun Surselva – contribuziun pil gimnasi dalla Claustra da Mustér
- Preventiv 2020
- Lescha davart l'energia alpina dalla vischnaunca Tujetsch (lescha energia alpina)

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha salvau 24 sedutas durant igl onn 2019.

Conclusiun

El rapport da gestiun e quen 2019 vegnan ils differentes departaments ad informar sin las proximas paginas sur dil curriu e passau. Lu suondan il quen annual 2019, la survesta dallas autoritads communalas, informaziuns interessantas da nossa populaziun e differentas statisticas. Concludend engraziein nus per tut il sustegn, per la confidanza ed il ferm engaschi da mintga vart sinaquei che nossa vischnaunca sappi funcziunar. In grond laud e renconuschientscha meretan nos collaboraturs per lur impurtont engaschament, per lur loialitad e fidonza envers il patrun – la vischnaunca.

Administraziun e finanzas

Administraziun communal

Tier l'administraziun communal ha ei dau pliras midadas da persunal igl onn 2019.

Dunna Petra Furrer ha terminau siu engaschament sco collaboratura mercantila tier l'administraziun communal la fin digl onn 2019. La suprastanza engrazia ad ella per sia buna lavur prestada durant ils davos treis onns. Sco niev collaboratur per l'administraziun communal ei Rafael Demont (40 onns) vegnius elegius. Suentar gl'emprendissadi mercantil tier l'administraziun communal a Trun, ha el luvrau en pliras administraziuns, denter auter era sco menader dalla controlla da habitonts tier l'administraziun dil marcat d'Ilinau-Effretikon, il davos tier gl'uffeci civil dil marcat da Dübendorf. Plinavon ha el absolvì differentas scolaziuns, denter auter sil sector dalla controlla da habitonts sco era sil camp digl uffeci civil. Rafael Demont ha entschiet sia piazza tier l'administraziun communal l'entschatta november 2019. El ei responsabels pigl uffeci da lavur, per la cassa AVS, l'entira EED e la facturaziun dils quens. Ultra da quei coordinescha el projects e liquidescha ulteriuras lavurs administrativas. El ei seluvraus en bein el vast spectrum d'incumbensas e ha surpriu sper las lavurs da mintgadi la funcziun sco substitut dil menader center communal.

Igl onn 2019 ei la cumposiziun dalla direcziun communal vegnida adattada. Da niev fa Adrian Deragisch sco menader dil menaschi tecnic part a quella. Dumeni Cavegn ch'ei engaschaus dapi l'entschatta uost 2019 sco menader digl uffeci da baghegiar lavura en ina piazza da stab. El cusseglia la direcziun communal en divers fatg communal, appartegn denton buca a quella.

Dapi miez october 2019 lavura Anja Caduff (27 onns), oriunda da Rueras, tier igl uffeci da baghegiar e l'administraziun communal en in pensum da lavur da 40%. Ella ei primarmein responsabla pil survetsch da telefon e las lavurs administrativas tier igl Uffeci da baghegiar. Ella liquidescha denton era tenor bassegns lavurs administrativas ed incaricas per la canzlia communal. Anja Caduff ei selavurada en bein els vasts affars d'ina vischnaunca.

L'administraziun communal ha supportau bein las midadas da persunal. Ella cumpeggia in competent team da lavur che collaborescha bein ed ei tschentada si adequatamein per las sfidas digl avegnir.

Archiv communal

En cefras dumbra igl archiv communal rodund 1400 scatlas cun actas e documents, la partiziun da cudischs administrativs rodund 600 e la biblioteca documentara 670 cudischs. Vitier vegnan numerusas bibliotecas cun litteratura romontscha, cun periodicas romontschas, cudischs religios, cudischs da scola el diember da rodund 4800 cudischs. Leutier aunc tschiens dublettas da tut gener.

Neu dalla administraziun communal creschan las actas oravontut cun ils quens e las quittanzas dil menaschi dalla vischnaunca. La pli legrevla carschen ed era impurtanta per la cultura tuatschina, ei la carschen ella part 21. Cultura. Biaras vischinas e vischins han danovamein svidau lur truchets e pults e surdau bein enqual scazi agl archiv da vischnaunca. Buca mo actas, era films e fotografias ein vegnidas surdadas agl archivar. Igl archiv vegn aschia buns a tuts e perquei in engraziament als donaturs/as dad archivalias ed autras preziusadads agl archiv communal.

Amplificar la retscha da cudischs, ni la documentaziun dalla vischnaunca, ei ina obligaziun digl archivar. Quella sto ver cuntinuaziun. Cheu suondan las ovras novas digl onn 2019: 100 onns electricitad en Tujetsch Tarcisi Hendry; ediziun energia alpina 2018; Glacier Express – Die Welt des Glacier Express Robert Bösch/Iso Camartin/Paul Caminada 2005; Muments ella natira/Eindrücke aus der Natur Peter A. Dettling; text: Vic Hendry 1999; 25 Onns Uniun da viandonts Sedrun-Tujetsch Meinrad Hendry, Sedrun

1995-2020; Cuschinar cun Lumpazi Spisas tradiziunalas dalla Surselva; Livia Degonda/Tatjana Curschellas 2018; 75 onns Uniun da catschadurs Badus/Tujetsch - Cronica Norbert Vinzens 2018; Placi Deragisch-In original popular Scola claustrala Mustér Lavur da matura 2018 Alissia Marino; Biro d'architectura Dettling + Maissen, Sedrun 1973; Felix Maria Diogg (1672-1834) Ein Porträtmaler in Zeiten des Umbruchs Mark Wüst, Rudolf Velhagen Chronos 2019; La Borgia dil tschëss sco giug auditiv da Not Battista Soliva Lavur da maturitad el rom Romontsch el Gimnasi claustral Mustér 2019.

Cun la pagina d'internet www.archiv-communal.ch haveis Vus ina buna investa egl archiv da vischnaunca. Vus veseis il register dallas actas, dils cudischs e tut igl auter che sesanfla egl archiv en Tgèsa communal e casa da scola Sedrun.

Alla fin igl usitau clom a Vus preziadas vischinas e preziai vischins: Buca sdermenei documents, fotografias e scartiras da valeta culturala e historica. Igl archiv communal pren bugen. Leu anflan ellas il liug adattau per viver vinavon e survir als descendents sco documents da perdetga dil vargau, dil viver e luvrar ella val. Bien engraziament persuerter.

Lescha energia alpina

Sin fundament da tuttas midadas essenzialas ch'ei seresultadas ils davos onns sil marcau dalla forza electrica en Svizra e pervia dallas grondas provocaziuns che sedattan cheutras pil futur ha la suprastanza communal – ord vesta dalla vischnaunca sco proprietaria dall'impresa energia alpina – elavurau novs documents che reglan la relaziun giuridica denter la vischnaunca Tujetsch e l'energia alpina. Cheutier s'audan la lescha energia alpina, il contract da concessiun e la strategia dalla proprietaria. Ils documents corrispundan al stadi actual dallas determinaziuns cantunalas e federalas vertentas, risguardan il svilup dil futur e reglan clar sco era transparent las responsablads denter la proprietaria e l'energia alpina.

La nova lescha energia alpina ch'ei vegnida approvada a caschun dalla radunonza da vischnaunca ils 18 da december 2019 ei il document principal. La nova lescha remplazza las statutas existentas dall'energia alpina sco era la lescha davart l'indemnisaziun dalla vischnaunca Tujetsch per sias prestaziuns en connex cul provediment d'electricitad. Ella fuorma la basa legala per l'incumbensa communal d'in segir provediment d'electricitad e per la gestiun d'ina reit d'electricitad sin territori communal che la vischnaunca ha surdau all'energia alpina. Ella lescha eisi ord quei motiv circumscret co l'impresa independenta ei organisada e davart tgei cumpetenzas che quella dispona. Plinavon eisi stipulau ella lescha tgei organs comunals ch'ei responsabels per la strategia dalla proprietaria e survigileschan che l'incumbensa publica vegni ademplida correctamein tenor uorden. Medemamein cumpeglia la lescha las directivas ch'ei d'observar tier l'elavuraziun dil contract da concessiun, il qual la suprastanza communal siara giu cull'energia alpina.

Finanzas

Quen current

Il quen current siara cun expensas totalas da frs. 12'536'249.29 ed entradas totalas da frs. 13'445'254.15. Aschia seresulta in surpli d'entradas da frs. 909'004.86. Il quen cuntegn deducziuns totalas dalla facultad administrativa egl import da frs. 222'065.76.

Risguardond tut ils suranumni fatgs munta il cashflow (gudogn avon las deducziuns dil quen current) a total frs. 2'555'741.07.

Quen d'investiziun

Il quen d'investiziun dalla facultad administrativa cuntegn expensas per investiziuns egl import da frs. 2'582'961.52 ed entradas da subvenziuns e contribuziuns da frs. 828'445.66, aschia ch'ei seresulta investiziuns nettas da frs. 1'754'515.86.

Preventiv 2019

Il preventiv prevedeva expensas da frs. 11'180'650.00 ed entradas da frs. 11'361'250.00. Aschia seresultava in surpli d'entradas da frs. 180'600.00.

Il quen d'investiziuns era calculaus cun expensas bruttas da frs. 3'642'650.00. Havend risguardau las contribuziuns e subvenziuns ella summa totala da frs. 639'800.00 seresultavan investiziuns nettas da frs. 3'002'850.00.

Il gudogn avon las deducziuns (cashflow) muntava a frs. 271'100.00. Risguardau las investiziuns nettas seresultava in deficit da finanziaziun da frs. 2'731'750.00.

Explicaziuns detagliadas tier il quen 2019 e la situaziun finanziaria

Il rendaquen 2019 ei seresultaus sin fundament da saunas valurs

Il cashflow ella summa da frs. 2'555'741.07 ch'ei s'augmentaus visavi igl onn precedent per 15.3% ed igl augment da 14.6% tier las investiziuns nettas da frs. 7'226'389.00 (onn avon frs. 6'306'711.00) ein ils pli impurtants indicaturs dil rendaquen 2019 ord vesta dall'economia da finanzas.

Quels indicaturs ein zun remarcabels, sch'ins risguarda che la vischnaunca ha fatg investiziuns ella valeta da varga frs. 12.5 miu ils davos onns. Cheutier s'audan la construcziun dalla halla plurivalenta Dulezi sco era la realisaziun dalla Residenza Dulezi. Quellas investiziuns s'effectueschan directamein ni indirectamein sil quen dalla vischnaunca.

Cun in management d'expensas consequent, ina politica d'investiziuns defensiva ed entras ina finanziaziun survegliada dils projects impurtants, han'ins contonschiu d'impedir influenzas negativas sil resultat dil quen communal 2019. Quei che pertucca ils quens communals vegnents, han'ins la medema finamira.

Ils pli impurtants indicaturs per 2019 ein:

In management d'expensas consequent ed entradas sufficientas

Tuttas partiziuns han procurau cun success per respargns da cuosts. Las entradas da taglia e las entradas ord concessiuns dil dretg dallas aua ein restadas sil nivel digl onn vargau ni ein per part schizun carschidas.

Marcantas midadas tier las investiziuns nettas visavi igl onn precedent e preventiv

Las investiziuns nettas da frs. 1'754'515.86 ein sedublegiadas visavi igl onn vargau. Ellas schain denton ord motivs da temps e retardament da projectaziun per circa frs. 1.25 miu sut la summa budgetada el preventiv 2019. Sin fundament dallas investiziuns nettas da frs. 1.755 miu visavi il cashflow da frs. 2.556 miu, seresulta in bien grad d'atgna finanziaziun da 145.7%. Quei grad d'atgna finanziaziun da 145.7% resplenda positivamein igl augment dalla facultad netta dalla vischnaunca. Ultra da quei semuossa ei era che la vischnaunca ei precauta tier investiziuns vegnents, quei ch'ei inevitabel.

Bilanza equilibrada cun ina finanziaziun jastra constanta ed in plascheivel augment tier la facultad netta dalla vischnaunca

La finanziaziun jastra a liunga vesta da frs. 5.0 miu ei restada sil nivel digl onn precedent. Quei ei principalmein d'attribuir alla marscha dil cashflow da 19% (= cashflow en relaziun cullas entradas totalas da frs. 13.445 miu) realisada igl onn da fatschenta 2019 sco era al grad d'atgna finanziaziun da 145% tier las investiziuns nettas. Sin fundament dils medems facturs ei la facultad netta s'augmentada per 14.6 % sin frs. 7.226 miu.

La buna relaziun denter expensas ed entradas lubescha da far igl onn da gestiun 2019 reservas, finanziaziuns specialas ed amortisaziuns supplementaras

Il rendaquen 2019 siara cun in surpli d'entradas da frs. 909'004.86 tier expensas da frs. 12'536'249.29 ed entradas da frs. 13'445'254.15.

Il quen 2019 cumpeggia entginas posiziuns specialas:

- Ina reserva supplementara ella summa da frs. 1.3 miu per la sanaziun dil bogn cuvretg. Cheutras s'augmentan las reservas totalas per quei intent sin frs. 2.5 miu. La dissoluziun vegnenta da quellas reservas vegn a procurar per levgiaments tier las amortisaziuns futuras.
- Al fond per promover il svilup economic ei vegniu contribuiu frs. 150'000.00.
- Tier la contribuziun cantunala (ord il deposit forestal) ei ina amortisaziun speciala da circa frs. 69'000 per la cumpra d'ina nova maschina forestala succedida.

Facit

Il management consequent dallas expensas tier las differentas spartas, ina gestiun precauta el connex cun investiziuns (projects) sco era las bunas entradas han procurau per il surpli d'entradas ed il bien cashflow. La fin finala seresulta in augment mudest da 15% tier la facultad netta dalla vischnaunca.

Situaziun finanziaria – ina egliada egl avegnir

Investiziuns nettas

Pigl onn 2020 ein investiziuns nettas da frs. 3'764.200.00 planisadas. Pils proxims 4 onns (2020-2023) vegnan las investiziuns totalas schazegiadas sin frs. 16'039'200. Quella summa cumpeggia la sanaziun dil bogn cuvretg sco era projects ed investiziuns ell'infrastructura da basa.

Cashflow / deficit da finanziaziun

Priu il cass ch'il cashflow resta sin rodund frs. 2.35 miu ils proxims onns, seresulta in deficit da finanziaziun (sutcuvrida dallas investiziuns) ella summa da frs. 6'639'200.00 (2020-2023). Schai la media annuala dil cashflow sut quella supposiziun ordvart optimistica da frs. 2.35 miu. per onn, lu s'augmenta il deficit da finanziaziun correspudentamein.

Facultad netta

La vischnaunca ei obligada da tener ina disciplina tier las expensas e setener vid la summa d'investiziuns indicada el plan da finanzas allegau . Allura seresulta igl onn 2023 aunc adina in resultat positiv tier la facultad netta ella summa da frs. 437'189.00. En cumparegliaziun cul rendaquen 2019 (frs.

7'226'389.00) vegn la facultad netta a sesminuir considerablamein. Quei ei oravontut d'attribuir allas grondas investiziuns previdas igl onn 2021 (project Bogn Sedrun).

Deivets a liung termin

Ils deivets a liung termin vegnan a prender tier igl onn 2021 sin frs. 11. 5 miu., damai che la vischnaunca sto procurar per capital jester (emprests) per la sanaziun dil Bogn Sedrun. Silsunter sebasa la finamira lien da buca schar crescer ils deivets a liung termin, aschia che la vischnaunca sa supportar quels a liunga vesta.

Dapli informaziuns davart la planisaziun da finanzas anfleis Vus ella tabella cheusut.

Cefras indicativas	Rendaquen 2019	Prognosa 2020	Prognosa 2021	Prognosa 2022	Prognosa 2023	2020-2023 (cu- mulativ)
		<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>	<i>scenari positiv</i>
Cashflow	2'555'741.00	2'350'000.00	2'350'000.00	2'350'000.00	2'350'000.00	9'400'000.00
- Investiziuns nettas	-1'754'516.00	-3'764'200.00	-7'425'000.00	-2'425'000.00	-2'425'000.00	-16'039'200.00
surcuvrida /sutcuvrida tier investiziuns	801'225.00	-1'414'200.00	-5'075'000.00	-75'000.00	-75'000.00	-6'639'200.00
- facultad finanziaria	13'722'151.00	13'347'151.00	13'222'151.00	13'022'151.00	12'822'151.00	12'822'151.00
- capital jester	-6'495'762.00	-7'534'962.00	-12'484'962.00	-12'434'962.00	-12'384'962.00	-12'384'962.00
facultad netta alla fin digl onn	7'226'389.00	6'187'189.00	737'189.00	587'189.00	437'189.00	437'189.00
deivets a liung termin	-5'000'000.00	-6'500'000.00	-11'500'000.00	-11'500'000.00	-11'500'000.00	-11'500'000.00
Grad d'atgna finan- ziaziun	145.67%	62.43%	31.65%	96.91%	96.91%	58.61%

Departament baghegiar, forestalesses ed ambient

Baghegiar

Midadas da personal

La fin fenadur ha Paula Jacomet terminau siu engaschi tier la vischnaunca sco menadra digl uffeci da baghegiar. La suprastanza communal engrazia ad ella per la lavur prestada e giavischa pil futur tut mo il bien.

Sco successur ei Dumeni Cavegn vegnius eligius. En quei connex ei era l'organisaziun communal vegnida structurada da niev. Cun in pensum da 60% meina Dumeni Cavegn igl uffeci da baghegiar e surpren pensums da cussegliaziun per la direcziun communal. Dapi miez october ei Anja Caduff da Rueras engaschada tiegl uffeci da baghegiar. Ad els dus giavischin nus tut mo il bien e bia cuntentientscha cun lur novas incumbensas.

Situaziun da baghegiar

L'activitad da construcziun en la Val Tujetsch ei stada igl onn 2019 plitost mudesta. En tut han las lavurs vid dus objects da construcziun aulta entschiet, denter auter era vid la nova halla da producziun dalla La Conditoria Sedrun-Switzerland SA. Gia igl onn 2018 han las lavurs dalla residenza da seniors entschiet. Quellas muntan ad in volumen total da baghegiar ella summa da ca. 11 milliuns francs. Quei baghetg vegn terminaus el decuors dalla primavera 2020. Ultra da quellas investiziuns han personas privatas investau en differentas renovaziuns grondas e pintgas ni realisau engrondaziuns da lur habitadis. Tier sanaziuns setracta ei stediamein da sanaziuns dil tetg ni da remplazzaments da finiastras. Medemamein ein treis damondas per casas dad ina ni pliras famiglias vegnidas lubidas. L'execuziun da quellas lavurs duess succeder igl onn 2020. La damonda dad ereger ina nova ustria cun localitads da spa sil Cuolm da Vi entras las Pendicularas da Mustér ei vegnida renviada dallas instanzas cantunalas. Era la renovaziun ed engrondaziun dalla tegia dil SAC a Maighels ha buca survegniu sustegn entras las instanzas federalas, damai ch'igl object secatta en ina cuntrada da palius da muntada naziunala, nua ch'engrondaziuns da baghetgs ein buca lubidas.

Per tractar tut las fatschentas da baghegiar ei la cumissiun da baghegiar s'entupada a 19 sesidas. En tut ei vegniu inoltrau 119 damonas ni annunzias da baghegiar.

Via Strem

La suprastanza haveva previu da sanar gia igl onn 2018 la Via Strem. Damai che la branscha da baghegiar haveva avunda incaricas, ha la suprastanza spustau la sanaziun sin 2019. La via da quartier Strem - tschancun naven dalla via cantunala tochen la sbuccada dalla via Dentervitgs - ei vegnida sanada pervia dil fundament insufficient e catram fetg maluliv. Era las adattaziuns tier ils privats eran malcuntenteivlas, aschia che la canalisaziun, ils fundaments e la cuvrida ein medemamein vegnidas sanadas leu. El rom da quei project ha l'energia alpina e l'Aua Cristalla remplazzau il provediment pertuccau. Il catram da fin vegn realisau el decuors digl onn 2020. Cheusut ein ils cuosts dil project indicai. Il credit d'impegn (preventiv) ei vegnis tenius en pruamein.

Cuosts calculai (approximativ):

sanaziun dalla via	frs.	302'000.00
canalisaziun ed aua schubra	frs.	78'000.00
contribuziuns da perimeter	frs.	95'000.00
Cuosts totals	frs.	475'000.00

Via d'access e parcadis – halla plurivalenta Dulezi / Residenza Dulezi

La via d'access tier la halla plurivalenta Dulezi s'auda tiel concept digl areal dalla halla plurivalenta Dulezi e contuorn sco era dalla Residenza Dulezi. Vinavon eisi previu da scaffir parcadis en quei liug che secattan el center dil vitg.

Cun la construcziun dalla halla plurivalenta eisi stau indispensabel da migliurar igl access per tut ils involvai. Il traffic silla via d'access tier la halla plurivalenta Dulezi vegn numnadamein a crescer massivamein cun la terminaziun dallas lavurs el contuorn dil center communal. Rodund 38 parcadis per autos da personas e dus parcadis d'autocar cun carr annex ein vegni construi sper la halla plurivalenta. Entras la sanaziun dalla punt Sedrun (Via cantunala) vegn igl access adattaus. Silsunter corrispunda la nova entrada dalla via cantunala viers la halla plurivalenta Dulezi allas normas dil traffic public. Medemamein vegnan las lavurs da contuorn ed ils parcadis denter la Banca Cantunala e la Residenza Dulezi terminadas. Las lavurs dil catram fin silla via d'access tier la halla plurivalenta Dulezi e vinavon viers la Residenza Dulezi succedan igl onn 2021.

Sunter la terminaziun da tuttas lavurs entuorn il quartier Dulezi, obtegn la vischnaunca in center modern cun rodund 78 parcadis per autos da personas e dus parcadis per autocars che satisfan al basegns d'ina vischnaunca turistica. Las investiziuns totalas entuorn quei center muntan enteifer treis onns a rodund frs. 320'000.

Garascha sutterrana dalla Residenza Dulezi

La construcziun dalla garascha sutterrana ei ina cumpart dil project dalla Residenza Dulezi. Quei project cumpeglia medemamein igl access denter la Tgèsa communal e la Residenza Dulezi. La garascha sutterrana resta en possess dalla vischnaunca. Quella ha plaz en tut per 13 autos da personas, da quei ein 4 parcadis previ per personas cun impediments. L'investiziun totala munta a rodund frs. 2'130'000.00.

Via dalla Staziun

La Via dalla Staziun meina a Tgamaura naven dalla Via Alpsu entochen agl areal dalla staziun Viafier Matterhorn Gotthard. Pil traffic public ei quei igl access principal alla staziun ed al quartier vischinont tochen Salins, damai che la via da Gionda ei serrada duront igl unviern ord motivs da segirtad. La via vegn era frequentada stediamein da viandonts e vala aschia era sco tschancun da spassegiar.

La via ei vegnida construida avon biabein 60 onns dallas Ovras electricas Rein Anterior. Ussa sto ella vegnir sanada da rudien cun ina fundaziun adattada. La direcziun dalla via e dalla punt vegn mantenida. Sigl entir tschancun eisi previu d'ereger in passapei da 1.50 m. Medemamein vegnan il provediment d'electricitad e la canalisaziun reamplazzai. Muort las novas normas da segirtad sto era la punt sur igl ual dalla Val Strem vegnir sanada. Il vial dalla punt vegn construius cumplettamein da niev. Ils pilasters e la fundaziun vegnan denton manteni entras ina sanaziun parziala.

Las lavurs succedan en duas etappas. Ell'rom dall'emprema etappa vegn la punt realisada. 2021 suonda il tschancun dalla via cul passapei. Ils cuosts totals ein calculai cun rodund frs. 2'263'000. Quella via ei ina cumpart dil quartier Camischolas / Camischolas Sura, aschia ch'ei vegn applicau la procedura da perimenter.

Sendas da quartier

El center dil vitg ed ellas zonas da baghegiar secattan pliras sendas che colligian auters quartiers. Igl onn 2019 ei la Senda da Crestas a Rueras vegnida migliurada e completada cun l'illuminaziun. Ultra da quei ein las sendas a Camischolas e quella sper il runal da Valtgeva vegnidas rugaladas. La scala a Salins ei vegnida completada cun in niev tschabergal e la senda ha retschert ina nova cuvrida. Las sendas surve-

schan primarmein per la stad e basegnan buca dapertut manteniment d'unviern. Quellas lavurs ein stadas budgetadas el preventiv 2018 /2019. Las investiziuns totalas muntan a rodund frs. 80'000.-.

Planisaziun dil territori

Il plan directiv definescha differentas lavurs per las regiuns e vischnauncas. Ina da quellas ei d'elavurar in model directiv pil territori communal che determinescha il svilup dil spazi da habitar sco era dil traffic. Sebasond sin quei model ha la revisiun dalla planisaziun locala da succeder enteifer 3 onns. In emprem sboz da quei model directiv ei vegnius elaboraus e suttamess igl atun vargau al pievel per consultaziun. Il proxim pass vegn ad esser da surluvrar quel tenor las remarclas digl Uffeci da svilup dil territori. Vinavon vegn la vischnaunca ad esser occupada intensivamein cun la revisiun dil plan local. Tenor il niev plan directiv dil cantun eisi da reducir las zonas da baghegiar ella vischnaunca al diever prognosticau tenor il svilup demographic ed economic dils proxims 15 onns. Las empremas lavurs en quei rom succedan la primavera 2020 e vegnan presentadas als possessurs pertuccai el decuors dalla stad.

Dismessa da rumians

Sut la Tgèsa communal ha la vischnaunca piazzau en tut 7 molocs. Ei setracta da containers sfundrai miez ella tiara e che cumpeglian in sac intern. Quei sac vegn mintgamai svidaus d'in camion che dispona d'ina tschaghegna speciala per quei intent. Il niev indrez vegn apprezziaus dalla populaziun e dils hosps. Aschia eis ei previu d'introducir il sistem da molocs sin gl'entir intschess dalla vischnaunca Tujetsch.

Ambient

Serenera e canalisaziun

Igl onn 2019 ha la serenera Tujetsch tractau e schubergiau 454'875 m³ aua tschuffa. Plinavon ein ils ulteriurs edifecis stai en funcziun, numnadamein la serenera a Cavorgia ed ils pumpadis a Selva, Surrein e Drun. En tut ha la serenera furniu alla Corporaziun schigentera da gliet solara Cadi, Zignau, 77 m³ gliet drenau. Las pretensiuns digl Uffeci per natira ed ambient ein vegnidas ademplidas cumpleinamein.

Las suandontas lavurs ein vegnidas exequidas durant igl onn 2019:

- Il fussal d'ariaziun ei vegnius surtratgs cun in special mied artificial encunter las auas aggressive che seresultan entras il svilup biochemic.
- 200 corps d'ariaziun che secattan els fussals d'ariaziun ein vegni remplazzai. Cheutras eisi pusseivel da spargnar electricitad tier ils cumpressurs che furneschan l'aria.
- Tier la canalisaziun ein differentas lavurs vegnidas exequidas, denter auter el rom dalla sanaziun dalla Via Strem.

La serenera ei vegnida construida igl onn 1984. Dapi lu ein bia casas da vacanzas vegnidas baghegiadas en Tujetsch. Aschia han'ins stuii prolungir ils conducts da canalisaziun. Sinaquei ha igl Uffeci per natira ed ambient pretendiu ch'ei vegni reteniu pli bia aua da plievgia. Ord quei motiv ei il fussal da plievgia existent da 220m³ vegnius completaus cun in ulteriur fussal da plievgia d'ina grondenza da 230m³. Ultra da quei eisi vegniu construì sur quei fussal ina nova garascha.

Forestalessers

Persunal

Miez avrel 2019 ha Clemens Bundi da Trun entschiet sia piazza tier il menaschi tecnic. El ha frequentau igl emprendissadi da bostger tier la vischnaunca da Medel/Lucmagn e terminau quel igl onn 2016. Suentar in fuffergnadi, nua ch'el ha empriu d'enconuscher ils affars dil menaschi tecnic duront dus meins ei Ben Deck da Cavorgia sedecidiu d'absolver igl emprendissadi da bostger. Ben Deck ha terminau igl onn 2017 igl emprendissadi sco cuschinier e silsuentar luvrau sin quei mistregn entochen ch'el ha entschiet siu niev emprendissadi. Als novs collaboraturs fagein in cordial beinvegni e giavischein bia plascher vid la lavur els uauls tuatschins.

L'entschatta fenadur ei vegniu organisau el luvratori communal per tut ils collaboraturs dil menaschi tecnic in cuors da repetiziun d'emprem agid. Tier in accident ei igl agir primar essenzials per garantir al pacient in bien e spert agid. Ils luvrers ein vegni scolai naven dils mieds d'alarm, enfaschar blessuras pliavas entochen la reanimaziun. Cun ils exercezis e las presentaziuns fotograficas has ils menaders capiu d'animar e presentar in cuors fetg interessant e variont. Il cuors ei vegnius sustenius finanziamein digl Uffeci d'uaul e prighels dalla natira dil Grischun.

Nova maschina forestala

Igl onn 2005 ha la vischnaunca giu acquistau per il menaschi forestal in tractur cun tschaghegna e carr da lenna. Primarmein ei la maschina stada en funcziun per transports da lenna, luvrar si lenna da helicopter, segar scarpas e per la dismessa da neiv. Il tractur cun tut ils indrezs accessoris ei secumprovaus cumpleinamein per ils basegns dil menaschi forestal. Ussa suenter 15 onns e cun varga 15'000 uras da lavur ei la maschina vegnida remplazzada entras in tractur niev.

Raccolta da lenna / utilisaziuns sfurzadas

La neiv bletscha dalla fin october 2018 ha giu per consequenza che bia lenna en nos uauls da schurmetg da Bugnei e Cavorgia ei curdada per tiara. Per evitar donns secundars entras il bau-scorsa eisi stau necessari da runar quella lenna ton pli spert ord igl uaul e da transportar naven ella. Il quantum total dils donns entras la neiv munta a 860m³.

Ils davos treis onns ein nos uauls stai pertuccai considerablamein dil bau-scorsa. Las davosas primaveras e stads cun aultas e fetg migeivlas temperaturas han effectuau ch'il bau-scorsa ha saviu sesviluppar optimalmein. Questa primavera ein las temperaturas stadas pli bassas e la neiv ei restada ditg sur ils vitgs. Quella situaziun ha purtau migliur el cumbat encunter il bau-scorsa. Duront la stad ed igl atun ein sulettamein 550m³ lenna dil bau-scorsa vegnida raccolta. En cumparegliaziun culs onns vargai setracta ei d'ina fetg emperneivla situaziun.

Survesta dils donns d'uaul entras il bau-scorsa dils davos onns:

2016	1'640 m ³
2017	3'319 m ³
2018	2'092 m ³
2019	550 m ³

Tgira digl uaul giuven

Uaul Flurin

Egl Uaul Flurin sur Rueras ei suenter varga 20 onns in'ulteriura tgira dalla plantaziun dils onns 1925-1932 vegnida lantschada. Tenor il rendaquen final da quei project digl onn 1932 han'ins plantau da lezzas uras en tut 76'800 plontinas, da quei 48'150 plontinas pégn. La davosa tgira da quei uaul da

schurmetg ei vegnida menada atras ils onns 1996-1997. Era el rom da quella tgira ei la lenna vegnida raccoltada cun montar pliras sugas. En loghens meins spundivs digl Uaul Flurin era ei stau necessari da runar la lenna sut la suga cun agid dils cavals da Edi Hess. La tgira digl atun vargau ei succedida sin ina surfatscha da 5 ha. Ord motivs economics ein ils pégnis vegni runai cun roma ord igl uaul. Il quantum total da 600 m³ lenna vegn nezegiaus per la producziun da stialas.

Uaul Bugnei

En stretga collaboraziun cun la Scola politecnica da Turitg (ETH) ha il menaschi tecnic exequiu ina nova varianta da tgira el rom dalla plontaziun dil stemprau Vivian a Bugnei. Sin ina ladezia da rodond 13 m han ils collaboraturs resgiau ora pliras largias horizontalas da tutta pignola. Sin fundament d'ina tala tgira, eisi pusseivel da crear plirs urs d'uaul verds che duein tener ora ferms vents e stempraus.

Projects forestals

Project da lavineras Scharinas

Duront ils meins da stad ei la grupp forestala stada fatschentada cul remplazzament dallas lavineras da betun a Scharinas. Suentar la terminaziun dallas lavurs da construcziun dallas lavineras da metal han ils collaboraturs erigiu rempars temporars ord lenn castagner d'ina lunghezia da 120m. Igl ei previu da plantar quella surfatscha proxima primavera. Las mesiras el rom da quei project cuozan aunc entochen la fin digl onn 2022. Ils cuosts occuri da quei project muntan a frs. 245'000.00.

Sanaziun vias d'uaul

El rom d'in project forestal cantunal ein differentas lavurs da manteniment vegnidas exequidas sin la via d'uaul Cavgorgia. Tier la sbuccada dalla Via da Nalps sin la via d'uaul a Burcanets ha la firma Loretz SA, Sedrun, sanau il mir da sustegn.

A Mises Pign ein ils canasters da crappa vegni remplazzai cun canasters da lenn. Sin la via che meina a Mises Grond eisi stau necessari da migliurar la cuvrida muort las malauras dil zercladur vargau. Ils cuosts per las mesiras menziunadas muntan a frs. 157'800.-. Il cantun surpren 70% dils cuosts totals.

Manteniment da sendas

La vischnaunca sco possessura dallas sendas da viandar ei responsabla per il manteniment da quellas. Onn per onn impunda il menaschi tecnic varga 500 uras da lavur ella sanaziun, el migliurament ed en la marcaziun dalla reit da sendas. Ultra da quei vegnan pli grondas lavurs che s'erisultan sin fundament da donns da malauras ni tier projects da sanaziun e migliurament surdai ad interpresas privatas.

Muort munconza da scheltira duront il temps d'unviern eisi semussau che las sendas che traversan spundas e plauncas vegnan donnegiadadas igl unviern entras las lavinas. Talas basegnan la primavera bia lavur da manteniment. Ina da quellas meina dil Pass Alpsu entochen alla Tgina dil Rein. Entras las lavinas vegn il trassé dalla senda stuschaus naven e sto aschia vegnir contruius danovamein. Il manteniment da talas sendas ei s'augmentaus ils davos onns considerablamein.

Sin fundament dalla nova purschida da stad el connex cun la pendiculara sil Cuolm da Vi ei la senda che meina da Cungieri sil Cuolm da Vi vegnida migliurada considerablamein. Quella senda han ins slargiau. Ella ei ussa bein caminabla per tuttas generaziuns. Ella augmenta l'attractivada da viandar el territori dalla nova pendiculara e possibilitescha da viandar enviers Caischavedra, Bostg e Lai Alv. La senda che meina dil reservuar dalla Val Bugnei sut igl uaul Stgir enagiu Spinatscha ei medemamein vegnida migliurada e slargiada.

A Pardatsch sur Rueras han'ins dislocau in tschancun dalla senda e construiu tal daniev. Medemamein ei la punt sur l'aua Milà vegnida remplazzada. La nova senda che meina da Plaun Sutè sur l'aua Milà a Pardatsch ha ussa ina pendenza fetg emperneivla. Quei ei oravontut d'avantatg per famiglias cun carrets d'affons.

Per il manteniment dallas sendas da viandar ha la vischnaunca impudiu en tut varga frs. 200'000.00.

Departament educaziun, cultura e sport

Educaziun

Projects, occurrenzas ed activitads

Scomi da classa a Sedrun

Ils 27 tochen ils 30 da schaner 2019 ha la 5. e 6. classa astgau passentar in project tut special - numnadamein in scomi da classa cun scolaras e scholars dad ina 6. classa da Winterthur. Ils treis dis ein stai intensiv ed ils affons han gudiu la purschida speciala cun in program empau auter che usitau.

Gliendisdis e mesjamna ha la sentupada entschiet communabamein en scola cun posts davart il bi lungatg romontsch, sco era davart la regiun. Il mardis ein las classas s'entupadas el Museum La Truaisch, nua che Tarcisi Hendry ed il Ciril Monn han raquintau ina pluna da temps vargai ed oravontut sur da cristallas. Suentar las introducziuns communablas ha in program zun attractiv entschiet - tgi ha empriu dad ir cun skis a Valtgèva, tgi ei staus sin pista a Milez ed aunc auters ein ir a pei, cun calzers da neiv ni cun scarsola. Il program ha purschiu per (quasi) tut ils gusts enzatgei. Gentau han ils affons communabamein ell'ustria a Milez. Las seras ha la finfinala giu liug in program facultativ per tgi che ha giu gust ed oravontut avunda energia: gliendisdis sera divertiment sil glatsch ed il mardis sera giug e gaudi el bogn cuvretg.

Pil gartetg e sustegn da quei project in engraziel fetg a tuttas personas ch'ei segidadas sin ina moda ni l'autra, sco era a tuttas famiglias che han priu ils affons tier els a casa.

Tut en tut ei quei stau in fetg interessant project, durant il qual ils Tuatschins han saviu far enconuschientscha cun ina massa fatschas novas.

Scomi da classa a Winterthur

Il scomi da classa culs camerats da Winterthur ei ius ella secunda runda. La fin zercladur han las scolaras ed ils scholars dalla 5. e 6. classa astgau passentar treis dis el marcau da Winterthur. Durant quei temps han els astgau emprender ina massa davart il marcau da Winterthur e saviu explorar cun agid d'ina cuorsa d'orientaziun il bi marcau vegl. Plinavon han las visetas el Technorama ed el SkillsPark secapescha buc astgau muncar.

Til da tscheiver 2019

Inaga dapli ein las personas d'instrucziun cun lur scolaras e scholars separticipai al til da tscheiver tradiziunal, il qual ha menau naven dalla staziun sur la Punt Tgamaura tochen sil parcadi dil Drun. Malgrad che la Gievgia grassa ha giu liug amiez las vacanzas da sport ein tuts stai da buna luna - quei oravontut era pervia dalla bellezza aura e da temperaturas fetg emperneivlas. Quei ha era attratg ina massa aspectaturs, ils quals han astgau guder in til cun beinenqual sujet che ha fatschentau ils Tuatschins igl

onn 2018. Da menziunar positivamein ei con bia breigia che las singulas gruppas sedattan per realisar lur carrs e mascras - in ver deletg.

Instrucziun da traffic

Il 27 da matg 2019 ei stau instrucziun da traffic en scola. Uonn han ils scholars dil scalem primar astgau guder quella instrucziun a moda pratica.

Avonmiezdi han ils scholars dalla 3.-6. classa giu quella instrucziun cun lur velos. Mintga classa ha giu l'entschatta ina cuorta part teoria, nua ch'ins ha repetiu tgei ch'il velo stoppi tut posseder per ch'el seigi adattaus per il traffic sin via. Il polizist Remo ha lu gest era controllau quellas caussas. Sche zatgi haveva buca reflecturs, sche ha el gest partiu ora da quels per taccar si el dretg liug. Il polizist Cuno ha lu era gest mussau tgei premissas la capellina sto haver per ademplir la segirtad. Lu han ils affons giu da far in parcours sin plaz scola. Igl ei vegniu scolau la ballontscha, ir cun velo cun tener mo ina corna, ir slalom e tener il frein senza far dar giu. Suenter ha ei giu num metter entuorn igl empriu ella realitad, pia sin via principala. Tuts han giu dad ir cul polizist Cuno dil vitg viadora. La pli hanada situaziun ei da semenar giu seniestes per traversar la via. Quei han els lu gest stuiu trenar in pèr gadas e quei mintgamai singul. Il polizist curregeva lu mintgin individualmein, sche zatgei era buca propi stau bien. Ils affons, mo era il polizist ein stai surstai tgei grond traffic da camiuns che nus havein gest il mument a Sedrun. Quei ei denton stau in super exercezi.

Il suentermiezdi ein ils scholars dalla 1. e 2. classa lu vegni scolai e quei cun lur trottinets. Era cheu han els gl'emprem giu ina part teoretica, nua ch'igl ei vegniu declarau ch'ins mondi cun trottinet sil passapei, ch'ins stoppi haver leu quitaus dils pedunzs e ch'il trottinet stoppi haver buns freins. Ils polizists han era controllau cheu las capellina dils affons. Lu ein tuts serendi giu sper via principala per trenar igl empriu ella teoria. Mintgin singul ha stuiu traversar la via principala, naturalmein silla sdrema melna. Era sch'ei vess caztgau dad ir sil trottinet sur la sdrema han ils affons stuiu ir a pei e mo stuschar quel. Suenter han els astgau carrar dil passapei viadora entochen la proxima sdrema melna. Leu era tschei polizist che schava puspei ir ils affons sur la sdrema melna vi per carrar dil passapei viaden. Quella rundella han els giu da far entginas gadas. Suenter han era ils pigns giu da far in parcours sil plaz scola. Era cheu ei vegniu scolau la ballontscha, il star eri sin commando ed igl ir sur in impediment.

Quella scolaziun pratica ei stada ina super caussa. Ils affons han propi saviu trenar en situaziuns realas e las dretgas reglas. Engrazia fetg als polizists Cuno e Remo per quella interessanta instrucziun da traffic.

Tgaun, giat e miur visetan la 1. e 2. classa

Las davosas jamnas digl onn da scola 2018/2019 ein ils scholars dall'emprema e secunda classa sefatschentai cun entgins animals da casa. Duront quei temps han els denter auter survegniu inaga ad jamna viseta dil tgaun Emma. Cun l'Emma han ils affons saviu luvrar en fuorma da pigns exercezis.

Ina miur en in caset ha plinavon tratg l'attenziun dils affons en stanza da scola. Mintga di ha in scolar giu il pensum da pover la miur sco era da schubergiar il caset. Els han saviu observar siu secuntener e giu plascher da sias ramurs duront l'instrucziun. Era il giat Meiki da Marlo ha fatg in di viseta en scola. El viva gest sper scola ed ei aschia staus bein disaus vid tut ils mauns che han strihau el duront quella lecziun. Ils affons han giu grond plascher da sia viseta, cun quei ch'il giat ei aunc adina lur animal da casa preferiu.

Plinavon han la tartaruga ed ils cunegls da Rosvita Loretz fatg viseta. Ils affons han astgau tener la tartaruga ed empriu ina massa da quei animal da casa empau pli exotic, denton buca meins interessant e carin. Sco davos ein ils treis pors da mar da Jael sepresentai cun lur moda e maniera da viver. Il tema

ha fascinau ils affons ed els han empriu ina massa, surtut il respect e la responsabladad viers ils animals.

Finiziun digl onn da scola 2018/19

Culla finiziun digl onn da scola 2018/19 ha ei giu num prender cumiau da treis personas d'instrucziun fidadas; quei en persona da Barla Cavegn, Gelgia Deplaz e Marcus Bearth. Communablamein han els instruiu buca meins che 88 onns ella Scola Sedrun - buca da s'imaginar contas scolaras e cons scolars ch'els han astgau accumpignar en quei temps sin lur via. Per quei motiv ha la Scola Sedrun fatg ina sorpresa allas personas numnadas; igl ei vegniu cantau, risdau e spons beinenqual larmin.

En quei senn schein in ENGRAZIEL FETG! ad els per tut il prestau durant quels numerus onns e giavischein alla Barla, alla Gelgia ed al Marcus da cor tut bien per lur temps suenter la scola e sperein ch'els sappien magari guder in pèr minutas sin lur schischeras e prender la veta dil mintgadi empau pli pacific.

Scoletta - viseta tier il casperet en biblioteca

Tgi enconuscha buc quei tip che conta "Tri tra trallalla...." – giebein, il casperet.

Mintg'onni vegn la scoletta envidada dalla biblioteca da mirar ina nova aventura dil casperet e ses amitgs. Igl ei bi da veser el temps dad oz, digitalisau e moderns, con fetg ch'els affons selegnan da visitar il casperet.

Cu el entscheiva a cantar "Tri tra trallalla...." regia in silenzi tut aparti e finadin ei spannegiaus tgei ch'il casperet vegn a raquintar. Cun bucc'aviarta miran e teidlan ils affons ed ein surpri da tut quei che schabegia davontier. Els rian, selegnan e teman per e cun casperet en tut las situaziuns ed ein plein emeziuns. Igl ei buca mo bi mirar il cunfar dil casperet e ses amitgs, mobein nundetg bi da veser co ils eglis dils affons tarlischan durant la historietta.

In grond compliment ed in cordial engraziel fetg allas dunnas engaschadas che preparan onn per onn cun bia carezia e premura la presentaziun. La viseta tier il casperet animescha ils affons da divertir en scoletta in l'auter cun legras historiettas.

Sin bien seveser speranza in auter onn puspei.

Excursiun ella Distec

Ils 28 d'october 2019 ha la 5. e 6. classa primara fatg in'excursiun ella Distec a Mustér. Durant in suentermiezdi ein ils scolars vegni menai dil responsabel pils emprendists Pierino Bisquolm ed ils emprendists sezs atras il menaschi e las lavurs; las scolaras ed ils scolars han empriu co il menaschi ei baghegiaus si, tgei che vegn produciu e tgei lavurs ch'els singuls luvriers exequeschan. Il punct culminont dalla viseta ei denton la lavur pratica stada: Mintga affon ha astgau elavurar sez pigns objects allas maschinas da turnar e fresar. Quei ha secapescha plaschiu!

Decoraziun d'advent

Sco usitau ils onns da scola precedents han las scolaras ed ils scolars era uonn puspei decorau las finiastras dalla scola. En duas etappas han ils affons dalla scoletta tochen il scalem ault decorau las finiastras grondas cun candeilas e las classas bassas cun steilas – quei mintgamai en differentas colurs.

Instrucziun da cuorsa-liunga

Il gliendisdis suentermiezdi da pulitamein emperneivlas temperaturas – e quei ils 16 da december 2019 – han las scolaras ed ils scolars dil scalem miez astgau metter suttapeis ils skis da cuorsa-liunga. Ferton che certins han fatg quei l'emprema ga han auters gia saviu approfondir lur cumpetenzas sillas duas

lattas satellas. Leutier ein els vegni susteni dils scolasts da cuorsa-liuga dalla fatschenta da sport Monntains. En quei senn in engraziel per lur engaschi en favur da nos affons.

Era il scalem ault ed il scalem bass han frequentau in suentermiezdi da cuorsa-liunga la fin december respectivamein miez schaner. Ils instructers da Monntains ein danovamein stai premurai da promover il plascher e las cumpetenzas da cuorsa-liunga tier mintga singula e singul.

Cultura

Museum La Truaisch

«Quei museum ei pilver fetg bials.»

In feigl mellen cun quels plaids en versiun tudestga penda sur nies pult en sala dil museum. Mintgaton fa ei bein, ni schizun drova ei quels plaids, per esser pertscharts da nies museum, cun sia bellezza purschida culturala a nos visitaders e visitadras.

Sesiun d'unviern

Duront ils meins d'unviern han nos hosps e nies pievel indigen saviu visitar il museum ed admirar las bellezza fotografias dalla fauna dad Erwin Monn da Camischolas. Siu dun per la fotografia digl animal ha fascinau nos visitaders. Las fotos han mussau bein enqual detgal ch'ils pli biars vegnan mai a veser ella natira.

Mineralias

El decuors dil meins zercladur ein entginas midadas succedidas ella partiziun da mineralias. Cun dismetter la preit cun esch che serrava giu la partiziun, mo era cun arver in esch ch'era vegnius serraus si, ha il spazi d'entrada survegniu dapli valur el senn da pli bia plaz ed in'autra vesta. La midada ha fatg bein ed ha alzau la qualidad da quella partiziun. Las mineralias restan la gronda calamita, senza vuler svaletar la partiziun da cultura e historia. Igl access al cristagl ei pli levs che a caussas historicas. La diversidad dallas mineralias fascinescha, ils bials minerals e cristagls da Cavradi e Val Giuv domineschan e resorteschan, denton senza metter ils auters dalla val ell'umbriva. Ils visitaders ein surstai da tonta bellezza e raritads ord nossas muntognas.

Sentupada pils seniors e senioras da nossa val

Ils 25 da zercladur 2019. Numerusas senioras e seniors han nezegiau la caschun da visitar La Truiasch e sco emprem tedlar enzatgei davart il tema emigraziun. Duront rodund 80 onns ein ver trenta personas tuatschinas emigradas sur la mar gronda. Minnesota e Dakota ein daventadas lur patria. La historia dall'emigraziun ei ina part essenziala dalla val, ella ei stada pils biars ina aventura riscada e per quasi tuts reussida. Cun la viseta dallas mineralias e dalla cultura ed in pign pushegn ha la sentupada anflau in fetg bien resun, ha svegliu bia regurdientschas e mess en moviment interessantas discussiuns.

Exposiziun speciala- Mia foto preferida

Quasi mintgin ha sia fotografia, ina preferida ord il spazi dalla veta ch'el ha viviu. Entras la Tuatschina han ils responsabels dil museum animau ils Tuatschins da sezs crear ina exposiziun speciala cun lur regurdientscha preferida accumpignada d'in text declaront. Ver 30 fotos han enrihiu l'exposiziun en sala. Alla vernissascha han ils expositurs priu part cun lurs enconuschents. Il radio romontscha ha schizun rapportau da quella purschida speciala. Ils texts accumpignonts dattan la veta alla foto e laian revive il mument ch'il fotograf ha smacau il nuv.

Giug pils affons

Diesch nanins ein sezuppai el museum. Cun anflar tuts retscheivan ils affons sco renconuschientscha ina cristalla. Dil reminent ha la grupp da caltschiel creau quels pil museum. Engraziel!

IG-Tujetsch

Ils 20 da fenadur 2019 ein ver 60 persunas serimnadas ella sala dil museum per tadlar in referat davart historia, cuntrada ed il Tuatschin. La gronda preschientscha dils secundhabitonts ha mussau igl interess per lur secunda dimora.

Raritads e giugs d'affons

Las vitrinas en sala ein emplenidas cun caussas manedlas, denton da gener tut special. Igl ei raritads musealas che fan cauld il cor. Ils giugs d'affons dils onns 1940/50 lain reviver reminiscenzas d'affonza.

Di dil museum 2019

Ils 6 d'october 2019 han ils responsabels dil museum e dil Forum cultural Tujetsch envidau a quei di tradiziunal. Nossas treis purschidas han puspei anflau in bien eco. Ils films dil cineast indigen Gieri Venzin han presentau historia tuatschina ed era svegliau emoziuns. La viseta ella partiziun da cristallas, lu el mund cultural e historic, ha confirmau las rihezias culturalas e natiralas.

Fotografia

Ils 21 da fenadur 2019 ei stada l'avertura dalla secunda FotograVia per liung dalla Via Bogn a Sedrun. Diesch fotos han presentau historia e cultura dalla capitala dalla val. Museum e Forum cultural Tujetsch ein stai ils organisateurs.

Notg da film

Ils 27 da fenadur 2019 han ils responsabels dil Forum e museum envidau alla notg da film en sala Cristalla. Dus films ord il mund cultural e lu il film Ivo e Laura han delectau per duas uras ils numerus interessents e las numerosas interessentas.

Gruppas

Las visetas da gruppas ein en mintga cass ina caussa fetg impurtonta pil museum. Pil pli ein quei gruppas els differents camps da Tujetsch. Uonn han era entginas annadas entschiet lur sentupada el museum cun tedlar in referat davart lur patria. Plascher fan era visetas da gruppas ord la regiun dalla Surselva.

Magazin

Igl ei zun impurtont da saver magasinare e conservar rauba museala. Las duas localitads sut la sala dalla scola attribueschan ad ina buna conservaziun ed entras las crunas ina buna survesta. D'ina vart stattan quellas caussas a disposiziun per exposiziuns specialas e da l'autra vart eis ei buca donn da ver enqual duplicat.

Frequenza ed entradas

Deplorablamein stuein nus notificar ina digren dalla frequenza el museum. Aschia han 1028 persunas (2018: 1555) admirau nossa natira e cultura dil museum, quei ein 34% pli pauc ch'igl onn vargau. Las entradas ein sesminuidas per 30%.

Persunal

Ils hosps apprezieschan in bien e cumpetent accumpignament el museum. Nos guides han quellas habilitads e meretan en quest liug il dui engraziament. Lavurs sco schubergiar ed administrar ein oz

essenzialas e quellas vegnan executadas entras nossa administratura. Bien engraziament! Pliras personas s'engaschan per las pli differentas lavurs el museum e nus apprezien quei sustegn ed engrazien.

Project engrondaziun dil museum ed erecziun d'in archiv cultural

Il project d'engrondaziun dil museum, oravontut la partiziun da mineralias e l'erecziun d'in archiv cultural ha fatg naufragi. Muort la finanziaziun han las autoritads communalas buca pli vuliu persequitar quei project cultural.

In'egliada el futur

Svilups e midadas ein necessarias. La partiziun da mineralias pretenda adattaziuns per far la purschida pli attractiva. Il plaz ei restrenschiu, mo midadas da qualitat ein dapertutnavon adina puspei pusseivlas. Pliras da quellas vegnan puspei a succeder el decuors digl onn 2020. Aposta per attractivitar la purschida dil museum havein nus ussa in concept da menaschi che porscha pil proxim temps in grondius instrument per novas purschidas ed adattaziuns.

Clom

Mintgin e mintgina sa contribuir al manteniment dalla cultura tuatschina. Il museum ei perquei vinavon alla tscherca da rauba veglia museala. Vus saveis s'annunziar tier in da nos guids ni directamein alla cumissiun dil museum, telefon 081 949 13 43. Nus engrazien a Vus per Vossa beinvulientscha en favur dil manteniment da nossa cultura tuatschina!

Lavur da giuventetgna

Giuventetgna Cadi (Gabriela Cabalzar-Lombriser, responsabla per la lavur da giuventetgna)

Igl onn 2019 ei semuents sin undas empau pli ruasseivlas, quei che pertucca la lavur operativa, denton tuttina cun niev e bia slontsch ed il bia ch'ei vegniu iniziav ei reussiu cun success.

La pli marcanta midada che croda en egl ei il niev logo. Il zercladur 2019 ei era la pagina d'internet sepresentada en niev vestgiu. Duront differentas sentupadas cun giuvenils, representants dalla cumissiun ed il meinafatschenta Andy Monn, Luna Design, ei il logo vegnius creaus. Il bustab **G** che semuossa sapientivamein pli marcants, representa nos giuvenils e giuvens carschi. Il **C** ch'ei cul tgau engiu ed embratscha il **G** simbolisescha la Cadi ch'ensiara nossa giuventetgna aschia ch'els ein en buns mauns, mo buca serra en. Il tac grisch che sederasa encunter tuttas varts simbolisescha l'individualitad, la creativitat, la vitalitad e la movibladad da nos giuvenils. Ins astga era prender per notizia ch'il vuler dar en egl e vegnir pri serius dallas generaziuns pli veglias ei in motiv da quei simbol dil tac. Quel demuossa ch'el lai buc tener si e ch'el vul dar l'atgna colur en nossa societad e nossa regiun.

Locals da sentupada

Ils giuvenils han giu la caschun da sentupar mintgamai il venderdis sera els locals da giuventetgna. Quels locals sesanflan a Sedrun, Mustér ed a Surrein e vegnan survigilai da giuvenils e giuvens carschi che han frequentau il cuors da menaders da 3 dis. Per la survigilanza superiura e l'organisaziun ei la promotura da giuventetgna responsabla. Ils venderdis sera fa ella ina viseta a tuts 3 locals.

Uonn han 14 giuvenils frequentau il cuors da menaders.

Audienza

La mesjamna suentermiezdi san ils giuvenils far diever dall'audienza – per discuors e cussegliaziun – che vegn purschida alternont a Sedrun ed a Mustér. Tier l'audienza ei la promotura da giuventetgna presenta. Igl urari da termins ei d'anflar sin la pagina d'internet. Per ordinari fan entuorn 8 - 10 giuvenils diever da quella purschida.

Prevenziun

Las seras per saver semuentar e dar giugs sut il num: "Halla aviarta" ei ina purschida bein frequentada. La giuventetgna Cadi ha purschiu quella per la tschunavla gada duront la stagiun d'unviern. Ella ha liug a Rabiis ni a Trun. Sch'ei fa da basegns ein ils menaders ein sepurschi da far transports da giuvenils ch'ei buca motorisai.

Il project dalla "Halla aviarta" vegn sustenius finanzielmein digl uffeci da sanadad dil cantun Grischun. Ils menaders han la pusseivladad da frequentar cuors da formaziun per saver optimar lur savida.

Projects realisai

26-01-19	<i>Patinar e fondue</i> a Mustér
16-01-19	<i>Stop mobing</i> en collaboraziun cun il post da prevenziun dalla polizia cantunala a Mustér
22-02-19	<i>Fiera da plugs</i> per rimnar daners per la Talina a Sedrun
29-03-19	<i>Sanadad sexuala</i> cun C. Rietmann a Sedrun, Mustér, Surrein
05-04-19	<i>Sanadad sexuala</i> cun C. Rietmann a Sedrun, Mustér, Surrein
26-04-19	<i>Sanadad sexuala</i> cun C. Rietmann a Sedrun, Mustér, Surrein
25-04-19	<i>Cuors da mischedar cocktails senz'alcohol</i> a Mustér
11-05-19	<i>In di culs pumpiers Sursassiala</i> a Mustér e Sedrun
14-05-19	Sentupada cun scholars e scolaras dalla scola cantunala "Hohe Promenade" da Turitg el local Cons a Mustér. Tema: <i>Rock, pop e rap romontsch</i> .
18-05-19	<i>Paintball</i> a Cuera
30-05-19	<i>Lavur voluntaria</i> per sustener las producziuns da teater el liber "La stria da Dentervals" a Mustér
08-06-19	<i>Cuors da menaders</i> a Mustér
22-06-19	<i>Cuors da menaders</i> a Mustér
09-11-19	<i>Cuors da menaders</i> a Mustér
19-09-19	<i>Go Kart</i> a Magadino
30-10-19	<i>Sentupada cun sur Mathew Kurian</i> a Mustér
01-12-19	Workshop: <i>Jeu muosel colur, acziun encunter violenza</i> a Mustér
14-12-19	Workshop: <i>Organ Vibes</i> a Sumvitg, il giuven organist Flurin Monn dat la pusseivladad d'emprander d'enconuscher l'orgla dalla baselgia Sumvitg.

Duront igl onn da scola 2018/19 ha la Giuventetgna Cadi retschert neginas damondas pil project "**Agid e sustegn da far pensums**".

Special

Ils 7 da december ha la fundaziun **Tür auf – mo vinavon** astgau prender encunter il **premi Benevol**. Quel vegn mintgamai surdaus per remunerar e far public igl engaschi e la promoziun dalla lavur voluntaria. Engraziel fetg a tuts che sustegnan nus.

Academia Vivian (Tabea Baumgartner, responsabla)

La tegia d'uaul a Stagias (sin 1'600 meters sur mar) ei in liug fetg special. L'Uniun center sursilvan d'agricultura ei responsabla pil menaschi dalla tegia d'uaul «Academia Vivian». Ella organisescha occurrenz culturalas ed informativas sco era il program da kino «Cinema d'uaul». Tal ha giu liug per la tschunavla gada la stad vargada. Plinavon ha l'uniun organisau per la quarta gada il program «Natira la sonda». 12 occurrenz han giu liug gl'onn 2019 ell'Academia Vivian. Quellas ein vegnidas organisadas dall'uniun Center sursilvan d'agricultura. L'Academia Vivian ei stada occupada 41.5 dis duront la stad. Rodund 700 persunas han visitau la tegia d'uaul. Enqualin ha era profitau dallas purschidas el liber.

In grond project plascheivel ei la «Waldtrophy» che l'Uniun center sursilvan d'agricultura organisescha per las scolas da Mustér, Trun e Breil, culs selviculturs, ils guardiaselvaschinas e cugl Uffeci d'uaul e prighels dalla natira Grischun. Igl onn da scola 2019/20 prendan la 3. e 4. classa dallas scolas Mustér, Trun e Breil, pia 68 affons, part e profiteschan da quei project. 5 dis ein ils scolars el liber ed emprendan aschia ina massa sur digl uaul e sur dalla natira.

Departament economia e turissem

Plaids d'introducziun

Amiez il temps da rapports e revistas – signaus dalla crisa mundiala da corona - ha il cussegl federal fatg diever dil dretg d'urgenza e relaschau miez mars 2020 decrets che han mess la veta en nies stadi dad in di sin l'auter sil tgau. Situaziuns extraordinarias lubeschan era reacziuns extraordinarias. Ord quei motiv sundel jeu sedecidiu da rapportar dil vargau mo en fuorma da miniatura e perencunter da dar in sguard ellas ponderaziuns, damondas, supposiziuns e speronzas actualas en connex cun la crisa da corona enteifer ils gremis, ils quals jeu sundel involvaus sco genau. Jeu sundel cunscients che quei agir ei tgunsch buca da tuts giavischaus ed era buca diltuttatfatg corrects. Da l'autra vart ei quei claramain la conseguenza da mia tenuta da viver persunala. Il vargau s'auda per mei tier il vargau, liquidau e per gronda part emblidau. Il present sco era igl avegnir han en mia veta bia dapli peisa. Jeu sundel era diltuttatfatg cunscients che miu rapport vegn a fruntar sin critica e bastunadas verbalas. Jeu sun denton perschadiu che quei rapport ei sut circumstanzas enviers la fin 2020, en dus, treis onns ni era aunc pli tard in bien ton pli interessants ch'in rapport d'in onn 2019 che sa vegnir categorisau sut il tetel «pauc spectacular e dabia sco usitau».

Stagiun da turissem 2019

La sesiun d'unviern 2019 vala sco ina stagiun exemplarica. Fetg bunas relaziuns da neiv, stedi bial'aura, gronda carschen dallas frequenzas. Il resultat dil quen annual dalla Andermatt Sedrun Sport SA reflectescha denton aunc buca las cundiziuns da basa magnificas.

La sesiun da stad ei medemamein stada signada da bia bialaura. Gronda accoglientscha ha la carta da hosps cun l'integraziun gratuita dalla Viafier Matterhorn Gotthard e las pendicularas Caischavedra, Cuolm da Vi e Schneehüenerstock gudiu. Tgei effect che quella purschida ha giu sin las pernottaziuns ei buca pusseivel dad eruir, damai che las pernottaziuns ella parahotellaria vegnan buca tschaffadas.

Bogn Sedrun

Il Bogn Sedrun ha nudau dameins frequenzas da rodund 12%, damai che l'entrada el bogn ei buca stada integrada ella carta da hosps ed aschia buca gratuita. La stad cun dabia bial'aura ha naturalmein era buca animau ils hosps da visitar il bogn. Il siaraquen semova denton en rama dils onns precendents. Remarcabel ei che sulettamein 3 – 5 % dallas frequenzas ein d'attribuir a persunas indigenas. Quella constataziun muossa claramain la tenuta dalla suprastanza ch'il Bogn Sedrun seigi ina purschida cum-

pleinamein turistica e ch'ils cuosts da quel duegien vegnir cuvretgs cun las entradas ord la sparta turistica.

Menaschi dil Bogn Sedrun (Maria Hunger-Fry, meinafatschenta)

El Bogn Sedrun havein nus duas stagiuns fermas e duas stagiuns ruasseivlas. Duront tuttas stagiuns dictescha l'aura il diember dils hosps che visetan nies bogn cuvretg. Naven da Nadal entochen la fin da fevrer savein nus registrar las pli biaras entradas, schibein el bogn da divertiment sco era el bogn da wellness. Mo bunamein duront igl entir fevrer 2019 ha il sulegl sclariu ella Val Tujetsch. Quei ha giu per consequenza ch'ei ha dau pli paucas entradas el bogn cuvretg. Aschia havein nus giu intragliauter 20% pli pauca sviulta entochen la fin fevrer. Quei vul dir el bogn da divertiment circa 1'000 ed el bogn da wellness circa 300 entradas pli pauc enteifer dus meins, senza risguardar ils affons sut 6 onns ed ils cuors da senudar d'ils affons da scola. Era la stad ei stada plitost difficila per il Bogn Sedrun. Duront quater stagiuns da stad havevan ils hosps che stevan sur notg a Sedrun ni Mustér saviu profitar d'ina entrada gratuita el bogn da divertiment. Da quella purschida havevan circa 9'000 hosps per onn fatg diever. Igl onn 2019 han tut ils hosps stuiu pagar l'entrada el bogn e muort quei ein las entradas e la sviulta sereducidas considerablamein.

Revisiun ed uustria

In'jamna suenter Pastgas havein nus sco mintg'onn serraui il bogn entochen Anceinza per far las revisiuns necessarias. Impurtont per nos hosps ei ch'il bogn da divertiment ed il bogn da wellness ein adina bein rugalai e schubergiai. Quei dat mintgamai bia da far en in baghetg vegl. Mintga material basegna in auter manteniment. Ei vegn priu dapart, svidau bassins, pinau, furschau, splanau, dau colur, remplazzau, zerclau ed adina schubergiau e controllau mintga cantun. Nus sespruein da tgirar e mantener tut ils indrezs per haver in menaschi che funcziunescha senza pli gronds disturbis.

Suenter bien in onn d'affittaziun cun buna cuschina portughesa ei l'ustria dil Bogn vegnida serrada suentar Pastgas. Per buca ver dapli collaboraturas che hosps e lavur ell'ustria – e quei il pli savens mo da plievgia – essan nus sedecidi da metter a disposiziun automats cun maglias e bubrondas. Ils hosps nezegian ils automats, nua ch'els survegnan caffè, bubrondas, dultschernems, tuortas da nuschi da Sedrun e chips.

Exercezi cull'Uniun samaritana

Ils 17 da zercladur 2019 han las uniuns samaritanas da Sedrun, Mustér e Medel absolviu in exercenzi communabel el Bogn Sedrun. Ordavon ein ils sedisgraziai vegni preparai tenor situaziuns ed accidents ch'ei gia schabegiai ni che san capitar en in bogn cuvretg. Quei ei stau fetg instructiv, era per ils collaboraturs dil Bogn Sedrun. Engraziel che nus havein astgau assister a quei exercenzi.

Reclama

Igl atun havein nus filmau el bogn da divertiment, el bogn da wellness sco era el contuorn dil Bogn Sedrun ina tura virtuala atras las localitads e publicau quella sut www.bognsedrun.ch. Aschia sa il hosp s'informar tgei purschida che spetga el e co ei vesa ora, quei gia avon ch'el fa ina viseta. Maletgs raquantan dapli che melli bustabs.

Ellas publicaziuns dalla regiun e dil contuorn plazzein nus adina puspei reclamas ni informein sur dallas purschidas, las uras d'avertura ed ils prezis. Sin Facebook informein nus nos hosps ed nos abbonai davart las novitads. Engraziel a tut tgi che legia e parta las informaziuns. Mo sco adina, il pli impurtont ei la reclama che vegn fatga a bucca. Raquintei sch'ei ha plaschiu a vus ed informei nus sch'enzatgei ei buca

stau en uorden. Quei che nus savein midar, mirein nus da midar. Quei che nus savein buca midar, stuein nus acceptar.

Jeu engrazieli a tuts che visetan il Bogn Sedrun, seigi quei per senudar, per sedivertir culs affons, per encurir il ruaus, il cauld dallas saunas ni per guder ina massascha. Grond engraziament era alla cumissiun dil bogn ed alla suprastanza communal da Tujetsch per lur sustegn, lur confidanza e lur engaschi en favur dil Bogn Sedrun. In grond engrazieli meretan cunzun las collaboraturas ed ils collaboraturs per lur lavur el Bogn Sedrun. Mintga maun ei impurtonts per saver porscher las prestaziuns dumandadas en in center da wellness e da senudar sco il Bogn Sedrun.

Economia

Igl onn 2019 ei staus signaus cun dabia lavur per pli u meins tuttas interpresas ella val. In grond plazzal da lavur ei la Residenza Dulezi staus. La vischnaunca ha introduciu igl onn 2018 ina lescha per la promozion dall'economia en vischnaunca. Quella fuorma la basa legala per saver promover e sustener l'economia a Tujetsch. La halla da produziun dalla *La Conditoria SEDRUN-SWITZERLAND SA* ei igl emprem project ch'ei vegnius sustenius sin basa dalla nova lescha.

Il coronavirus ed igl avegnir

Il coronavirus procura per mellis morts sigl entir mund, ell'Europa, en Svizra, en nies cantun ed era en Surselva. Pertuccai ein oravontut persunas pli passadas e persunas malsanetschas. Punct da partenza per la derasaziun ell'Europa ei l'Italia dil nord stada. Da leu anora ha quei virus surpassau ils cunfins e taccau beinspert e fermamein il cantun Tessin e silsunter l'entira Svizra.

En vesta alla derasaziun dil coronavirus ha il cussegl federal declarau il stadi d'urgenza e decretau a partir dils 16 da mars 2020 in tschuat mesiras per dar damogn a quei virus malign. Quellas mesiras han mess la veta da mintgadi sil tgau. Stuiu serrar las portas han pendicularas, hotels, ustrias, bars e.a.v.. Tener aviert lur portas ei lubiu ad apotecas, bancas ed als negozis da victualias. Las scolas ein era vegnidas serradas. Occurrenz publicas e privatas ein medemamein scumandadas. Inscunters cun dapli che 5 persunas ella publicitad ein scumandai. Il cussegl federal camonda al pievel da star en sias atgnas quater preits e da bandunar il dacasa mo per il pli necessari.

La veta publica ei pil mument stinschentada. Il contact social persunal enteifer il pievel ei reducius sin in livel minimal, auter che sur ils mieds electronics. Malgrad la digitalisaziun ei ina gronda part dil pievel buca endisada da secommunicar e tgirar ils contacts vicendeivels cun mieds electronics, en scadin cass buca sur in tal liug temps ora.

La tema e l'anguscha per l'atgna veta ni era quella da confamiliars ei presenta. Pli datier ch'il virus s'avischina e pli ferma e profunda che quella daventa. Vitier vegnan la tema ed ils quitaus per l'atgna existenza. Ei la piazza segirada? Quei sedamonda beinenqual emploiau. Patruns, impressaris singuls e meinafatschentas sedamondan con ditg che la situaziun finanziala ed igl agid dil stadi possibiliteschan alla fatschenta dad exister. Da talas situaziuns san tgunsch mo tals che han viviu duront il temps dalla secunda uiara mundiala seregurdar. Per la pli gronda part dil pievel ei quella situaziun actuala in novum absolut.

Vischnaunca e Sedrun Disentis Tourismus (SDT)

Per ils responsabels enteifer l'organisaziun turistica da SDT sco era en suprastanza setschentan actualmein in tschuat damondas e connex cun la situaziun dil coronavirus.

Damondas generalas

- Con ditg cuozza quella situaziun?
- Cu sa il Cussegl federal entscheiver a sluccar las mesiras da protecziun?
- Con spert san quellas mesiras vegnir reducidas?
- Con gronds ei il prighel d'ina secunda unda d'infecziuns?
- Co reaghescha il pievel il mument che las mesiras vegnan sluccadas?
- Con spert gartegia ei al carstgaun dad emblidar e turnar anavos tiel trot quotidian?
- Secuntenta il carstgaun per in temps cun la tgira dil contact social?

Turissem en general

- Ei il basegns da vacanzas – en tgei moda era – aunc avon maun?
- Ei la sesiun turistica da stad periclitada?
- Ei forsa schizun la sesiun d'unviern pertuccada?
- Vegnir nus eventualmein inundai da turists svizzers questa stad?
- Procura la fin dalla crisa forsa schizun per fiastas tut a dubel?

Occurenzas

- Tgei occurenzas ein periclitadas?
- Tgei sorts dad events ed occurenzas ein insumma aunc dumandadas suenter il temps dil coronavirus?
- Duegien las preparativas per quellas occurenzas vegnir persequitadas vinavon ni spustadas?
- Fa ei senn dad impunder lavur e mieds finansials per occurenzas periclitadas?
- Duei SDT reducir il marketing per la stad?
- Duei SDT rinforzar e promover las mesiras da marketing/vendita?
- Duei vegnir creau products specials per il temps suenter la crisa da corona - purschidas eventualas cun in rabat da corona? Fuss quei moralmein responsabel ni nuscheivel?
- San contracts suttascrots el mender cass vegnir sligia?
- Ein ils mieds finansials per SDT davart dallas vischnauncas segirai?
- Tgi porta la resca finanziaria en cass che las vischnauncas stuessen renunziar sin ina part dallas taxas ord il turissem?

Rheinquelle-Trail

- Dueien las preparativas e la reclama per quella nova occurrenza vegnir persequitadas vinavon?

Fiasta naziunala

- Duei la vischnaunca reservar ina producziun cun radis da laser (enstagl da rachetas, fiugs e rumplanems)?

Rock Sedrun & Schlagerfieber

- San quellas occurenzas vegnir lubidas?
- Ein ils sponsurs prompts da sustener vinavon quellas occurenzas ella situaziun actuala?
- Eis ei pusseivel d'abdicar ils contracts cun ils artists?
- Ei il singul prompts da serender suenter ina tala crisa en loghens da fiasta cun tontas personas?

Co vinavon? En tgei direcziun?

Quei ein damondas multifaras che sepresentan il mars / avrel 2020 als responsabels pils fatgs turistics en vischnaunca. Rispostas che negin sa dar. Pil mument sebasa scadina discussiun sin supposiziuns e prognosas pauc segiras. Baul ni tard tucca ei denton da prender decisiuns. Quellas ston vegnir pridas sin fundament dallas informaziuns ch'ei avon maun e sin fundament da prognosas. Speranzas e giavischs duessen buca influenzer las decisiuns. Igl ei da supponer ch'enqual decisiun prida vegn ad esser stada fallida. Lein sperar che las decisiuns fallidas fuormien la minoritad denter tuttas autras. Quei semuossa denton per pli tard, havend surmuntau la crisa da corona.

Departament sanadad, segirtad ed agricultura

Sanadad

Casa Soldanella

Dapi la stad 2019 sefatschenta ina grupp da lavur cun representants dalla Casa Depuoz e dalla vischnaunca da Tujetsch cugl avegnir dalla Casa Soldanella. Ei vegn fatg analisas dalla fiera ed examinau la cumpatibilitad ecologica. En pliras sesidas ei vegniu fatg inventari e cumparegliau variantas. Pil mument dat ei aunc negins resultats definitivs. La grupp da lavur vegn ad informar, schigleiti che las examinaziuns ein terminadas. Mo ton san ins dir: Cun gronda probabladad resta la Casa Soldanella en vischnaunca. Ella duei vegnir menada sco part integrala dalla Casa Depuoz e cheutras segirar a Tujetsch bunas plazzas da lavur.

Promoziun dalla sanadad en favur dils attempai

En collaboraziun cugl Uffeci da sanadad dil cantun Grischun han ins vuliu organisar ina sentupada cun personas che s'engaschan activamein en gruppas ed uniuns d'attempai. Per munconza d'annunziars ei vegniu desistiu d'ina retscherca pli vasta. Il cau digl uffeci ha denton giavischau da s'entupar cun mintgamai dus representants da scadina vischnaunca. Bernadetta Cathomen e Beni Hendry vegnan ad assister al Cumin a Trun. La finamira da quella sentupada ei da motivar numerus indigens sur 65 da separar allas activitads organisadas a posta per senioras e seniors.

Segirtad

Pumpiers Sursassiala (Gion Tenner, cumandant)

10 onns Pumpiers Sursassiala! Quei che ha entschiet 2008 ei oz daventau in'organisaziun indispensabla per la regiun, pil Cantun e schizun per la Confederaziun. La depopulaziun, mo era il svilup tecnic dils davos diesch onns han midau considerablamein la situaziun da segirtad sisum la Cadi.

Pli sperts e pli effectivs – cullas investiziuns fatgas ils davos onns savein nus perfecziunar l'intervenziun. Ils temps da spetga pil carstgaun en pitgira ein daventai pli cuorts. Aschia san ins resumar nies pli grond pass digl onn 2019.

Persunal, scolaziun e perfecziun

Suandontas personas ein vegnidas incorporadas 2019 ed han aschia cumpletau igl effectiv da 87 (91) pumpiers:

Cajacob Luca, Mustér

Curschellas Pius, Tujetsch

Decurtins Ursin, Tujetsch

Deflorin Severin, Mustér
Huonder Pascal, Mustér
Manetsch Joey, Mustér

Ils sis giuvens s'engaschan cumpleinamein per ademplir noss'incarica permanenta sigl intschess da nossas treis vischnauncas. Quei secapescha buca da sesez. Era nus sentin la depopulaziun e havein breigias da tener ils effectivs pretendi en Val Tujetsch e Val Medel. Cu mintga secunda quenta eis ei indispensabel da ver personas qualificadas aschi datier dil seracass sco mo pusseivel. Perquei eis ei era impurtont che nus hagien persunal che sescolescha vinavon.

Suandonts pumpiers han visitau cuors cun success:

Tomaschett Sandro, cuors da selecziun per instructurs (OSFIK Tusaun)
Lozza Giusep, cuors d'officiers 2 (GVG Tusaun)
Monn Riccardo, cuors d'officiers 1 (GVG Tusaun)
Waldmeier Dominik, cuors d'officiers 1 (GVG Tusaun)
Tenner Gion, audit cuors d'intervenziun viafier (center ifa Balsthal)
Bisquolm Pierino, cuors da ventilaziun (VOGT Oberdiessbach)
Waldmeier Dominic, cuors da ventilaziun (VOGT Oberdiessbach)
Cajacob Luca, cuors da basa ABC (GVG Domat fabrica)
Deflorin Severin, cuors da basa ABC (GVG Domat fabrica)

Avon entgins onns ha il cantun Grischun introduciu ina nova fuorma da scolaziun. El decuors digl onn havein nus fatg in pass pli lunsch e sviluppu il proxim pass. En ina fasa da test cun nos pumpiers sa-vein nus oz trer ina bilanza positiva ed aschia propagar il niev sistem uss era sin basa cantunala.

Il cuors da perfecziun pils meinagruppas ha giu liug a Mustér. Sper la scolaziun da basa ei vegniu dau peisa silla ventilaziun dad objects. Il fevrer ha la gruppa specialisada sin accidents da viafier fatg in exercezi communabel sil Pass Alpsu culs pumpiers dad Andermatt, ils corps da polizia e las gruppas da sanitad dil Grischun e digl Uri. L'entschatta zercladur ha giu liug in exercezi d'alarm per nos specialists ABC ensemen culs pumpiers da Domat/Ems sil Pass Lucmagn.

Seracass ed intervenziuns

Nus constatein ils davos onns in augment dallas intervenziuns. Era uonn havein nus surpassau la marca da 40 ed essan vegni sin 44 (48) intervenziuns. Ei croda en egl ch'ils survetschs per tiarzas personas creschan. Cunzun igl autoscala ei fetg dumandaus. In barschament d'ina casa da pliras famiglias havein nus giu ils 18 da mars 2019 a Sedrun. Malgrad il grond fiug eis ei gartegiau a nus da stizzar quel senza caschunar ni donns da fem ni dad aua. Mo paucas uras pli tard han ils cussadents dallas ulteriuras habitaziuns saviu returnar en quellas. Era havein nus susteniu ils pumpiers da Sumvitg/Trun tier il barschament dalla casa Carigiet dils 19 da fevrer 2019.

diember	sort d' intervenziun	uras
17	survetschs per tiarzas personas	91,25
7	incendis	313,25
7	alarms da sbagli entras centralas	44,50
6	accidents da traffic/menaschi	36,90
3	havarias ABC	29,00
3	donns dad aua, diversa	8,00
1	donns elementars	6,00
44	total	528,90

Prevenziun e planisaziun

El sistem d'intervenziun havein nus saviu optimar differents plans d'intervenziun, denter auter il concept da segirtad dalla Viafier Matterhorn Gotthard denter Mustér ed il Pass Alpsu, beins culturals e museums sco era differents projects da construcziun pli gronds ch'ei sin rucca. La planisaziun per l'intervenziun el niev tunnel Scopi sil Pass Lucmagn ei medemamein in pass pli lunsch. 2020 vegn il cantun Grischun a metter a disposiziun a nus in ventilatur da gronda prestaziun. Quel vegn era dabien allas vischnauncas, cunzun tier garaschas sutterraneas da pli gronda dimensiun. Igl ei il tschunavel ventilatur grond en nies cantun.

Vehichels e material

Suenter dus onns da planisaziun e construcziun ei nies niev auto-cistiarna vegnius furnius. Il vehichel satisfà cumpleinamein a nos basegns ed ei gia secumprovaus pliras gadas tier seracass. Tras ina motorisaziun pli ferma vegnan ils viadis pli sperts. Cun l'investiziun eis ei era stau pusseivel d'optimar il transport da material. L'inauguraziun ha giu liug ils 30 d'october 2019 a caschun dalla festività 150 onns Federaziun svizra da pumpiers. Rodund 500 persunas han visitau nus ed aschia demussau lur interess per nossa lavur.

Las investiziuns grondas ein terminadas. Denton resta ei da remplazzar plaun a plaun ils ulteriurs vehichels pigns che vegnan medemamein els onns. Il concept leusunter schai dapi plirs onns sin meisa.

La Vischnaunca Medel/Lucmagn terminescha sia carta d'intervenziun - in impurtont instrument pils pumpiers en cass da malauras - ed aquista 200 meters beaver, in sistem da protecziun encunter auas grondas.

Occurrenz specialas

Ils 16 da mars 2019 han ils confermads dallas pleivs reformadas Surselva fatg viseta tier ils pumpiers. Els 11 da matg 2019 ein sis giuvenils stai in di tier nus ed han fuffernau en connex cun in'occurrenza da Giuventetgna Cadi. Els 10 d'october 2019 han nos babs pumpiers astgau visitar cun lur affons il menaschi e mussar a quels tgei ch'els fan mintgamai cu ei van ad exercezi. Bunamein 40 persunas ein stadas quei miez di sin viseta. Muort la via serrada han nos pumpiers e vischins da Medel buca saviu esser presents durant la notg dils pumpiers. Ad els havein nus presentau ils 18 d'october 2019 ils novs vehichels a Cu-raglia.

Vinavon el proxim decenni

Igl onn 2008 ha la suprastanza communal da Tujetsch inzialu la fusiun dils corps da pumpiers en Sursassiala. Dapi 2009 dat ei mo pli in corp da pumpiers. Oz san ins dir che quella fusiun ha absolutamein fatg senn. Els pumpiers ein daventai pli professionals. Malgrad las investiziuns ein ils cuosts da menaschi serevuci per 40%. Dapli seracass dattan dapli rutina e segirtad. Nus vegnin oz d'ademplier pensums che fussen buca stai pusseivels pli baul, nun da crear contracts cumplacai da collaboraziun. Enteifer 10 onns ei denton semidau dabia, cunzun era sin camp legislativ. Las pretensiuns e las incaricas creschan ed ei drova structures flexiblas per saver s'adattar il pli spert pusseivel. Quellas mauncan tier nus. Nossa fuorma giuridica sebase sin ina decisiun dalla Regenza. Mintga midada sto succeder sur quella ora e caschuna bia engaschi da temps e cuosts. Perquei cusseglia l'Assicuranza d'edificis cantunala gia dapi entgins onns ina midada. Ina moziun ord il parlament da Mustér pretenda ulteriuras adattaziuns che san medemamein vegnir discussiunadas. Aunc uonn vegnan las autoritads politicas ed ils votants a vegnir cunfrontai cun decisiuns impurtontas pigl avegnir dils pumpiers. L'entschatta ei dada.

Engraziament

Fin november 2019 havein nus giu da prender cumiau da dus fetg fideivels pumpiers tuatschins: Pius Degonda ed Ursin Schmid. Ferton che Pius gauda sia beinmeritada "pensiun" ei Ursin legrevlamein sedeclearaus prompts da restar aunc entgin temps tier nus. El ei officier da contact per la Vischnaunca da Tujetsch ed aschia il pli impurtont pumpier ella val. Ad els dus, mo era als ulteriurs pumpiers che han bandunau nus duront il 2019 admittel jeu in sincer e grond engraziament.

10 onns success e svilup positiv ei buca il meret da singulas persunas. Tut tgi che presta tier nus surve-tschi – ed aunc biars auters – san che nus havein in excellent cader e premurai pumpiers. Tut quellas persunas ein il motor da nossa organisaziun e sin els sai jeu sco cumandant sefidar 24 uras a di, duront igl entir onn. Perquei engraziel specialmein ad els, a nossas instanzas politicas ed a tuts che segidan sin ina moda ni l'autra cun nus duront igl onn.

Agricoltura

Tegia Val Val

L'annexa dalla tegia Val Val era en in stan decadent ed ha duvrau ina remedura. Il fundament, il tablegiu e la porta ein vegni renovai cumpletamein. Quella sanaziun ei vegnida exequida en connex cull'infecziun dil buliu-casa digl onn vargau, sinaquei ch'ina derasaziun vegni frenada.

Munconza d'aua en las alps

La stad vargada ualti schetga e caulda ha caschunau ina munconza d'aua sin pliras alps. Per prevegnir alla schitgira e scartezia d'aua ei vegniu translocou lingias e fatg novas tschaffadas. Era sch'ils buntadurs han furniu sufficientamein aua, vegn ei el futur problematic cul provediment d'aua sin certas alps.

Cauras sin viadi per la promoziun e varietad da specias

Era uonn ha ina muntanera cauras pasculau ina pastira magra en nossa val. La Pro Natura dils cantuns Uri e Grischun va novas vias per mantener la biodiversitad sil territori alpin. Treis cavers cun circa 200 cauras han fatg viadi naven dalla Vallada dil Rein tochen al Pass dil Furca. La finamira da quella acziun ei da cultivar e tgirar entras la pasculaziun dapli che 50 hectaras pastiras magras e praus schetgs. Talas pastiras e praus muntan ina rihezia dalla biodiversitad ed ein perdetgas culturalas dil puresser alpin.

Praus maghers e pastiras schetgas ein prezius spazis da viver per ina reha fauna e flora alpina. Duront il davos tschentaner ein buca meins che 95% da quels prezius spazis ecologics svani. Oravontut ellas regiuns alpinas ein praus maghers e pastiras schetgas carschi en, damai ch'il nez e la cultivaziun rendan buca pli.

Pastiras schetgas – ina vera cucagna per cauras

Entras il project «cauras sin viadi» vul la Pro Natura dar ina cunterpeisa alla sperdita dalla biodiversitad sin pastiras magras. Duront siat meins fa la muntanera viadi pasculond spazis schetgs. La cauramenta fa remedura cun cagliom e bostgam aschia che flurs, feins e pastg survegnan spazi e glisch per serevegnir e sesviluppar. Il project «cauras sin viadi» vegn evaluaus e tut tenor applicaus era en autras regiuns dalla Svizra.

Mundar pastiras

Igl unviern 2018/19 ha ei dau dabia neiv e numerusas lavinas ein sederschidas a val. Per part ha ei schizun pluiu sillas nevaglias. Las lavinas da bletsch han transportau glera, crappa, cagliom e pignola e tschuffergnau massa cultira. Entras igl engaschi da diversas gruppas, d'uniuns e classas da scola ei

vegniu prestau buna lavur e refatg ils donns. Cheutras ein las expensas per la rumida da pastiras s'augmentadas pulitamein.

Provocaziuns e conflicts d'interess

La nova colligiazion entras la pendiculara si Cuolm da Vi procura magari per ina provocaziun ni l'autra pils purs e pasturs. Las sendas ston vegnir cludidas dretg e senier e marcadadas correspundentamein. Igl ei evident ch'ei dat magari conflicts d'interess denter turissem, agricultura e protecziun da selvaschinas. Igl onn vargau eis ei denton reussiu da sliar ils problems en buna entelgientscha. Curdems e rumien sin praus e pastiras vegnan meinsvart raccoltai cul pavel e magliai dils animals. Quei caschuna cuosts da veterinari ed el mender cass ston animals malsaus schizun vegnir mazzai. Tgigerlems da tgauns sin pastiras tschuffrognan il pastg e caschunan meinsvart malesser dils armauls. Aunc pli inquietont ein ils satgets dil robydog emplen e deponi agl ur dalla via. Tgi rimna quels?

Attaccas dil luf si Cuolm da Vi

L'entschatta dalla stad han ins cattau si Cuolm da Vi pliras nuorsas blessadas entras miersas. Ils animals blessai han stuiu vegnir mazzai. Las emprovas ch'il guardiacatscha ha schau intercurir han attestau che las miersas derivan d'in luf. Ils mieds e las mesiras ch'ins ha priu, han purtau migliur. Seivs cun pindels sgulonts, indrezs da culps d'alarm, illuminaziuns e seivs d'electricitad han spuentau il luf, aschia ch'ei ha buca dau pli attaccas sin las nuorsas. La proxima stad duei la muntanera vegnir surveglada entras quater tgauns da protecziun.

Uniun center sursilvan d'agricultura (Tabea Baumgartner, directura)

L'Uniun center sursilvan d'agricultura s'engascha per l'agricultura locala, in turissem persistent, per ina veta culturala ella regiun e per l'educaziun ambientala da nos affons.

Igl onn 2019 ha l'uniun organisau 24 occurrenz culturalas ed informativas per la populaziun a Mustér ella «Stiva Salaplauna» ed ordeifer ulteriuras quater occurrenz. Per gruppas organisescha l'uniun visetas ella stalla sco era ella cascharia «Sennaria Surselva» per far cheutras pli enconuschenta l'agricultura als visitaders. Gl'onn 2018 han 2'050 persunas visitau igl areal da Salaplauna.

Naven digl atun 2019 organisescha l'uniun agricultura ensemen cull'Uniun purila Surselva ils cuors da qualidad dalla cuntrada (Landschaftsqualitätskurse) pils purs dalla regiun. Aschia ston ils purs buca ir lunsch naven per visitar in cuors, mobein san far quei en nossa regiun. L'uniun da Mustér ei aschia activa ell'entira Surselva, naven digl Alpsu entochen la Val Stussavgia. Naven digl onn 2018 sustegnan las vischnauncas da Tujetsch, Mustér, Medel, Sumvitg e Trun la lavur dall'uniun cun ina contribuzion annuala.

Survesta dalla situaziun finanziaria

	Quen 2019	Preventiv 2019	Quen 2018
Quen da gudogn e sperdita			
Cuosts	12'536'249.29	11'180'650	12'666'837.69
Recavs	13'445'254.15	11'361'250	13'069'801.10
Surpli recavs	909'004.86	180'600	402'963.41
Quen d'investiziun			
Investiziuns	2'582'961.52	3'642'650	1'442'218.22
Entradas investiziuns	828'445.66	639'800	558'591.07
Investiziuns nettas	1'754'515.86	3'002'850	883'627.15
Finanziaziun			
Surpli recavs quen da gudogn e sperdita	909'004.86	180'600	402'963.41
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	-246'754.49	-201'200	-116'290.60
Amortisaziuns facultad administrativa	222'065.76	232'200	412'674.74
Deposit en finanziaziuns specialas	302'504.94	59'500	264'234.49
Amortisaziuns supplementaras	68'920.00		
Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen	1'300'000.00	0	1'200'000.00
Atgna finanziaziun	2'555'741.07	271'100	2'163'582.04
Investiziuns nettas	1'754'515.86	3'002'850	883'627.15
Resultat da finanziaziun	801'225.21	-2'731'750	1'279'954.89
Grad d'atgna finanziaziun	145.67	9.03	244.85
Deivets a miez e liung termin			
Emprests	5'000'000.00	8'500'000	5'000'000
Cefras indicativas			
Atgna finanziaziun	2'555'741	271'100	2'163'582
Facultad netta absolut	7'226'389	3'574'961	6'306'711
Facultad netta per habitont (1256)	5'753	2'846	5'021
Grad d'atgna finanziaziun	145.67	9.03	244.85
Quota d'atgna finanziaziun	20.84	2.64	18.10
Quota dil survetsch da capital	1.97	2.84	3.66
Quota da debitaziun dil tscheins	0.15	0.53	0.21

Mussament da gudogn e sperdita graduau

		Quen 2019	Preventiv 2019	Quen 2018
	Cuosts da menaschi			
030	Cuosts da persunal	3'218'212.43	3'351'850	3'282'509.95
031	Cuosts da material e menaschi	2'930'505.61	3'068'500	3'057'750.61
033	Amortisaziun facultad administrativa	222'065.76	232'200	412'674.47
035	Deposit en fondos e finanziaziuns specialas	302'504.94	59'500	264'234.49
036	Cuosts da transfer	3'042'523.43	3'167'600	3'158'264.63
	Total cuosts da menaschi	9'715'812.17	9'879'650	10'175'434.15
	Recav ord il menaschi			
040	Entradas da taglia	5'645'545.48	4'887'000	5'746'485.59
041	Regals e concessiuns	2'666'851.89	2'196'500	2'310'938.70
042	Recumpensas	2'026'096.65	1'759'250	2'132'482.91
043	Differentas entradas	256'899.69	164'550	195'574.03
045	Prelevaziun ord fondos e finanziaziuns specialas	246'745.49	201'200	116'290.60
046	Entradas da transfer	1'043'472.25	785'350	1'184'269.37
	Total recav ord il menaschi	11'885'611.45	9'993'850	11'686'041.20
	Resultat ord il menaschi	2'169'799.28	114'200	1'510'607.05
	Finanziaziun			
034	Expensas finanzialas	221'815.21	209'000	174'029.19
044	Recav finanzial	371'731.00	275'400	266'385.55
	Resultat dalla finanziaziun	149'915.79	66'400	92'356.36
	Resultat operativ	2'319'715.07	180'600	1'602'963.41
	Resultat extraordinari			
038	Expensas extraordinarias	1'416'730.21	0	1'200'000.00
048	Entradas extraordinarias	6'020.00	0	0.00
	Resultat extraordinari	-1'410'710.21	0	-1'200'000.00
	Resultat dil quen da gudogn e sperdita	909'004.86	180'600	402'963.41
(+ = Surpli entradas / - = Surpli expensas)				
	Scuntradas internas			
039	Scuntradas internas	1'181'891.70	1'092'000	1'117'374.35
049	Scuntradas internas	1'181'891.70	1'092'000	1'117'374.35

Quen da gudogn e sperdita

Quen da gudgon e sperdita structurau tenor funcziuns		Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas		Expensas	Quen 2018 Entradas
E	Quen da gudogn e sperdita	13'445'254.15	13'445'254.15	11'180'650	11'361'250	13'069'801.10	13'069'801.10	
	Resultat netto			180'600				
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	984'147.33	330'220.91	1'042'600	357'925	952'733.80	358'508.93	
	Resultat netto		653'926.42		684'675		594'224.87	
1	SEGIRTAD PUBLICA	304'734.60	187'511.80	348'650	110'700	495'319.26	183'885.50	
	Resultat netto		117'222.80		237'950		311'433.76	
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	1'946'707.85	279'022.36	2'145'650	209'850	2'049'618.59	292'263.33	
	Resultat netto		1'667'685.49		1'935'800		1'757'355.26	
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	408'125.74	109'397.76	454'475	111'100	461'273.18	117'830.10	
	Resultat netto		298'727.98		343'375		343'443.08	
4	SANADAD	429'292.60	26'507.35	571'000	30'000	475'732.75	55'206.50	
	Resultat netto		402'785.25		541'000		420'526.25	
5	OVRAS SOCIALAS	299'143.20	122'456.51	425'000	60'000	326'295.27	128'433.20	
	Resultat netto		176'686.69		365'000		197'862.07	
6	TRAFFIC	866'344.55	113'456.85	764'000	106'000	1'150'991.55	107'554.45	
	Resultat netto		752'887.70		658'000		1'043'437.10	
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	1'088'542.36	976'618.14	1'135'350	988'075	972'086.40	921'439.43	
	Resultat netto		111'924.22		147'275		50'646.97	
8	ECONOMIA PUBLICA	5'875'007.25	4'012'230.18	3'977'200	3'327'000	5'423'491.02	3'982'611.76	
	Resultat netto		1'862'777.07		650'200		1'440'879.26	
9	FINANZAS E TAGLIAS	1'243'208.67	7'287'832.29	316'725	6'060'600	762'259.28	6'922'067.90	
	Resultat netto	6'044'623.62		5'743'875		6'159'808.62		

Quen da gudogn e sperdita

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
E	Quen da gudogn e sperdita	13'445'254.15	13'445'254.15	11'180'650	11'361'250	13'069'801.10	13'069'801.10
	Resultat netto			180'600			
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	984'147.33	330'220.91	1'042'600	357'925	952'733.80	358'508.93
	Resultat netto		653'926.42		684'675		594'224.87
0110	Legislativa	92'124.94		107'800		86'376.48	
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	18'521.00		22'000		16'175.00	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	277.00		400		221.80	
3053.00	Contribuziuns assicuranza	276.85		400		287.80	
	d'accident e malsogna						
3102.00	Stampats, publicaziuns	50'962.45		52'000		48'947.73	
3102.01	Preventiv/Quen annual	10'469.06		15'000		13'402.43	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	9'423.95		15'000		5'445.15	
3170.00	Cuosts da viadi e spensas	2'194.63		3'000		1'896.57	
0120	Executiva	190'197.74		200'800		191'454.38	
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	150'918.00		155'000		149'727.50	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	12'867.30		12'200		12'389.76	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	5'287.74		6'000		5'447.46	
3053.00	Contribuziuns assicuranza	1'350.35		1'600		1'599.31	
	d'accident e malsogna						
3130.22	Contribuziuns da commemoradi e sindicat	3'788.05		3'000		3'938.00	
3170.00	Cuosts da viadi e spensas	12'662.10		15'000		14'021.00	
3170.02	Spensas da representaziun	3'324.20		8'000		4'331.35	
0210	Administraziun communal	534'178.28	242'565.41	540'000	246'800	501'879.15	242'821.93
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	326'449.85		330'000		333'933.37	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	24'772.05		26'000		33'678.40	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	16'931.46		16'500		17'729.24	
3053.00	Contribuziuns assicuranza	3'465.80		4'000		3'740.84	
	d'accident e malsogna						
3099.00	Divers cuosts da personal	10'844.68		10'000		9'050.38	
3100.00	Material da biro	7'580.34		8'000		6'827.93	
3103.00	Litteratura, gasettas	530.00		1'000		701.20	
3110.00	Acquists da mobillas e apparats da biro	4'147.10					
3113.00	Acquists d'informatica	50'734.17		50'000		23'854.49	
3130.01	Francaturas	7'630.53		9'000		10'416.75	
3130.02	Taxas da telefon	4'261.09		3'000		3'564.86	
3130.03	Spensas da banca e schec postal	1'758.16		3'000		2'459.67	
3130.05	Cuosts da stumaziun	1'476.95		3'000		1'779.45	
3134.00	Assicuranzas da caussas	4'803.20		5'000		4'803.20	
3150.00	Manteniment da mobillas e maschinas da biro	8'440.63		8'000		6'830.72	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	30'649.47		28'000		12'526.51	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	2'811.05		4'000		2'111.20	
3611.02	Taxas pigl Uffeci da migraziun e dretg civil	12'888.60		15'000		13'209.00	
3612.01	Regiun Surselva	14'003.15		16'000		13'102.94	
3910.00	Scuntrada interna survetschs			500		1'559.00	
4210.00	Taxas d'administraziun generala		21'835.00		28'000		24'688.35
4260.00	Restituziuns		9'768.75		4'000		7'616.15
4309.00	Uteriur recav da menaschi		19'500.65		14'000		17'169.48
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		87'445.60		88'000		87'887.20
4612.00	Provisiuns d'incasso		39'230.41		36'250		12'439.75
4900.00	Scuntrada interna cuosts da menaschi						3'500.00
4910.00	Scuntrada interna survetschs		64'785.00		76'550		89'521.00
0220	Uffeci da baghegiar	167'646.37	87'655.50	194'000	111'125	173'023.79	115'687.00
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	8'137.00		6'000		7'850.00	
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	99'347.50		110'000		96'368.48	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	8'280.35		9'000		8'071.29	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'311.37		7'500		4'743.94	
3053.00	Contribuziuns assicuranza	1'050.40		1'200		1'060.34	
	d'accident e malsogna						
3099.00	Divers cuosts da personal	2'954.34		1'500		430.91	
3101.00	Material da menaschi e da diever	2'421.30		3'000		3'891.78	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins					8'518.65	
3113.00	Acquists d'informatica	14'400.00		14'400		-7'105.00	
3130.02	Taxas da telefon	664.26		800		664.11	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3132.00	Indemnizaziuns dils cussegliaders e giudicaders	12'439.15		25'000		36'173.10	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	2'514.35		3'000		1'703.05	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	4'157.95		3'000		2'881.24	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'393.40		3'000		1'411.90	
3900.00	Scuntrada interna cuosts da menaschi					3'500.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'575.00		6'600		2'860.00	
4210.00	Taxas d'administraziun generala		30'577.25		20'000		42'475.25
4260.00	Restituziuns		3'858.25		18'000		8'917.15
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		10'045.00		17'550		8'719.60
4910.00	Scuntrada interna survetschs		43'175.00		55'575		55'575.00
1	SEGIRTAD PUBLICA	304'734.60	187'511.80	348'650	110'700	495'319.26	183'885.50
	Resultat netto		117'222.80		237'950		311'433.76
1110	Polizia communal	10'917.65	2'352.00	13'050	3'000	13'808.10	3'568.00
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	7'789.65		8'000		8'090.10	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	3'128.00		5'050		5'718.00	
4270.00	Castitgs		2'352.00		3'000		3'568.00
1400	Dretg general	73'213.35	41'258.40	49'475	16'000	117'217.70	44'041.20
3130.07	Mutaziuns - Uffeci funsil/mesiraziun	12'284.10		10'000		56'701.25	
3132.02	Cuosts giuridics	41'200.30		16'000		40'514.05	
3611.01	Schazetgs d'immobillas	1'884.75		2'000			
3612.02	Uffeci da stumadira e concuors Surselva	8'885.60		10'500		9'483.95	
3612.03	Uffeci civil Surselva	7'933.60		10'000		9'868.45	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'025.00		975		650.00	
4260.00	Restituziuns		2'767.30		1'000		2'137.90
4602.00	Cumpart gudogn digl Uffeci funsil Cadi		38'491.10		15'000		41'903.30
1500	Pumpiers	99'698.67	65'654.25	151'300	46'200	203'551.11	61'959.35
3120.00	Provediment e dismessa	3'298.92		3'000		3'714.76	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'031.35		3'000		3'030.30	
3144.00	Manteniment baghetgs	662.90		6'000		303.00	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns					300.00	
3611.04	Polizia da fiug cantunala	1'820.00		2'000		1'820.00	
3612.04	Pumpiers Sursassiala	77'955.00		136'000		192'628.05	
3612.40	Barschaments e seracass	12'265.50				1'105.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	665.00		1'300		650.00	
4200.02	Taxas da cumpensaziun		57'200.00		40'000		44'700.00
4260.00	Restituziuns		1'982.50				10'696.10
4470.00	Tscheins d'affittaziun		6'471.75		6'200		6'563.25
1610	Defensiun militara	2'788.79		2'500		3'047.85	
3144.02	Manteniment stan da schibas	2'073.79		2'000		2'072.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	715.00		500		975.00	
1620	Protecziun civila	40'111.57	3'500.00	39'775	3'500	40'932.20	3'500.00
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	7'973.30		8'500		7'953.20	
3120.11	Energia e scaldament	5'574.15		8'000		7'770.80	
3130.06	Taxas e contribuziuns	2'919.85		1'600		1'447.75	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'569.57		3'700		3'742.35	
3144.13	Manteniment dils locals	5'729.15		5'000		6'017.40	
3611.00	Indemnizaziuns al cantun	8'155.55		9'000		8'080.70	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	6'190.00		3'975		5'920.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		3'500.00		3'500		3'500.00
1621	Stab directiv communal	78'004.57	74'747.15	92'550	42'000	116'762.30	70'816.95
3000.01	Indemnizaziuns dallas autoritads	2'167.40		3'300		2'510.65	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD					10.50	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna					36.80	
3130.31	Mesiras da protecziun lavinas	15'701.45		15'000		11'579.25	
3130.32	Cuosts IMIS	19'590.17		15'000		17'826.75	
3130.33	Surviglionza Cuolm da Vi	19'994.50		25'000		55'550.30	
3132.00	Indemnizaziuns dils cussegliaders e giudicaders	3'300.00		23'000		13'981.20	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	6'487.05		3'000		4'934.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	10'764.00		8'250		10'332.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		63'503.65		37'000		60'818.10
4634.00	Contribuziuns dallas interpresas publicas		11'243.50		5'000		9'998.85
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	1'946'707.85	279'022.36	2'145'650	209'850	2'049'618.59	292'263.33
	Resultat netto		1'667'685.49		1'935'800		1'757'355.26
2110	Scoletta	124'027.93	30'126.87	117'850	15'000	135'486.66	46'344.37
3020.00	Pagas	107'451.10		97'000		119'988.90	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'657.30		7'900		7'603.80	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	4'649.83		5'800		4'448.57	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'006.95		1'100		1'013.75	
3090.00	Scolaziun e formaziun	371.00		2'300		495.65	
3104.00	Material da scola e da diever	2'315.85		2'450		1'296.69	
3104.01	Projects generals e da sport	327.10		800		354.05	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	248.80		500		285.25	
4260.00	Restituziuns		12'059.00				27'532.60
4631.00	Contribuziuns dil cantun		18'067.87		15'000		18'811.77
2120	Scola primara	685'035.54	110'832.88	807'200	96'000	810'268.32	129'868.68
3020.00	Pagas	572'611.95		660'000		676'721.15	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	44'170.85		54'500		53'673.30	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	42'370.05		46'700		47'399.85	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	5'812.75		7'200		7'136.10	
3090.00	Scolaziun e formaziun	2'660.45		10'650		2'636.45	
3104.00	Material da scola e da diever	15'594.09		20'350		20'893.77	
3104.01	Projects generals e da sport	1'815.40		7'300		1'807.70	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi			500			
4260.00	Restituziuns		33'347.70		18'000		36'835.10
4631.00	Contribuziuns dil cantun		77'485.18		78'000		93'033.58
2130	Scola superiura	502'745.19	69'682.66	523'300	49'500	499'140.86	63'755.48
3020.00	Pagas	413'913.45		400'000		405'026.70	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	33'085.20		32'200		32'145.15	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	27'817.45		29'000		28'004.05	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	4'345.05		4'300		4'287.15	
3090.00	Scolaziun e formaziun	-11'744.95		7'700		-8'099.85	
3104.00	Material da scola e da diever	22'953.54		29'200		22'645.16	
3104.01	Projects generals e da sport	2'063.35		4'500		4'129.80	
3171.01	Viadis e camps da scola	10'060.45		14'900		10'571.35	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	251.65		1'500		431.35	
4260.00	Restituziuns		28'980.86		11'500		15'534.03
4631.00	Contribuziuns dil cantun		40'701.80		38'000		48'221.45
2170	Baghetgs da scola Sedrun	291'193.65	31'145.00	290'100	19'350	240'023.87	20'130.00
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	88'901.40		90'000		87'526.30	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	6'903.15		7'000		6'833.50	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	3'590.52		4'000		3'529.40	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	910.30		1'000		912.50	
3099.00	Divers cuosts da personal	428.50		1'000			
3101.00	Material da menaschi e da diever	4'337.10		6'000		7'793.96	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	6'497.80		7'000		1'892.55	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	19'228.20		20'000		18'909.60	
3120.11	Energia e scaldament	45'925.75		55'000		40'649.85	
3134.00	Assicuranzas da caussas	3'661.53		4'000		3'709.40	
3144.00	Manteniment baghetgs	79'535.75		58'000		62'516.81	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	524.65		1'000			
3300.00	Amortisaziuns ordinaras	23'900.00		28'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	6'849.00		8'100		5'750.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		2'490.00		750		1'880.00
4470.00	Tscheins d'affittaziun		15'600.00		15'600		15'600.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		2'880.00				
4910.00	Scuntrada interna survetschs		10'175.00		3'000		2'650.00
2190	Direcziun ed administraziun da scola	139'634.99	28'425.00	170'700	28'000	145'283.66	30'370.80
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	8'583.00		13'000		8'973.00	
3020.00	Pagas	70'831.20		74'000		66'984.50	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	6'020.90		7'200		5'854.75	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	5'726.35		4'600		5'152.55	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	777.50		1'000		734.55	
3090.00	Scolaziun e formaziun	248.05		1'200		3'285.95	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	6'562.90		30'000		9'333.15	
3113.00	Acquists d'informatica	3'504.20		5'000		11'988.10	
3130.02	Taxas da telefon	3'367.46		3'200		2'838.65	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	22'824.16		19'000		21'276.91	
3153.00	Manteniment sistem d'EED	8'396.40		8'500		6'810.80	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	2'792.87		4'000		2'050.75	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		28'425.00		28'000		30'370.80
2192	Scola populara - ulteriur	108'579.45	8'809.95	120'500	2'000	110'025.50	1'794.00

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3059.01	Assicuranza d'accidents per scolars e scolaras	742.60		1'000		758.40	
3099.00	Divers cuosts da personal	5'112.73		3'500		2'888.85	
3130.15	Transport da scolars	67'700.72		70'000		63'754.07	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	450.00		1'000		450.00	
3612.05	Scola da musica Surselva	18'198.40		26'000		23'924.18	
3614.05	Indemnizaziun Bogn Sedrun	9'000.00		9'000		9'000.00	
3632.20	Ductrina e pastoraziun	3'000.00		3'000		6'000.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	4'375.00		7'000		3'250.00	
4631.00	Contribuziuns dil cantun		8'809.95		2'000		1'794.00
2200	Scolaziun speciala	36'992.45		61'000		42'875.82	
3612.01	Regiun Surselva	21'662.45		45'000		27'545.82	
3612.15	Indemnizaziuns scolas specialas	15'330.00		16'000		15'330.00	
2510	Scola gimnasiala	58'498.65		55'000		66'513.90	
3611.06	Indemnizaziun progimnasi	36'650.00		30'000		43'650.00	
3612.16	Scola claustrala	21'848.65		25'000		22'863.90	
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGLIA	408'125.74	109'397.76	454'475	111'100	461'273.18	117'830.10
	Resultat netto		298'727.98		343'375		343'443.08
3110	Museum "La Truaisch"	75'116.69	14'706.86	75'175	16'500	46'995.94	18'938.85
3000.01	Indemnizaziuns dallas autoritads	415.00		2'000		1'150.00	
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	17'037.50		16'000		15'928.00	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	314.15		500		395.05	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	114.34		100		94.20	
3101.00	Material da menaschi e da diever	2'199.60		3'000		1'811.90	
3102.00	Stampats, publicaziuns	570.80		3'000		638.65	
3110.01	Acquist mobillas, maschinas, urdeins	1'385.75		1'000			
3119.03	Acquist objects d'exposiziun	25'000.00		25'000		12'000.00	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	835.90		1'000		703.65	
3120.11	Energia e scaldament	3'624.45		3'000		2'699.20	
3130.02	Taxas da telefon	1'296.12		1'000		1'173.14	
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'066.53		2'500		2'319.80	
3144.00	Manteniment baghetgs	16'896.70		13'000		4'708.55	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	766.35		2'000		1'943.80	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	2'593.50		2'075		1'430.00	
4240.02	Entradas museum		3'921.86		7'000		7'391.50
4250.00	Diversas entradas		2'285.00		3'000		3'047.35
4631.00	Contribuziuns dil cantun		4'000.00		4'000		4'000.00
4632.01	Contribuziun Regiun Surselva		4'500.00		2'500		4'500.00
3210	Bibliotechas	3'500.00		3'500		3'500.00	
3614.04	Indemnizaziun biblioteca	3'500.00		3'500		3'500.00	
3290	Cultura - ulterior	88'066.25		100'000		199'881.99	
3130.20	Occurrenzias specialas	9'098.30		10'000		7'548.40	
3149.01	Manteniment maletg dil vitg	19'212.30		15'000		5'736.29	
3612.06	Museum regional	3'173.45		3'700		14'257.30	
3634.06	Contribuziun "Academia vivian"	5'922.55		7'000		7'296.75	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas					100'000.00	
3636.01	Promozion dalla cultura	5'511.80		14'000		8'998.25	
3636.02	Contribuziuns ad uniuns	14'596.85		17'000		19'220.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	30'551.00		33'300		36'825.00	
3410	Halla plurivalenta Dulezi	161'357.50	50'543.90	162'150	56'000	117'021.72	55'731.25
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	6'621.45		10'000		6'223.95	
3120.11	Energia e scaldament	24'767.10		25'000		22'850.10	
3134.00	Assicuranzas da caussas	2'524.92		3'000		2'509.30	
3144.00	Manteniment baghetgs	10'268.73		20'000		30'072.42	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	1'455.35		2'000		686.30	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	465.45		2'000		1'768.65	
3300.00	Amortisaziuns ordinaras	50'800.00		50'000			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	64'454.50		50'150		52'911.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		14'543.90		20'000		13'947.00
4260.00	Restituziuns						5'784.25
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		36'000.00		36'000		36'000.00
3411	Plazza da sport	31'574.30	20'547.00	31'700	15'000	29'599.60	19'560.00
3120.12	Energia	535.70		3'000		1'800.20	
3140.01	Manteniment piazza da sport	3'852.50		5'000		-6'882.80	
3140.02	Manteniment patinera	1'385.10		1'000		1'292.20	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	25'801.00		22'700		33'390.00	
4240.00	Taxas da diever e survetschs		10'547.00		5'000		9'560.00
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		10'000.00		10'000		10'000.00

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3412	Lag Claus Surrein	45'622.40	23'600.00	77'950	23'600	61'239.28	23'600.00
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	838.75		1'000		837.80	
3120.11	Energia e scaldament	1'520.75		2'000		1'674.30	
3140.05	Manteniment dil Lag da Claus	7'516.65		9'000		31'206.05	
3144.00	Manteniment baghetgs	17'272.45		42'000		2'536.05	
3150.01	Manteniment mobillas, maschinas, utensils	2'950.80		8'000		7'682.38	
3160.00	Tscheins d'affittaziun	5'000.00		5'000		5'000.00	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	700.00		1'000		710.70	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	9'823.00		9'950		11'592.00	
4480.01	Tscheins d'affittaziun		3'600.00		3'600		3'600.00
4990.10	Cudischaziun interna dil turissem		20'000.00		20'000		20'000.00
3500	Baselgias e capluttas	2'888.60		4'000		3'034.65	
3144.30	Manteniment clutger	2'888.60		4'000		3'034.65	
4	SANADAD	429'292.60	26'507.35	571'000	30'000	475'732.75	55'206.50
	Resultat netto		402'785.25		541'000		420'526.25
4110	Spitals	129'209.60		150'000		141'525.90	
3611.07	Indemnisaziuns dils spitals ordeifer la regiun	104'378.00		110'000		117'839.00	
3612.01	Regiun Surselva	24'831.60		40'000		23'686.90	
4120	Tgira d'attempai	234'232.80		348'000		274'670.70	28'556.20
3612.07	Cumpart cuosts da tgira	228'402.60		340'000		267'883.20	
3612.20	Sana Surselva	5'830.20		8'000		6'481.70	
3612.21	Regiun da planisaziun Sursassiala					305.80	
4260.00	Restituziuns						28'556.20
4210	Tgira ambulanta	32'474.40		30'000		24'112.05	
3612.08	Spitex Cadi	32'474.40		30'000		24'112.05	
4330	Survetsch da sanadad en scola	33'375.80	26'507.35	43'000	30'000	35'424.10	26'650.30
3050.01	Prestaziuns socialas	2'260.90		3'000		2'229.40	
3136.00	Miedi da scola	1'142.05		2'000		1'658.00	
3136.01	Dentist da scola	28'297.65		35'000		27'907.40	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns					2'348.00	
3637.00	Contribuziuns per privats	1'675.20		3'000		1'281.30	
4260.00	Restituziuns		26'507.35		30'000		26'650.30
5	OVRAS SOCIALAS	299'143.20	122'456.51	425'000	60'000	326'295.27	128'433.20
	Resultat netto		176'686.69		365'000		197'862.07
5440	Protecziun da giuventetgna - general	20'467.50	10'233.75	20'000	10'000	20'467.50	10'233.75
3632.09	Contribuziun lavur da giuventetgna Cadi	20'467.50		20'000		20'467.50	
4632.03	Contribuziun pleiv catolica		10'233.75		10'000		10'233.75
5451	Tgira d'affons e canortas	3'943.40		15'500		13'788.95	60.00
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	3'891.40		15'000		12'879.95	
3611.20	Pro Juventute	52.00		500		104.00	
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas					805.00	
4260.00	Restituziuns						60.00
5720	Susteniments legals	171'418.70	112'222.76	270'000	50'000	196'772.17	118'139.45
3637.00	Contribuziuns per privats	170'491.40		260'000		196'153.97	
3637.01	Prefinanziazium d'aliments	927.30		10'000		618.20	
4260.00	Restituziuns		96'224.00		50'000		118'139.45
4631.00	Contribuziuns dil cantun		15'998.76				
5790	Susteniments - divers	103'313.60		119'500		95'266.65	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	1'910.00		5'000		58.95	
3611.00	Indemnisaziuns al cantun	6'031.85		9'000		8'115.20	
3612.09	Survetsch social Regiun Surselva	36'786.25		36'000		32'361.40	
3612.10	Curatella professiunala Surselva	50'775.00		59'000		44'856.55	
3631.10	Contribuziun mesiras d'integraziun	1'997.00		2'500		2'031.05	
3636.00	Contribuziuns allas organisaziuns privatas	5'813.50		8'000		7'843.50	
6	TRAFFIC	866'344.55	113'456.85	764'000	106'000	1'150'991.55	107'554.45
	Resultat netto		752'887.70		658'000		1'043'437.10
6150	Vias communalas	798'164.81	86'856.85	689'000	81'000	1'121'311.29	82'034.45
3101.00	Material da menaschi e da diever	2'500.80		5'000		933.15	
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehicels			5'000			
3120.06	Energia d'illuminaziun publica	8'251.45		7'000		7'102.45	
3141.00	Manteniment vias e plazzas	212'890.38		255'000		269'305.83	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3141.03	Schubergiar vias	19'463.30		30'000		21'373.94	
3141.10	Dismessa da neiv	212'731.87		175'000		186'781.25	
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	500.80		2'000		1'511.20	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			30'000		381'474.47	
3810.00	Recav extraordinari	47'810.21					
3910.00	Scuntrada interna survetschs	115'747.00		90'000		118'399.00	
3910.01	Scuntrada interna dismessa da neiv	178'269.00		90'000		134'430.00	
4210.01	Taxas e lubientschas		6'085.00		8'000		6'827.85
4240.00	Taxas da diever e survetschs		6'713.15		3'000		3'355.80
4240.03	Taxas da parcar		51'495.00		50'000		55'530.00
4240.04	Taxas uras da parcar		16'543.70		20'000		16'320.80
4865.00	Recav extraordinari dil transfer – interpresas privatas		6'020.00				
6220	Traffic regional	68'179.74	26'600.00	75'000	25'000	29'680.26	25'520.00
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas	7'293.65					
3143.00	Manteniment - construcziun bassa	31'219.00		29'000			
3199.01	Cumpra cartas dil di SBB	28'000.00		28'000		28'000.00	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias			16'000			
3612.01	Regiun Surselva	1'667.09		2'000		1'680.26	
4240.05	Vendita cartas dil di SBB		26'600.00		25'000		25'520.00
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	1'088'542.36	976'618.14	1'135'350	988'075	972'086.40	921'439.43
	Resultat netto		111'924.22		147'275		50'646.97
7100	Provediment d'aua			5'000	375	4'921.80	
3130.00	Survetschs da tiarzas persunas			5'000		4'921.80	
4940.00	Tscheins calculatorics				375		
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	614'745.14	614'745.14	679'700	679'700	608'452.26	608'452.26
3010.00	Pagas dil persunal d'administraziun e menaschi	88'379.80		88'500		87'811.80	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	7'099.10		7'200		7'053.05	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	6'577.80		6'600		6'544.52	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	1'910.55		2'000		1'938.70	
3099.00	Divers cuosts da persunal	3'266.73		2'000		1'136.12	
3101.00	Material da menaschi e da diever	36'585.33		38'000		42'688.54	
3113.00	Acquists d'informatica	11'716.71		7'200			
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	3'861.06		3'000		3'258.12	
3120.11	Energia e scaldament	43'403.90		36'000		36'468.85	
3130.02	Taxas da telefon	2'012.38		2'000		1'842.14	
3130.12	Dismessa da gliet	33'786.02		38'000		36'083.29	
3134.00	Assicuranzas da caussas	5'451.42		6'000		5'956.40	
3137.00	Taglias e taxas	10'809.00		12'000		11'124.00	
3143.02	Manteniment dalla canalisaziun	16'085.65		188'000		98'069.03	
3144.17	Manteniment dalla serenera	149'323.12		188'000		70'438.40	
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	7'179.69		6'000		5'764.58	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	197.35					
3199.00	Uteriurs cuosts da menaschi	62.59		8'000		3'660.08	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	12'400.00		12'500			
3510.00	Deposit finanziaziun speciala	152'504.94				161'700.64	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	22'132.00		28'700		26'914.00	
4240.07	Taxas da diever canalisaziun		596'300.84		590'000		607'900.26
4510.00	Prelevaziun ord finanziaziun speciala				89'200		
4631.00	Contribuziuns dil cantun		17'774.00				
4940.00	Tscheins calculatorics		670.30		500		552.00
7300	Economisaziun dil rumien (general)	20'801.40		30'000		26'387.30	
3101.00	Material da menaschi e da diever	1'145.20		10'000		1'693.80	
3612.30	Dismessa da cadavers	3'167.20		4'000		7'238.50	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	16'489.00		16'000		17'455.00	
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	305'873.00	305'873.00	299'000	299'000	301'727.17	301'727.17
3101.00	Material da menaschi e da diever			1'000		24.63	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	90.20		100		93.05	
3130.09	Dismessa da rauba blocconta e rumien special	25'998.40		28'000		17'290.26	
3130.14	Cuosts da transports	32'176.78		30'000		38'344.47	
3140.07	Manteniment deponias	1'466.03		10'000		3'897.71	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	74.25					
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	38'300.00		20'000		31'200.00	
3510.00	Deposit finanziaziun speciala			9'500		2'533.85	
3612.11	Taxas fundamentalas Regiun Surselva	169'801.44		165'000		166'740.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	37'513.50		34'900		41'034.00	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3940.00	Tscheins calculatorics	452.40		500		568.35	
4240.10	Taxas fundamentalas Regiun Surselva		170'444.57		165'000		167'967.46
4240.11	Taxas fundamentalas vischnaunca		64'782.78		65'000		63'847.04
4260.00	Restituziuns						2'214.35
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		35'610.11		30'000		35'657.94
4510.00	Prelevaziun ord finanziaziun speciala		3'301.19				
4612.01	Indemnizaziuns Regiun Surselva		31'734.35		39'000		32'040.38
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	51'751.75	44'000.00	10'700		-33'396.10	
3140.11	Manteniment ovras da protecziun	48'923.75					
3142.00	Manteniment rempars da flums e torrents			5'000		-33'396.10	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	1'800.00		5'700			
3910.00	Scuntrada interna survetschs	1'028.00					
4631.00	Contribuziuns dil cantun		44'000.00				
7710	Santeri e sepulturas	23'553.20	8'000.00	13'500	5'000	20'417.32	7'260.00
3140.03	Manteniment santeri	9'443.20		5'000		6'919.32	
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	1'020.00					
3632.21	Contribuziun pleiv	2'050.00		1'500		2'150.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	11'040.00		7'000		11'348.00	
4240.12	Taxas da satrar		8'000.00		5'000		7'260.00
7900	Planisaziun dil territori	71'817.87	4'000.00	97'450	4'000	43'576.65	4'000.00
3000.01	Indemnizaziuns dallas autoritads			5'000			
3132.12	Planisaziun locala	25'228.71		50'000		29'013.20	
3132.13	Svilup dil territori	32'190.28		20'000			
3612.01	Regiun Surselva	6'698.88		12'700		6'763.45	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	7'700.00		9'750		7'800.00	
4611.00	Indemnizaziuns dil cantun		4'000.00		4'000		4'000.00
8	ECONOMIA PUBLICA	5'875'007.25	4'012'230.18	3'977'200	3'327'000	5'423'491.02	3'982'611.76
	Resultat netto		1'862'777.07		650'200		1'440'879.26
8110	Agricoltura	129'201.06	85'349.66	116'000	73'000	82'173.41	74'975.05
3140.10	Manteniment alps/pastiras	77'426.42		76'000		48'698.96	
3144.10	Manteniment baghetgs d'alp	36'915.40		20'000		22'459.65	
3149.00	Manteniment ulteriurs objects	4'636.45		10'000		1'200.95	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	1'566.94		1'000		85.00	
3611.00	Indemnizaziuns al cantun	293.85		500		293.85	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	8'362.00		8'500		9'435.00	
4240.09	Taxas d'alps e pastiras		15'270.00		13'000		13'485.00
4470.00	Tscheins d'affittaziun		24'886.50		20'000		22'940.00
4611.04	Contribuziuns d'alpegiaziun		43'285.16		40'000		38'550.05
4631.00	Contribuziuns dil cantun		1'908.00				
8200	Forestalessen	657'701.42	567'929.00	589'000	429'000	785'153.87	846'501.41
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	37'044.40		20'000		135'979.95	
3130.14	Cuosts da transports	121'286.30		100'000		165'179.35	
3140.20	Manteniment dils plazzals per deponer lenna	797.95		1'000			
3141.01	Manteniment vias d'uaul	100'045.84		50'000		166'578.17	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	23'230.93		9'000		24'450.40	
3634.00	Contribuziun	3'397.00		4'000		4'160.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	371'899.00		405'000		288'806.00	
4250.04	Vendita da lenna		99'888.37		80'000		129'256.40
4250.05	Vendita lenna da brisch		50'219.43		28'000		42'707.66
4250.06	Vendita stialas da lenna		14'565.15		13'000		12'710.35
4611.00	Indemnizaziuns dil cantun		128'647.05		28'000		98'000.00
4631.00	Contribuziuns dil cantun		274'609.00		280'000		563'827.00
8290	Menaschi tecnic	1'323'146.05	1'456'596.82	1'188'800	1'230'000	1'126'275.52	1'313'701.78
3010.00	Pagas dil personal d'administraziun e menaschi	771'015.50		763'000		732'972.20	
3049.00	Ulteriurs supplements	22'771.10		20'000		16'253.85	
3050.00	Contribuziuns AVS/AI/UCG/AD	60'892.40		59'000		54'890.20	
3052.00	Contribuziuns cassa da pensiun	40'967.98		45'000		39'746.12	
3053.00	Contribuziuns assicuranza d'accident e malsogna	24'337.75		24'000		22'530.30	
3099.00	Divers cuosts da personal	13'686.76		8'500		8'857.70	
3100.00	Material da biro	2'954.38		3'000		6'148.03	
3109.00	Ulteriurs cuosts da material e rauba	21'093.74		20'000		13'508.65	
3111.00	Acquist mobillas, maschinas, vehicels	25'833.09		25'000		18'861.60	
3120.01	Taxas d'aua, canalisaziun e rumien	2'658.85		3'300		2'880.65	
3120.11	Energia e scaldament	6'920.65		6'000		6'857.10	
3130.02	Taxas da telefon	2'241.47		3'500		2'718.34	
3134.00	Assicuranzas da caussas	21'511.50		21'000		21'404.65	
3144.00	Manteniment baghetgs	7'309.37		3'500		3'897.55	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
3151.00	Manteniment da maschinas, urdeins e vehichels	116'198.98		80'000		107'925.50	
3199.00	Ulteriurs cuosts da menaschi	27'274.90		25'000		55'441.78	
3199.02	Manteniment Via Maighels	12'362.63		5'000		4'361.30	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	67'500.00		65'800			
3830.00	Amortisaziuns supplementaras facultad administrativa	68'920.00					
3910.00	Scuntrada interna survetschs	6'695.00		8'200		7'020.00	
4240.01	Lavurs per tiarzas persunas		127'500.87		110'000		131'248.58
4260.00	Restituziuns		726.60				12'788.20
4309.00	Ulteriur recav da menaschi		17'179.68		13'000		17'873.26
4310.00	Atgnas prestaziuns per projects		174'564.25		90'000		116'153.75
4501.00	Prelevaziun ord fonds dil capital jester		118'444.30		112'000		116'290.60
4610.00	Indemnisaziuns dalla Confederaziun Svizra		1'433.55		1'500		2'157.05
4610.01	Indemnisaziun manteniment Via Maighels		13'790.32		8'000		11'859.09
4611.00	Indemnisaziuns dil cantun		6'323.25		6'000		6'323.25
4910.00	Scuntrada interna survetschs		103'203.00		89'600		106'144.00
4910.01	Scuntrada interna manteniment vias		105'083.00		82'000		105'194.00
4910.02	Scuntrada interna manteniment infrastruttura turistica		142'832.00		150'900		173'695.00
4910.03	Scuntrada interna digl Uffeci forestal		371'899.00		405'000		288'806.00
4910.04	Scuntrada interna - manteniment santeri		11'040.00		7'000		11'348.00
4910.05	Scuntrada interna - manteniment indrezs da sport		25'151.00		21'000		32'480.00
4910.06	Scuntrada interna - dismessa da neiv		178'269.00		90'000		134'430.00
4910.07	Scuntrada interna - halla plurivalenta		59'157.00		44'000		46'911.00
8400	Turissem	3'535'185.67	1'539'378.75	1'943'400	1'375'000	3'310'449.21	1'480'165.00
3140.30	Manteniment loipa	21'188.45		30'000		21'526.75	
3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	141'296.66		74'200		225'661.10	
3161.00	Tscheins d'affittaziun, cuosts d'utilisaziun	51'137.70		50'500		50'959.00	
3300.00	Amortisaziuns ordinarias	27'365.76		4'200			
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	75'000.00		25'000		50'000.00	
3634.30	Contribuziun da menaschi dil Bogn Sedrun	468'604.46		451'500		368'008.57	
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas	62'500.00					
3635.30	Contribuziun "Sedrun Mustér Turissem"	1'045'848.18		970'000		840'000.00	
3635.31	Taxas da turissem vischnaunca	56'596.38		51'700		56'743.59	
3635.32	Contribuziuns per purschidas turisticas					120'596.90	
3635.33	Contribuziun bus local	73'014.98		75'000		69'969.37	
3635.34	Contribuziun project San Gottardo			5'000			
3635.35	Contribuziun Pro Lucmagn	11'946.10		10'000		14'687.10	
3636.30	Occurrenzas turisticas	10'662.00				50'386.83	
3893.00	Deposit ella prefinanziaziun dil capital agen	1'300'000.00				1'200'000.00	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	124'025.00		130'300		175'910.00	
3990.10	Scuntrada interna turisem	66'000.00		66'000		66'000.00	
4035.01	Taxas da hosps		1'072'643.50		1'000'000		1'059'062.01
4035.02	Taxas da turissem		294'997.73		270'000		294'545.03
4240.00	Taxas da diever e survetschs		53'700.57		50'000		58'867.76
4260.00	Restituziuns		55'536.95		55'000		67'690.20
4511.00	Prelevaziun da fond capital agen		62'500.00				
8500	Industria e commerci	153'068.12	62'500.00	60'000		54'761.32	
3130.21	Promoziun dil liug e marketing	11'385.00		30'000		530.00	
3511.00	Deposit els fonds dil capital agen	75'000.00		25'000		50'000.00	
3612.01	Regiun Surselva	4'183.12		5'000		4'231.32	
3635.00	Contribuziuns ad interpresas privatas	62'500.00					
4511.00	Prelevaziun da fond capital agen		62'500.00				
8712	Ovra electrica	76'704.93	300'475.95	80'000	220'000	64'677.69	267'268.52
3109.01	Cumpra energia da concessiun ORA	76'704.93		80'000		64'677.69	
4250.01	Vendita energia da concessiun ORA		202'667.08		125'000		181'716.29
4250.02	Concessiun per traversar cun conducts		97'808.87		95'000		85'552.23
9	FINANZAS E TAGLIAS	1'243'208.67	7'287'832.29	316'725	6'060'600	762'259.28	6'922'067.90
	Resultat netto	6'044'623.62		5'743'875		6'159'808.62	

Conto	Quen da gudogn e sperdita	Expensas	Quen 2019 Entradas	Expensas	Preventiv 2019 Entradas	Expensas	Quen 2018 Entradas
9100	Taglias communalas	52'826.05	2'918'303.70	54'000	2'430'000	54'983.73	2'955'223.45
3181.00	Sperditas effectivas ord pretensiuns	4'047.55		10'000		18'219.90	
3611.09	Indemnisaziun cantun per incasso da taglia	48'778.50		44'000		36'763.83	
4000.00	Taglia sin entrada		1'984'082.35		1'600'000		2'000'807.00
4001.00	Taglia sin facultad		411'476.00		360'000		402'704.00
4002.00	Taglia alla fontauna		175'555.20		120'000		173'552.35
4010.00	Taglia da personas giuridicas		347'190.15		350'000		378'160.10
9101	Taglias specialas		1'359'600.55		1'187'000		1'437'655.10
4021.00	Taglia sin schischom		841'284.50		880'000		924'782.00
4022.00	Taglia sin gudogn da schischom		137'470.35		90'000		165'641.20
4023.00	Taglia sin scumiada da maun		372'486.20		200'000		278'912.00
4024.00	Taglia sin donaziuns ed iertas		47.00		10'000		60'482.40
4033.00	Taglia da tgauns		8'312.50		7'000		7'837.50
9300	Ulivaziun da finanzas e grevezas		17'018.00		16'600	78'582.40	
3621.50	Contribuziun all'ulivaziun da finanzas					78'582.40	
4621.50	Contribuziun dall'ulivaziun da finanzas		1'682.00		1'600		
4621.51	Ulivaziun dallas grevezas dallas muntognas		15'336.00		15'000		
9500	Recav da participaziuns	15'531.75	315'341.19	17'000	131'500	16'757.55	162'902.35
3000.01	Indemnisaziuns dallas autoritads	2'000.00		2'000		2'000.00	
3130.00	Survetschs da tiarzas personas	1'728.60				4'200.30	
3630.02	Franc per la cuntrada	11'803.15		15'000		10'557.25	
4120.01	Concessiuns e patentas		263'433.69		80'000		110'958.85
4120.06	RWM Schweiz SA		51'907.50		51'500		51'943.50
9505	Recav da participaziuns ord las concessiuns dil dretg d'aua		2'351'510.70		2'065'000		2'148'036.35
4120.02	Tscheins d'aua ORA		1'541'181.10		1'300'000		1'351'080.65
4120.03	Cumpart sviulta energia alpina		132'382.30		130'000		126'604.60
4120.04	Cumpart gudogn energia alpina		600'000.00		600'000		600'000.00
4120.05	Dretg per l'utilisaziun dall'aua		77'947.30		35'000		70'351.10
9610	Recav da facultad e tscheins	63'263.11	62'917.45	101'875	58'500	45'109.24	38'416.55
3400.00	Tscheins dil deivet current	304.10		2'000		348.85	
3406.00	Tscheins dils emprests	59'000.00		95'000		41'114.53	
3420.00	Procuraziun ed administraziun dil capital	3'288.71		4'000		3'093.86	
3940.00	Tscheins calculatorics	670.30		875		552.00	
4400.00	Tscheins dils mieds liquids		170.55		1'000		193.05
4401.00	Tscheins da retard		5'589.50		5'000		4'818.65
4407.00	Tscheins - investiziuns finanzialas (lunga vesta)		34'625.00		32'000		11'812.50
4451.00	Entradas ord participaziuns finanzialas		22'080.00		20'000		21'024.00
4940.00	Tscheins calculatorics		452.40		500		568.35
9630	Immobiliias dalla facultad finanziaria	202'582.90	263'140.70	143'850	172'000	163'862.95	179'834.10
3430.00	Manteniment dils baghetgs	57'143.46		26'000		29'259.50	
3439.90	Uteriurs cuosts dils baghetgs	102'078.94		82'000		100'212.45	
3910.00	Scuntrada interna survetschs	43'360.50		35'850		34'391.00	
4430.07	Tscheins d'affittaziun		124'552.25		110'000		112'890.00
4430.08	Tscheins pil dretg da baghegiar		58'083.05		50'000		52'560.25
4439.00	Uteriuras entradas d'immobiliias		76'072.40		12'000		14'383.85
4634.00	Contribuziuns dallas interpresas publicas		4'433.00				
9990	Finiziun dil quen	909'004.86				402'963.41	
9000.00	Surpli entradas	909'004.86				402'963.41	

Quen d'investiziun

Conto	Quen d'investiziun	Quen 2019		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
I	Quen d'investiziun	2'582'961.52	828'445.66	3'642'650	639'800	1'442'218.31	558'591.07
	resultat netto		1'754'515.86		3'002'850		883'627.24
1	SEGIRTAD PUBLICA	6'520.00		25'000		50'000.00	
	resultat netto		6'520.00		25'000		50'000.00
1400 5290.00	Dretg general Implementaziun digl Uffeci funsil federal					50'000.00 50'000.00	
1610 5030.01	Defensiun militara Preproject sanaziun dil stan da sittar	6'520.00 6'520.00		25'000 25'000			
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	67'647.60	77'650.00	50'850		253'510.00	
	resultat netto	10'002.40			50'850		253'510.00
2170 5090.02 6310.01	Baghetgs da scola Scola Sedrun - pegna Contribuziun dil cantun	14'846.80 14'846.80	77'650.00 77'650.00			253'510.00 253'510.00	
2190 5060.01	Direcziun ed administraziun da scola Amplificaziun EED	52'800.80 52'800.80		50'850 50'850			
3	CULTURA, SPORT E TEMPS LIBER, BASELGIA	66'585.10				-30'948.05	10'000.00
	resultat netto		66'585.10			40'948.05	
3410 5040.01 6110.01	Sport Halla plurivalenta Dulezi Restituziuns da tiarzas persunas	66'585.10 66'585.10				-30'948.05 -30'948.05	10'000.00 10'000.00
6	TRAFFIC	1'181'654.90	83'767.00	2'169'000	95'000	531'447.98	2'845.10
	resultat netto		1'097'887.90		2'074'000		528'602.88
6150 5010.05 5010.06 5010.08 5010.09 5030.02 6110.01	Vias communalas Via Strem Via d'access e parcadis halla plurivalenta Via Gionda Preproject sanaziun via dalla Staziun Garascha sutterrana Dulezi Restituziuns da tiarzas persunas per vias	1'181'654.90 213'493.75 170'038.80	83'767.00	1'639'000 302'000 217'000	95'000	531'447.98 5'327.85 149'245.47 -41'403.95 418'278.61	2'845.10
6220 5010.01	Traffic regional Surpassadi staziun Sedrun			530'000 530'000			
7	AMBIENT E PLANISAZIUN DIL TERRITORI	834'489.72	625'768.99	735'800	299'800	353'852.43	545'745.97
	resultat netto		208'720.73		436'000	191'893.54	
7201	Dismessa e purificaziun dall'aua (menaschi communal)	506'757.09	240'226.34	455'800	116'000	47'369.83	311'421.82
5032.02 5032.03 5042.01 6310.01 6370.01	Fussal da plievgia Canalisaziun - Via Strem Remplazzar la garascha per la serenera Contribuziun dil cantun Taxas da colligiaziun	424'116.31 19'027.85 63'612.93		360'800 95'000		47'369.83	
			57'400.00 182'826.34		46'000 70'000		311'421.82
7301	Economisaziun dil rumien (menaschi communal)	25'502.56		60'000		-25'902.40	

Conto	Quen d'investiziun	Quen 2019		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
5033.01	Plazzas da rumians (molocs)	25'502.56		60'000		-25'902.40	
7410	Rempars da lavinas e per la protecziun d'auas	302'230.07	385'542.65	220'000	183'800	332'385.00	234'324.15
5030.03	Project da protecziun	57'364.90				104'168.45	
5030.04	Project Scharinas	244'865.17		220'000		345'140.40	
5030.05	Project Val Strem					-116'923.85	
6310.03	Contribuziun dil cantun project da protecziun		66'611.75				34'242.85
6310.04	Contribuziun dil cantun project Scharinas		212'112.30		176'800		225'496.60
6310.05	Subsidi cantunal Val Strem		50'663.35				10'294.75
6350.03	Contribuziun project da protecziun		8'641.80				1'097.45
6350.04	Contribuziun project Scharinas		11'044.50		7'000		692.50
6350.05	Contribuziun privata Val Strem		36'468.95				-37'500.00
8	ECONOMIA PUBLICA	426'064.20	41'259.67	662'000	245'000	284'355.95	
	resultat netto		384'804.53		417'000		284'355.95
8200	Forestalessen	4'628.40		300'000	195'000		
5010.01	Via da maschina dil Tgom (Sut Seivs-Foppa)	4'628.40		300'000			
6310.01	Contribuziun dil cantun				195'000		
8290	Menaschi tecnic	358'169.40	41'259.67	362'000	50'000	15'652.90	
5040.00	Luvratori stradalessen	467.85				15'652.90	
5060.00	Maschina forestala	357'701.55		362'000			
6160.00	Restituziuns da tiarzas persunas		41'259.67		50'000		
8400	Turissen	63'266.40				268'703.05	
5010.00	Senda "sur vitg"	44'236.60					
5040.01	Sanaziun - Bogn Sedrun	19'029.80				268'703.05	

Quen dalla circulaziun dils mieds finansials 2019

Actividad operativa (calculaziun indirecta)				conto	Summa en frs.
Resultat dil quen da gudogn e sperdita (sperdita –, gudogn +)			quen da gudogn e sperdita	9000, 9001	909'004.86
+ Amortisaziuns facultad administrativa				33x	222'065.76
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)				344x	
+ Deposit en fonds e finanziaziuns specialas (SF)				35	302'504.94
+ Rectificaziun dalla valur emprests facultad administrativa				364	
+ Rectificaziun dalla valur participaziuns facultad administrativa				365	
+ Amortisaziuns contribuziuns per investiziuns facultad administrativa				366	
+ Amortisaziuns supplementaras - facultad administrativa				383	68'920.00
+ Amortisaziuns supplementaras - emprests, participaziuns, contribuziuns d'investiziun				387	
+ Amortisaziun - deficit da bilanza				388	
+ Deposits egl agen capital (prefinanziaziuns)				389	1'300'000.00
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)				444x	
– Revaletaziun facultad administrativa				4490	
– Prelevaziuns ord fonds e finanziaziuns specialas				45	-246'745.49
– Sligiamet dallas amortisaziuns supplementaras				483, 487	
– Prelevaziuns ord igl agen capital (prefinanziaziuns)				489	
- Augment / Reducziun cartas da debit e credit			bilanza	1004	
- Augment / + Reducziun ulteriurs mieds liquids				1009	
– Augment / + Reducziun pretensiuns				101	-238'949.08
– Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita				1040	
– Augment / + Reducziun provisiuns e lavurs entschevidas				106	
- Augment/ + Reducziun pretensiuns viers FS e fonds el capital jester				109	
+ Augment / – Reducziun obligaziuns currentas				200	-1'149'274.94
+ Augment / – Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita				2040	-12'490.85
+ Augment / – Reducziun retenziuns a cuort termin				205	
+ Augment / – Reducziun retenziuns a liung termin				208	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad operativa					1'155'035.20
Actividad d'investiziun ella facultad administrativa				conto	Summa en frs.
– Expensas d'investiziun facultad administrativa			QI	50 - 58	-2'582'961.52
+ Entradas d'investiziun facultad administrativa				60 - 68	828'445.66
– Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen d'investiziun			bilanza	1046	
+ Augment / – Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen d'investiziun				2046	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad d'investiziun ella facultad administrativa					-1'754'515.86
Actividad d'investiziun ella facultad finanziaria				conto	Summa en frs.
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)			QGS	344x	
– Rectificaziuns positivas dalla valur investiziuns finanzialas FF (gruppas 102, 107, 108)				444x	
– Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a cuort termin FF			bilanza	102	
– Augment / + Reducziun investiziuns finanzialas a liung termin FF				107	-375'000.00
– Augment / + Reducziun investiziun materialas a liung termin FF				108	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad d'investiziun ella facultad finanziaria					-375'000.00
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad d'investiziun FA e FF					-2'129'515.86
Actividad da finanziaziun				conto	Summa en frs.
+ Augment / – Reducziun - obligaziuns finanzialas a cuort termin			bilanza	201	
+ Augment / – Reducziun - obligaziuns finanzialas a liung termin				206	
Circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) ord l'actividad da finanziaziun					0.00
Total circulaziun dils mieds finanzials (cashflow) = midada mieds liquids					-974'480.66
Mieds liquids	stan 01-01-2019	stan 31-12-2019		conto	Midada
Cassa	8'285.00	8'289.00	bilanza	1000	4.00
Posta	9'694.56	13'566.56		1001	3'872.00
Banca	3'259'694.10	2'281'337.44		1002	-978'356.66
Investiziuns a cuort termin sin la fiera monetara				1003	0.00
Total (midada mieds liquids)					-974'480.66

Bilanza

Conto	Bilanza	01.01.2019	31.12.2019	Augment	Sminuaziun
1	ACTIVAS	21'110'936.12	22'396'760.98	38'916'545.43	37'630'720.57
10	Facultad finanziaria	14'082'683.37	13'722'151.79	33'151'949.79	33'512'481.37
100	Mieds liquids e piazzament da daners a cuorta vosta	3'277'673.66	2'303'193.00	19'370'075.46	20'344'556.12
10000.01	Cassa	1'285.00	1'289.00	49'248.95	49'244.95
10002.01	Cassa Bogn Sedrun	7'000.00	7'000.00		
10010.01	Schec postal 70-5070-9	9'694.56	13'566.56	27'091.35	23'219.35
10020.01	Conto-current GKB 134.825.600	1'612'191.44	791'275.79	9'703'385.12	10'524'300.77
10020.02	Conto-current RB 70124.61	543'910.70	726'380.14	4'294'680.34	4'112'210.90
10020.03	Conto-current RB 70127.67	308'116.95	202'965.60	5'295'499.15	5'400'650.50
10021.01	Deposit forestal GKB 134.825.600	795'475.01	560'715.91	170.55	234'929.65
101	Dabiens	4'810'674.71	5'049'623.79	13'031'874.33	12'792'925.25
10100.01	Debiturs	528'861.40	2'363'439.20	7'221'809.20	5'387'231.40
10100.09	Ulteriurs debiturs	96'634.70	190'744.13	190'744.13	96'634.70
10100.10	Debiturs tscheins d'aua	1'351'080.65			1'351'080.65
10101.01	Taglia anticipada	7'358.40	7'686.00	7'686.00	7'358.40
10110.01	Conto-current taglia cantunala	87'170.41	31'411.41	85'560.00	141'319.00
10110.02	Conto-current taglia abx-tax	58'403.60	56'450.85	1'454'515.60	1'456'468.35
10120.01	Debiturs taglias communalas	2'681'165.55	2'399'892.20	4'071'560.80	4'352'834.15
10192.31	Taglia preliminar energia (QC)			-1.40	-1.40
107	Investiziuns finanzialas a liung termin	2'250'200.00	2'625'200.00	750'000.00	375'000.00
10702.01	Quota da fatschenta Banca Raiffeisen	200.00	200.00		
10710.01	Emprest Sedrun Pendicularas SA	500'000.00	250'000.00		250'000.00
10710.02	Emprest Pendicularas Mustér SA	1'750'000.00	2'375'000.00	750'000.00	125'000.00
108	Edificis facultad finanziaria	3'744'135.00	3'744'135.00		
10800.01	Terren facultad finanziaria	2'974'135.00	2'974'135.00		
10840.01	Immobiliars facultad finanziaria	770'000.00	770'000.00		
14	Facultad administrativa	7'028'252.75	8'674'609.19	5'764'595.64	4'118'239.20
140	Facultad administrativa	3'998'243.75	5'644'600.19	5'741'529.88	4'095'173.44
14010.01	Vias communalas	381'474.47	381'474.47		
14010.99	Rect. da valor - vias communalas	-381'474.47	-381'474.47		
14030.01	Construcziuns bassas - finanzas generalas		69'837.70	232'223.55	162'385.85
14030.99	Rect. dalla valor da construcziuns bassas - finanzas generalas		-1'800.00		1'800.00
14032.01	Construcziuns bassas - dismessa d'aua piarsa		414'086.14	471'486.14	57'400.00
14032.99	Rect. dalla valor da construcziuns bassas - dismessa dall'aua piarsa		-10'400.00		10'400.00
14033.01	Construcziuns bassas - economisaziun dil rumien	156'006.40	212'306.56	56'300.16	
14033.99	Rect. da valor construcziuns bassas - economisaziun dil rumien	-31'200.00	-69'500.00		38'300.00
14040.01	Construcziuns aultas - finanzas generalas		2'738'115.03	2'738'115.03	
14040.99	Rectificaziun dalla valor da construcziuns aultas - finanzas generalas		-83'000.00		83'000.00
14042.01	Construcziuns aultas - dismessa dall'aua piarsa		63'612.93	63'612.93	
14042.99	Rectificaziun dalla valor da construcziuns aultas - dismessa d'aua piarsa		-2'000.00		2'000.00
14060.01	Mobiliars, indrezs, vehichels		316'441.88	357'701.55	41'259.67
14060.99	Rect. dalla valor da mobiliars, indrezs e vehichels - finanzas generalas		-108'520.00		108'520.00
14070.01	Stabiliments en construcziun - finanzas generalas	3'873'437.35	1'938'613.15	1'553'733.72	3'488'557.92
14090.01	Ulteriuras investiziuns materialas - finanzas generalas		190'706.80	268'356.80	77'650.00
14090.99	Rect. dalla valor da ulteriuras investiziuns materialas - finanzas generalas		-23'900.00		23'900.00
142	Investiziuns immaterialas			23'065.76	23'065.76
14290.01	Ulter. investiziuns immaterialas - finanz. generalas		23'065.76	23'065.76	
14290.99			-23'065.76		23'065.76
145	Participaziuns	3'030'009.00	3'030'009.00		
14550.01	Participaziuns	3'030'009.00	3'030'009.00		

Conto	Bilanza	01.01.2019	31.12.2019	Augment	Sminuaziun
2	PASSIVAS	21'110'936.12	22'396'760.98	18'712'955.88	17'427'131.02
20	Capital jester	7'775'972.25	6'495'762.16	15'615'656.33	16'895'866.42
200	Obligaziuns currentas	2'056'169.74	906'894.80	15'608'988.78	16'758'263.72
20000.01	Crediturs	2'025'133.40	757'770.96	9'932'422.84	11'199'785.28
20001.01	Assicuranzas socialas (AVS/UCG/CCF)	-4'788.70	-13'035.55	386'528.00	394'774.85
20001.02	Cassa da pensiun ÖKK			151'519.80	151'519.80
20001.03	Cassa da pensiun cantun			178'147.30	178'147.30
20001.04	Assicuranza d'accidents SUVA			38'194.95	38'194.95
20001.05	Assicuranza d'accidents ÖKK	-568.90	-1'661.80	24'008.95	25'101.85
20001.06	Assicuranza da schurnada da malsogna		-1'332.35	42'646.10	43'978.45
20001.07	Segirada supplementara d'accident ÖKK		-227.10	4'036.41	4'263.51
20010.10	Conto current pleiv rom.-cat.	195'082.95	184'689.75	269'722.05	280'115.25
20010.11	Conto current pleiv evangelica cantun	6'720.00	5'852.95	8'246.35	9'113.40
20010.12	Conto current pleiv evangelica	32'558.30	28'350.70	40'085.00	44'292.60
20010.20	Vignettas da mopeds			794.00	794.00
20022.11	TPV conto purificaziun dall'aua			-15.20	-15.20
20022.21	TPV conto economisaziun dil rumien			2'437.84	2'437.84
20022.41	TPV menaschi tecnic			1'853.88	1'853.88
20022.80	TPV conto anticipau	-24'518.97	-32'341.20	147'307.75	155'129.98
20053.01	Conto rendaquen - pagas	10'876.45	9'006.40	2'553'540.90	2'555'410.95
20055.01	Conto transitoric - divers	-99'325.80	662.75	1'344'856.50	1'244'867.95
20055.02	Conto transitoric - scola			1'286.90	1'286.90
20055.10	Conto ulivaziun - Bogn Sedrun	-84'998.99	-34'340.71	477'868.46	427'210.18
20060.01	Depot Laptop		3'500.00	3'500.00	
204	Limitaziuns passivas	19'158.40	6'667.55	6'667.55	19'158.40
20400.01	Limitaziun passiva dil quen da gudogn e sperdita	19'158.40	6'667.55	6'667.55	19'158.40
206	Obligaziuns finanzialas a liung termin	5'000'000.00	5'000'000.00		
20640.01	Emprest Banca raiffeisen / 11.2037	3'000'000.00	3'000'000.00		
20640.02	Emprest SUVA 11.2030	2'000'000.00	2'000'000.00		
209	Obligaziuns enviers finanziaziuns specialas e fondos el capital jester	700'644.11	582'199.81		118'444.30
20910.10	Deposit forestal	678'994.06	560'549.76		118'444.30
20910.11	Reservat uaul natural Prau Nausch	21'650.05	21'650.05		
29	Agen Capital	13'334'963.87	15'900'998.82	3'097'299.55	531'264.60
290	Obligaziuns resp. aniticipaziuns enviers finanziaziuns specialas	4'223'810.03	4'555'840.12	335'331.28	3'301.19
29001.01	Finanziaziun speciala provediment d'aua	1'500'000.00	1'500'000.00		
29002.01	Finanziaziun speciala purificaziun dall'aua	2'681'259.53	3'016'590.81	335'331.28	
29003.01	Finanziaziun speciala economisaziun dil rumien	42'550.50	39'249.31		3'301.19
291	Fondos	114'921.23	139'921.23	150'000.00	125'000.00
29100.01	Fond per il svilup economic	100'000.00	125'000.00	150'000.00	125'000.00
29100.03	Legat Gertrud Zepf	14'921.23	14'921.23		
293	Prefinanziaziuns	1'200'000.00	2'500'000.00	1'300'000.00	
29300.01	Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun	1'200'000.00	2'500'000.00	1'300'000.00	
299	Surpli/deficit da bilanza	7'796'232.61	8'705'237.47	1'311'968.27	402'963.41
29900.01	Resultat annual	402'963.41	909'004.86	909'004.86	402'963.41
29990.01	Resultats cumulai dils onns precedents	7'393'269.20	7'796'232.61	402'963.41	

Credits supplementars (concedi ordeifer il preventiv) per igl onn da quen 2019

Quen da gudogn e sperdita

210.3110.00	Acquists da mobillas ed apparats da biro	frs.	4'147.10
Specificaziun	Novs pults e novas cazzolas per l'administraziun communal		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
2170.3144.00	Manteniment baghetgs	frs.	5'269.75
Specificaziun	Analisa dil stan dalla casa da scola a Sedrun		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
6220.3130.00	Traffic regional	frs.	30'000.00
Specificaziun	Project bus local		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	11-03-2019		
7410.3140.11	Manteniment ovras da protecziun	frs.	35'000.00
Specificaziun	Sanaziun dallas ovras da protecziun		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	17-06-2019		
8110.3144.00	Manteniment baghetgs d'alp	frs.	9'713.10
Specificaziun	Tgamin alp Tschamut		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
8110.3144.00	Manteniment baghetgs d'alp	frs.	7'000.00
Specificaziun	Alp Val-Val – lavurs da manteniment		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
8200.3141.00	Manteniment vias d'uaul	frs.	20'000.00
Specificaziun	Sanaziun dil mir da sustegn Via uaul Cavorgia		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	09-12-2019		
8290.3010.00	Pagas dil persunal	frs.	20'000.00
Specificaziun	Engaschament Ben Deck		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-05-2019		
8400.3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	frs.	38'000.00
Specificaziun	Manteniment dalla senda Cungieri – Cuolm da vi (bike)		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	17-06-2019		
8400.3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	frs.	23'300.00
Specificaziun	Senda Val Bugnei - Spinatscha		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	01-07-2019		
8400.3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	frs.	1'500.00
Specificaziun	Senda Val Bugnei - Spinatscha		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	21-10-2019		

8400.3149.30	Manteniment infrastruttura turistica	frs.	11'000.00
Specificaziun	Elavuraziun d'in project per ina punt pendentia sur il Drun (Salins)		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	10-12-2018		
8400.3636.30	Occurrenzas turisticas	frs.	10'662.00
Specificaziun	Scuntrada e concert opera viva		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
9630.3430.00	Manteniment baghetgs	frs.	28'975.00
Specificaziun	Nova porta garascha sutterrana dalla vischnaunca e Banca Cantunala		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
9630.3430.00	Manteniment baghetgs	frs.	13'402.90
Specificaziun	Endrizzar las habitaziuns e combras en Tgèsa s. Vigeli		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	13-01-2020		
9630.3430.00	Manteniment baghetgs	frs.	9'572.50
Specificaziun	Project dalla casa da scola Rueras (2014)		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	17-06-2019		

Quen d' investiziun

3410.5040.10	Halla plurivalenta	frs.	55'212.15
Specificaziun	Inventari ed installaziuns		
Instanza	Cussegl da vischnaunca		
Decidiu	27-03-2019		
8400.5010.00	Senda "sur vitg"	frs.	47'400.00
Specificaziun	Senda malamusa sut		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	01-07-2019		
8400.5040.01	Sanaziun - Bogn Sedrun	frs.	23'065.76
Specificaziun	Preproject sanaziun Bogn Sedrun		
Instanza	Cussegl da vischnaunca		
Decidiu	11-03.2020		

Bogn Sedrun

7050	Expensas ustria	frs.	25'000.00
Specificaziun	Automats da maglias/bubrondas		
Instanza	Suprastonza communal		
Decidiu	20-05-2019		

Annexa tiel quen 2019

1. Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanziazion e valetaziun

Principi da presentaziun dalla contabilitad

La presentaziun dalla contabilitad ei conforma allas leschas da finanzas dil cantun Grischun (FHG, BR 710.100) sco era all'ordinaziun da finanzas per vischnauncas (FHVG, BR 710.200). Ella muossa in maletg dallas finanzas che corrispunda alla situaziun dalla facultad, alla situaziun finanziaria ed alla situaziun da rendita efectiva (true and fair view).

Principi da bilanziazion e valetaziun

La facultad finanziaria cuntegn quellas valurs dalla facultad che san vegnir vendidas senza impedir l'ademplida dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 1 FHG). La valetaziun succeda il di da controlla dalla bilanza tenor ils principis commercials. Excepiu ein parcelas e stabiliments che vegnan valetai silmeins mintga 10 onns (art. 26 FHG e art. 20 FHVG).

La facultad administrativa cuntegn las valurs dalla facultad che surveschan immediat ed a liunga vesta per ademplir las incumbensas publicas (art. 2, alinea 2 FHG). Valurs dalla facultad administrativa vegnan bilanzadas sch'ei sa vegnir fatg diever sur plirs onns dad ellas e sch'ellas surpassan il cunfin d'activaziun che vala per la vischnaunca (art. 12 FHVG). La facultad administrativa vegn bilanzada tenor ils cuosts d'acquist ni da produzion. Sch'ei ha dau negins cuosts, vegn bilanzau tenor la valur da marcat. La facultad administrativa che vegn reducida entras l'utilizaziun, vegn amortisada linear sin fundament dalla categoria d'investiziun ed il temps d'utilizaziun supponiu. Sch'ina reduziun permanenta che surpassa il diever ordinari per ina posiziun da facultad administrativa ei previsibla, vegn la valur contabilisada rectificada (art. 27, alinea 4 FHG). Emprunts, participaziuns e parcelas vegnan buca amortisai aschiditg ch'ei dat negina reduziun dalla valur.

2. Cumprova dil capital agen

La cumprova dil capital agen muossa ils motivs per las midadas el capital agen.

conto	num	01-01-2019	31-12-2019	midada	motiv dalla midada
29001.01	FS Provediment d'aua	1'500'000	1'500'000	0	
29002.01	FS Purificaziun dall'aua	2'681'260	3'016'591	335'331	Deposit finanziaziun speciala e taxas da colligiazion
29003.01	FS dall'economisaziun dil rumien	42'551	39'249	-3'301	Prelevaziun finanziaziun speciala
29100.01	Fond per il svilup economic	100'000	125'000	25'000	Deposit e prelevaziun*
29100.03	Legat Gertrud Zepf	14'921	14'921	0	
29300.01	Prefinanziaziuns	1'200'000	2'500'000	1'300'000	Sanaziun Bogn Sedrun
29900.01	Resultat annual		909'005	909'005	Gudogn 2019
29990.01	Resultats cumulai dils onns precedents	7'796'233	7'796'233	0	
Total capital agen		13'334'964	15'900'999	2'566'035	

*Prelevaziun per la finanziaziun dalla halla da produzion La Conditoria Sedrun-Switzerland SA

3. Survesta dallas retenziuns

Las retenziuns vegnan bilanzadas el capital jester. Ei vegn differenziau denter retenziuns a liunga ed a cuorta vesta. Las retenziuns e lur midadas ein da declarar ella survesta dallas retenziuns. La survesta dallas retenziuns cuntegn en special il stan dallas singulas retenziuns ed in commentari vitier (art. 14, alinea 3 FHVG).

Per la fin dil onn 2019 ha la vischnaunca da Tujetsch neginas retenziuns.

4. Survesta dallas participaziuns

La survesta dallas participaziuns cuntegn emprests e participaziuns che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas. Plinavon cuntegn ella fuormas dalla collaboraziun intercomunala e purtaders externs, als quals la vischnaunca separticipescha sco commembra ni purtadra (art. 25, alinea 1 FHVG).

Emprests dalla facultad administrativa che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas:

Per la fin digl onn 2019 ein negins emprests bilanziai ella facultad administrativa.

Perencunter ein ils suandonts emprests bilanziai ella facultad finanziaria:

- Empest Sedrun pendicularas (tochen 2020) frs 250'000.00
- Empest Pendicularas Mustér (2018 – 2038) frs 2'375'000.00

Ils emprests vegnan pagai anavos e/ni ord tals seresultan tscheins. Ord quei motiv ein ils emprests bilanziai ella facultad finanziaria.

Participaziuns dalla facultad administrativa che stattan en connex cun l'ademplida dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Num e fuorma giuridica	Activitad		Diember	Valur nominala	Participaziun %	Valeta 31-12-2019
Ovra Electricas Reinanteriur SA	Energia	aczias	280	5'000	1.75%	1'400'000
Andermatt- Sedrun Sport SA*	Turissem	aczias	236'997	25	9.00%	630'000
Energia alpina	Energia	capital da dotaziun			100.00%	1'000'000
Grischelectra SA	Energia	aczias	1	200	< 1%	1
Viafier Matterhorn Gotthard SA	Traffic	aczias	108	75	< 1%	1
Viafier retica SA	Traffic	aczias	10	500	< 1%	1
Dampfbahn Furka Bergstrecke SA	Traffic	aczias	5	200	< 1%	1
Plazza da golf Sedrun SA	Turissem	aczias	280	400	5.33%	1
Repower SA	Energia	aczias	240	1	< 1%	1
Sennaria Surselva SA	Victualias	aczias	36	650	< 1%	1
Campadi Rein SA	Turissem	aczias	30	500	6.60%	1
Residenza Dulezi SA	Habitaziuns p. seniurs	aczias	95	1'000	95.00%	1
Total						3'030'009

*La valur dil cuors dallas aczias dall'Andermatt Sedrun Sport SA corrispunda pils 31 da december 2019 a frs.1'196'834.85.

Fuormas dalla collaboraziun intercommunal e purtaders externs

Num dall'organisaziun	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Participaziun	Ulteriurs commembers
0 Administraziun generala				
Regiun Surselva	Corporaziun			vischnauncas Surselva
1 Segirtad publica				
Regiun Surselva	Corporaziun	Uffeci civil		
Regiun Surselva	Corporaziun	KESB Surselva		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Uffeci da stumaziun		vischnauncas Surselva
Pumpiers Sursassiala	Corporaziun	Pumpiers		vischnauncas Medel, Mustér
2 Scolaziun e formaziun				
Inspectorat dil district Surselva	Lescha cantunala	Inspectorat da scola		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Scola da musica		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Survetsch logopedic		vischnauncas Surselva
3 Cultura e temps liber				
Regiun Surselva	Corporaziun	Finanziaziun museums		vischnauncas Surselva
4 Sanadad				
Sana Surselva	Corporaziun	Prestaziuns da sanadad		vischnauncas Surselva
Spital regional Surselva SA	Societad acziunara	Prestaziuns da spital		vischnauncas Surselva
Spitex Cadi	Uniun	Prestaziuns ambulontas		vischnauncas dalla Cadi
Puntreis Center da sanadad SA	Societad acziunara	Prestaziuns da tgira		vischnauncas Medel, Mustér
5 Ovras socialas				
Survetsch social Surselva	Lescha cantunala	Cussegliaziun sociala		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Corporaziun	Curatella professiunala		vischnauncas Surselva
6 Traffic				
Regiun Surselva	Corporaziun	Traffic public regional		vischnauncas Surselva
7 Ambient e planisaziun				
Corporaziun Aua cristalla	Associaziun	Provediment d'aua		
Corporaziun d'aua s. Leci	Associaziun	Provediment d'aua		
Corporaziun d'aua Bugnei	Associaziun	Provediment d'aua		
Regiun Surselva	Corporaziun	Reciclad Surselva		vischnauncas Surselva
Local da cadavers	Corporaziun	Dismessa da cadavers		vischnauncas Medel, Mustér
Corporaziun per l'economisaziun da gliet dalla sereneras dalla Cadi	Corporaziun	Economisaziun da gliet		vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Corporaziun	Planisaziun directiva Surselva		vischnauncas Surselva
8 Economia publica				
Sedrun- Mustér Turissem	Uniun	Promozion dil turissem		vischnaunca Mustér
Regiun Surselva	Corporaziun	Svilup regional Surselva		vischnauncas Surselva

5. Survesta dallas garanzias

Ella survesta dallas garanzias vegnan tut ils fatgs numnai ord ils quals in'obligaziun impurtonta sa seresultar el futur (art. 25, alinea 2 FHVG). Ella cuntegn en special:

- a) Obligaziuns eventualas tier las qualas la vischnaunca va en ina obligaziun en favur da tierzas persunas, en special garanzias, obligaziuns da garanzias e garanzias da deficit
- b) Obligaziuns da leasing
- c) Auters fatgs cun caracter eventual; pil cass che quels ein buca cudischai sco retenziuns, sco castitgs convenziunals e riclas

Tier las obligaziuns eventualas setracta ei d'obligaziuns che la vischnaunca va en favur da tierzas persunas. Las obligaziuns ein dependentas che certas premissas ein dadas. Ellas determinaziuns da finanzas munta la vigur d'ina obligaziun eventuala in'expensa. Perquei basegna ella ina lubientscha d'expensa entras l'istanza responsabla.

La vischnaunca Tujetsch ha actualmein suandontas obligaziuns eventualas:

Num e sez dall'organisaziun	Caracter dalla garanzia	Decisiun	Prestaziuns segiradas	Pagaments onn da rapport	Declaraziuns tier las rescas specificas
Residenza Dulezi SA	garanzia	23-06-17 rc		nuot	
Cassa da pensiun			Obligaziun da far in pagament supplementar	nuot	
Academia Vivian	garanzia da deficit	22-09-16 sp		5'922.55	

6. Survesta dils retscheviders da gronds pagamenti

En quei register ein pagamenti a vischnauncas e tierzas persunas (divisiun da caracter 363) indicai, ch'ei vegni prestai sin basa d'ina obligaziun. Quels pagamenti han negina cunterprestaziun adequata per consequenza e la vischnaunca separticipescha buca senza alla societad. Sco gronds pagamenti valan tier vischnauncas tochen 5000 habitonts pagamenti naven da frs. 500'000.00

Conto	Retschevider	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Pagau onn da gestiun
8400.3635.30	Sedrun Mustér Turissem		Turissem	1'045'848.18

7. Survesta dalla facultad finanziaria

Per documentar ed informar davart la valetaziun dalla facultad sto la survesta dalla facultad vegnir elavurada. Ella survescha alla publicaziun tenor il principi da presentaziun dalla contabilitad, dil qual vegn fatg diever ella contabilitad da facultad. Las valurs ella survesta dalla facultad vegnan generadas ord la contabilitad da facultad e corrispundan alla contabilitad da finanzas (bilanza).

Investiziuns materialas	Valeta dils 01-01-2019	Entradas (+)	Transfer dalla FA (+)	Expensas (-)	Transfer ella FA (-)	Adattaziun valur commerciala (+/-)	Valeta dils 31-12-2019
Terren da bageghiar	797'800.00						797'800.00
Terren dretg da bagh.	1'677'635.00						1'677'635.00
Ulteriur terren	498'700.00						498'700.00
Baghetgs	770'000.00						770'000.00
Total	3'744'135.00						3'744'135.00

8. Survesta dallas investiziuns bilanziadas ella facultad administrativa

	Valurs d'acquist					Amortisaziuns cumulas					Valur da cudischaziun	
	stan dils 01-01-2019	Expensas (+) Entradas (-) QI	Sortidas (-)	Spustaments	stan dils 31-12-2019	stan dils 01-01-2019	Amortisaziuns ordinarias	Amortisaziuns extraordinarias	Amortisaziuns suppl.	Sortidas (-)	stan dils 31-12-2019	Stan dils 31-12-2019
Facultad administrativa												
Vias	381'474.47				381'474.47	381'474.47					381'474.47	0.00
Construcziuns bassas - finanzas generalas		-105'020.95		174'858.65	69'837.70		1'800.00				1'800.00	68'037.70
Construcziuns bassas - dismessa d'aua piarsa		366'716.31		47'369.83	414'086.14		10'400.00				10'400.00	403'686.14
Construcziuns bassas - economisaziun dl rumien	156'006.40	25'502.56		30'797.60	212'306.56	31'200.00	38'300.00				69'500.00	142'806.56
Construcziuns aultas - finanzas generalas		67'052.95		267'1062.08	2738'115.03		83'000.00				83'000.00	2'655'115.03
Construcziuns aultas - dismessa d'aua piarsa		63'612.93			63'612.93		2'000.00				2'000.00	61'612.93
Mobilias, indrezs, vehichels		316'441.88			316'441.88		39'600.00	68'920.00			108'520.00	207'921.88
Uliter. investiziuns materialas - finanz. generalas		-62'803.20		253'510.00	190'706.80		23'900.00				23'900.00	166'806.80
Uliter. investiziuns immaterialas - finanz. generalas		19'029.80		4'035.96	23'065.76		23'065.76				23'065.76	0.00
Stabiliments en construcziun	3'873'437.35	1'246'809.92		-3'181'634.12	1'938'613.15						0.00	1'938'613.15
Total	4'410'918.22	1'937'342.20	0.00	0.00	6'348'260.42	412'674.47	222'065.76	68'920.00	0.00	0.00	703'660.23	5'644'600.19
Participaziuns	3030'009.00				3030'009.00							3030'009.00
Total facultad administrativa	7'440'927.22	1'937'342.20	0.00	0.00	9'378'269.42	412'674.47	222'065.76	68'920.00	0.00	0.00	703'660.23	8'674'609.19
Taxas da colligiaziun*		-182'826.34										
Investiziuns nettas		1'754'515.86										

* Las taxas da colligiaziun vegnan cudischadas directamein el conto d'obligaziun dalla finanziaziun speciala «Purificaziun dall'aua».

9. Fatschentas extraordinarias

Las fatschentas extraordinarias ston vegnir declaradas ell'annexa. Cheutier s'audan expensas ed entradas sco era expensas ed entradas d'investiziun sch'ellas eran buca previsiblas e sch'ellas seretrain all'influenza e controlla ni sch'ellas s'audan buca tier il sector operativ. Sco expensas extraordinarias valan era amortisaziuns supplementaras sin la facultad administrativa, finanziaziuns preliminaras (prefinanziaziun) ed igl import d'in deficit da bilanza.

descripziun	summa	motiv
Donns da mal'aura vid las vias	47'810	Finanziaziun dils donns da mal'aura
Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun	1'300'000	Prefinanziaziun pil project pendent
Deposit els fonds dil capital agen	150'000	Contribuziun pil fond tenor la lescha per promover il svilup economic ella vischnaunca da Tujetsch
Amortisaziuns ordinarias (rumien)	31'200	Amortisaziuns ordinarias supplementaras tenor HRM 1
Amortisaziuns supplementaras fac. admin.	68'920	Prelevaziun ord il deposit forestal
Indemnisaziun Uffeci da construcziun bassa GR	6'020	Pagaments d'ulivaziun dalla WEKO (prestaziun da construcziun GR)

6150: Ils donns da mal'aura vid las vias han caschunau cuosts extraordinaris ella summa da frs. 47'810.00.

8400: Sin fundament dil bien resultat dil rendaquen 2019 ei ina summa vegnida contribuida al capital agen. Ei se-tracta cheu d'ina prefinanziaziun ch'ei definada per la sanaziun dil Bogn Sedrun.

8400/8500: Ina summa da frs. 150'000.00 (8400: frs. 75'000.00 / 8500: frs. 75'000.00) ei vegnida alimentada al fond pil svilup economic.

7301: Tenor il principi da contabilitad HRM2 vegnan las investiziuns, las qualas ein vegnidas realisadas alla fin avon ch'il sistem da contabilitad HRM 2 ei vegnius introduciv, screttas giu enteifer 12 onns ni durent in pli cuort spazi. Las investiziuns tier la funcziun nr. 7301 vegnan screttas giu sur in spazi da tschun onns.

8290: Per la nova maschina forestala ha la vischnaunca saviu prender ina summa da frs. 68'920.00 ord il deposit forestal. Quella summa ei vegnida scretta giu supplementarmein tier la maschina forestala.

6150: Ei se-tracta cheu d'ina summa da frs. 6'020.00 che la vischnaunca ha retschert digl Uffeci da construcziun bassa GR sco pagament d'ulivaziun en connex cul scandal davart la cunvegna da prezis sil sector da baghegiar.

10. Contribuziuns garantidas entras il cantun, la confederaziun ni tiarzas personas

In mussament davart las contribuziuns che vegnan garantidas entras la confederaziun, il cantun ni tiarzas personas per investiziuns eisi sut certas circumstanzas buca pusseivel da menar administrativamein. Ord quei motiv vegnan quellas contribuziuns indicadas ell'annexa dil rendaquen.

Neginas contribuziuns ein garantidas.

11. Regulaziuns dalla branscha per amortisaziuns linearas tier ils secturs da provediment e dismessa che vegnan finanzia cun taxas

Pils secturs da provediment e dismessa che vegnan finanzia cun taxas, san las tariffas dallas amortisaziuns linearas ord las regulaziuns dallas branschas corrispundentas vegni applicadas. Quellas regulaziuns vegnan publicadas ella annexa.

Ei vegn applicau neginas regulaziuns da bransch per las amortisaziuns linearas. Las amortisaziuns succedan tenor il sistem da contabilitad HRM 2. Il provediment d'aua vegn garantiv ella vischnaunca Tujetsch entras las differentas corporaziuns d'aua.

12. Tractament special dalla facultad administrativa tier l'introducziun dil sistem da contabilitad HRM 2

Negin tractament special.

13. Valetaziun dallas investiziuns materialas – deviazion dalla valur commerciala

La valetaziun dallas investiziuns materialas ella facultad finanziaria el connex culla rectificaziun dalla bilanza ei vegnida approvada entras la suprastanza communal ed il cussegl da vischnaunca ha priu quei per enconuschientscha.

14. Indicaziuns tier la facultad da giudida buca bilanziada

La vischnaunca da Tujetsch ei proprietaria da 345 parcelas. Quei corrispunda ad ina surfatscha da rodund 83.5 milliuns m².

15. Controlla dils credits d'impegn

La vischnaunca ei obligada da menar ina gliesta da controlla davart ils credits d'impegn. Quella cumpeggia il stadi dils projects, ils pagamenti resultai sco era la spartida dils credits da rama tenor ils singuls intents. La controlla davart ils credits d'impegn vegn publicada ella annexa.

Credit				Quen d'investizium		controlla dils credits						Contribuziuns				credit	
datum	organ	summa da credit	contribuziuns	conto	object	Expensas		Q1 2019	31.12.2019	stan	01.01.2019	Q1 2019	31.12.2019	stan	31.12.2019	credit restont	
						stan	01.01.2019										
07-11-2018*	sp	25'000		1610.5030.01	Preproject sanaziun stan da shtar	0		6'520	6'520	0	0	0	0	0	0	18'480	
13-11-2019	sp	25'000		1610.5030.01	Sanaziun dil stan da shtar	0				0	0	0	0	0	0	25'000	
08-12-2017*	rc	300'000		2170.5090.02	Scola Sedrun - pegna	253'510		14'846	268'356	0	0	77'650	77'650			31'644	
07-11-2018	cv	94'850		2190.5060.01	Amplificaziun EED	0		52'801	52'801							42'049	
18-08-2014*	rc	7'060'000	400'000	3410.5040.01	Halla plurivalenta Dulezj**	7'034'241		66'585	7'100'826	410'000			410'000			-40'826	
22-01-2016*	rc	400'000	160'000	6150.5010.05	Via Strem (inkl. Kanalisatiun)	5'328		232'522	237'850			83'767	83'767			162'150	
08-12-2017	cv	495'000		6150.5010.06	Via d'access e parcadis HP	149'245		170'039	319'284							175'716	
07-11-2018	cv	120'000		6150.5010.09	Preproject sanaziun Via dalla Staziun			69'886	69'886							50'114	
13-11-2019	cv	105'000		6150.5010.10	Sanaziun dalla Punt Drun											105'000	
08-12-2017	rc	2'130'750		6150.5030.02	Garascha sutterrana Dulezi	418'279		728'236	1'146'515							984'235	
09-12-2015*	cv	470'000	46'000	7201.5032.02	Fussal da plevgia	47'370		424'116	471'486			57'400	57'400			-1'486	
07-11-2018*	cv	95'000		7201.5042.01	Garascha per la serenara			63'613	63'613							31'387	
22-01-2016*	rc	70'000		7301.5033.01	Plazzas da rumians (mlocs)	44'097		25'503	69'600							400	
08-12-2017*	rc	125'000	118'000	7410.5030.03	Project da protecciun	104'168		57'365	161'533	41'233		75'254	116'487			-36'533	
08-12-2017*	rc	1'915'000	1'600'940	7410.5030.04	Project Scharinas	829'657		244'865	1'074'522	625'966		223'157	849'123			840'478	
16-12-2016*	rc	500'000	417'300	7410.5030.05	Project Val Strem	383'075			383'075	235'295		87'132	322'427			116'925	
14-12-2018	rc	700'000	475'000	8200.5010.01	Via da maschina dil Tgom			4'628	4'628							695'372	
17-03-2017*	rc	1'440'000		8290.5040.00	Luvatori stradlesser	1'455'721		468	1'456'189							-16'189	
14-12-2018*	cv	362'000	50'000	8290.5060.00	Maschina forestala			357'702	357'702			41'260	41'260			4'298	
01-07-2019	sp	47'400		8400.5010.00	Senda "sur vitg"***			44'237	44'237							3'163	
01-02-2017*	cv	370'000		8400.5040.01	Preproject sanaziun Bogn Sedrun	374'036		19'030	393'066							-23'066	
Bilanza / FF																	
16-03-2018*	rc	2'500'000		10710.02	Pendicularas Mustér	1'750'000		750'000	2'500'000							0	
Gremis competents: radunanza communal (rc), cussegli da vischnaunca (cv), suprazionza communal (sp)																	
*Credit ei serraus giu per ils 31-12-2019																	

**Conclus pil credit: 18-08-2014 (frs. 6'375'000.00) / 22-01-2016 (frs. 685'000.00)

*** Ina part dil project – Pigl entir project ei aunc negin credit vegnius concedius.

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca
2017/2020

Quen 2019

Bogn Sedrun

Messadi

dalla suprapstunza communalala al cussegl da vischnaunca

Preziada presidenta
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

Bogn Sedrun		Quen 2019		Preventiv 2019		Quen 2018	
Quen current		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3	Entradas						
3000	Entradas bogn da divertiment		161'999.80		185'000.00		173'437.30
3010	Entradas wellness		188'050.70		197'000.00		193'171.50
3020	Entradas vital		18'438.90		20'000.00		23'083.75
3030	Entradas vendita		15'287.33		20'000.00		16'155.80
3040	Entradas affittaziun Solarium		2'523.40		5'000.00		3'335.90
3100	Contribuziun scolas		9'000.00		9'000.00		9'000.00
3	Total Entradas		395'300.13		436'000.00		418'184.25
4	Cuosts da material e rauba						
4000	Cumpra da material	6'495.90		7'000.00		3'755.00	
4060	Cuosts lavandaria	28'326.95		34'000.00		28'634.75	
4100	Lavurs jastras	7'402.00		7'000.00		5'135.00	
4	Total Cuosts da material e rauba	42'224.85		48'000.00		37'524.75	
5	Cuosts da persunal						
5000	Pagas	384'049.65		394'300.00		390'042.15	
5013	Prestaziuns EO e cass d'accident		4'533.40				20'030.70
5014	Distribuziun entradas taxa CO2		464.60				541.75
50	Total Pagas e supplements	384'049.65	4'998.00	394'300.00		390'042.15	20'572.45
5700	AHV, IV, EO, ALV	29706.6		33'000.00		28'416.15	
5720	Cassa da pensiu	21'063.50		24'000.00		20'786.60	
5730	Segirada d'accident	1296.66		600.00		645.42	
5740	Segirada da schurnada	2'582.90		3'600.00		3'056.49	
57	Total Segiradas socialas	54'649.66		61'200.00		52'904.66	
5810	Scolaziun e formaziun	713.00		3'500.00		1'426.10	
5820	Spesas	362.70		1'200.00		100.00	
5880	Ulteriurs cuosts da persunal	710.00		3'000.00		110.00	
58	Total Ulteriurs cuosts da persunal	1'785.70		7'700.00		1'636.10	
5	Total Cuosts da persunal	440'485.01	4'998.00	463'200.00		444'582.91	20'572.45
6	Ulteriurs cuosts da menaschi						
6100	Manteniment immobilia	30'730.15		38'100.00		33'472.60	
6101	Manteniment maschinas/apparaturas	51'322.45		60'500.00		25'641.55	
6102	Manteniment mobillas/indrezs	11'093.95		12'700.00		10'159.30	
6103	Manteniment eed	11'491.80		10'000.00		14'948.30	
6150	Sal	1'308.00		1'500.00		2'037.40	
6160	Preparaziun dall'aua	6'616.10		4'500.00		6'337.40	
6165	Material da schubergiar	4'238.90		5'000.00		3'282.95	
6170	Material wellness/vital	4'957.85		5'000.00		2'635.45	
6175	Alimentaziun wellness	4'393.75		5'000.00		3'408.15	
6180	Gasettas/abos	1'189.30		2'000.00		1'130.85	
6190	Divers material da diever	3'746.05		4'000.00		2'584.32	
61	Total Manteniment e material da diever	131'088.30		148'300.00		105'638.27	
6210	Benzin e diesel	68.80		300.00		46.70	
62	Total Maschinas e transport	68.80		300.00		46.70	
6300	Segirada d'edifecis	2'976.90		3'000.00		2'940.25	
6310	Segirada da responsabladad e da maschinas	6'308.77		7'200.00		7'164.90	
6320	Controllas cantun	670.00		1'000.00		1'340.00	
63	Total Segiradas	9'955.67		11'200.00		11'445.15	

Bogn Sedrun
Quen current

		Quen 2019		Preventiv 2019		Quen 2018	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
6400	Electricitad	82'521.90		80'000.00		78'582.25	
6410	Aua	5'805.70		6'000.00		5'805.70	
6420	Ieli da scaldar	73'488.20		63'000.00		72'740.15	
6430	Taxas da rumians	1'704.35		2'500.00		2'267.85	
6440	Canalisaziun	8'333.70		10'000.00		8'333.70	
64	<i>Total Energia e dismissas</i>	<i>171'853.85</i>		<i>161'500.00</i>		<i>167'729.65</i>	
6500	Material da biro	1'225.20		2'000.00		849.95	
6510	Telefon, internet, porto	3'636.15		3'000.00		3'218.97	
6520	Contribuziuns e donaziuns	569.30		1'000.00		319.25	
6530	Cumissiu da menaschi/direcziun	3'068.00		5'500.00		2'870.00	
6540	Cuors e seminars			1'500.00			
6570	Cumissiu da gestiun			1'000.00			
6580	Diversas expensas			1'000.00			
65	<i>Total Administraziun ed informatica</i>	<i>8'498.65</i>		<i>15'000.00</i>		<i>7'258.17</i>	
6600	Reclama ed inserats	24'486.35		30'000.00		24'866.55	
6640	Spesas da representaziun			1'000.00			
6650	Bons sco sponsur	2'227.00		2'000.00		1'158.00	
66	<i>Total Reclama</i>	<i>26'713.35</i>		<i>33'000.00</i>		<i>26'024.55</i>	
6840	Spesas banca e posta	2'495.01		2'000.00		2'019.92	
6850	Entradas da tscheins		33.75				20.85
68	<i>Total Finanzas</i>	<i>2'495.01</i>	<i>33.75</i>	<i>2'000.00</i>		<i>2'019.92</i>	<i>20.85</i>
6	Total Ulteriurs cuosts da menaschi	350'673.63	33.75	371'300.00		320'162.41	20.85
7	Entradas accessorias						
7000	Entradas ustria		5'667.75		6'000.00		6'600.00
7050	Expensas ustria	41'220.60		11'000.00		11'116.05	
70	<i>Total Entradas accessorias</i>	<i>41'220.60</i>	<i>5'667.75</i>	<i>11'000.00</i>	<i>6'000.00</i>	<i>11'116.05</i>	<i>6'600.00</i>
7	Total Entradas accessorias	41'220.60	5'667.75	11'000.00	6'000.00	11'116.05	6'600.00
8	Entradas extraordinarias						
8020	Contribuziun vischnaunca - taxas da hosps						135'000.00
80	<i>Total entradas extraordinarias</i>						<i>135'000.00</i>
8							135'000.00
Total entradas/expensas		874'604.09	405'999.63	893'500.00	442'000.00	813'386.12	580'377.55
Deficit da menaschi		-468'604.46		-451'500.00		-233'008.57	

Bogn Sedrun		31.12.2019	31.12.2018
Bilanza			
1	ACTIVAS	90'025.36	149'344.94
1	Activas	90'025.36	149'344.94
10	Capital en circulaziun	90'025.36	149'344.94
1000	Cassa	8'444.90	9'376.00
1025	Banca Raiffeisen 70127.14	47'756.76	94'476.19
1026	PostFinance	13'881.45	10'612.19
1101	Debiturs	6'672.25	12'110.56
1210	Reserva ieli da scaldar	13'270.00	22'770.00
2	PASSIVAS	90'025.36	149'344.94
2	Passivas	90'025.36	149'344.94
20	Capital jester a cuort termin	551'629.82	375'353.51
2001	Crediturs - conto collectiv	20'527.35	29'621.90
2010	Bons	28'380.90	27'622.30
2011	Cartas depot	3'077.90	2'527.90
2150	Conto current AVS	-3'301.50	-2'426.15
2158	Conto d'ulivaziun vischnaunca	502'945.17	318'007.56
2300	Passivas transitorias		
24	Capital jester a liung termin	7'000.00	7'000.00
2400	Emprest vischnaunca	7'000.00	7'000.00
28	Agen capital	-468'604.46	-233'008.57
2991	Sperdita	-468'604.46	-233'008.57

Rapport da gestiun 2019

Il pensums e las cumpetenzas dalla cumissiun da gestiun ein reglai egl artechel 49 dalla constituziun communal, el regulativ per la cumissiun da gestiun ed en il model da quen e controlla dallas vischnauncas dil Cantun Grischun.

La cumissiun da gestiun ha l'incumbensa da controllar e d'examinar las differentas spartas dall'administraziun e dil menaschi finanziel dalla vischnaunca Tujetsch per igl onn da quen 2019.

La controlla ha cumpigliau:

- La revisiun dil quen annual (bilanza, quen da gudogn e sperdita e quen d'investiziun) dalla vischnaunca da Tujetsch e dil Bogn Sedrun, che cumpeglia la perioda digl 1. da schaner 2019 tochen ils 31 da december 2019.

Constataziuns:

- Las contabilitads ein menadas conform agl uorden e tenor principis mercantils sco era tenor il model da quen per las vischnauncas dil cantun Grischun.
- Las bilanzas pils 31 da december 2019 ed ils quens da menaschi 2019 corrispundan alla contabilitad.
- La facultad ed ils deivets per ils 31 da december 2019 ein corrects e mussai ora completamein.
- Ils documents da fatschenta e da contabilitad ein avon maun. Damondas ein vegnidas rispundidas exact e cumpetent.
- Il fatg communal vegn tgamunaus cun quita e senn da responsabladad.

La cumissiun da gestiun admetta alla suprastanza communal, allas ulteriuras autoritads e cumissiuns sco era a tuttas colluvreras e colluvrers dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun in cordial engraziament per tut il bien prestau.

Proposta:

La cumissiun da gestiun propona al cussegl da vischnaunca Tujetsch d'approbar il quen communal dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun 2019 (cul dretg da referendum) e da dar scarica alla suprastanza communal, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun.

Sedrun, ils 10 da matg 2020

Cumissiun da gestiun dalla vischnaunca Tujetsch

Tumaisch Valier, president

Primus Deragisch

Baseli Huonder

Approbaziun dils quens 2019 – propostas

La suprastonza communal propona al cussegl da vischnaunca:

- a) d'approbar il quen 2019 dalla vischnaunca da Tujetsch;
- b) d'approbar il quen 2019 dil Bogn Sedrun;
- c) d'approbar ils rapports da gestiun 2019 dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun;
- d) d'approbar il quen e rapport da gestiun 2019 dall'energia alpina;
- e) d'approbar l'utilisaziun dil gudogn dall'energia alpina ella summa da frs. 2'523'597.00 che preveda:
 - ina conderschida alla vischnaunca Tujetsch: *frs. 1'000'000.00*;
 - ina attribuziun allas reservas legalas: *frs. 30'000.00*;
 - ed in transport sil niev quen dall'energia alpina: *frs. 1'493'597.00*.
- f) d'approbar la prefinanziaziun ella summa da frs. 1.3 milliuns pil Bogn Sedrun ch'ei vegnida scaffida ord il gudogn resultau dil quen da gudogn e sperdita 2019. La prefinanziaziun va en favur dil project da sanaziun;
- g) da dar scarica a tuts organs communal.

Quellas fatschentas ein suttamessas al referendum facultativ tenor igl artechel 17 lit. a dalla constituziun communal.

Suprastonza communal Tujetsch

President communal:
Beat Roeschlin

Actuar:
Simon Collenberg

Bilanza	31-12-2019	31-12-2018
ACTIVAS	485'900.06	598'561.70
Facultad en circulaziun	476'597.06	595'258.70
Mieds liquids	239'888.38	376'133.25
Pretensiuns ord furniziuns e prestaziuns	163'494.73	132'993.50
Autras pretensiuns	9'100.35	8'378.50
Provisiuns	8'669.55	11'149.70
Limitaziun activa dil quen	55'444.05	66'603.75
Facultad d'investiziun	9'303.00	3'303.00
Indrezs d'EED	9'302.00	3'302.00
Vaglias	1.00	1.00

PASSIVAS	485'900.06	598'561.70
Capital jester	468'379.39	474'910.54
Capital jester en cuort termin	209'665.39	219'675.54
Capital jester en liung termin	258'714.00	255'235.00
Agen capital	17'520.67	123'651.16
Agens mieds	123'651.16	208'618.79
Resultat annual	-106'130.49	-84'967.63

Quen da gudogn e sperdita 1.1.2019 - 31.12.2019

	Quen 2019 frs.	Preventiv 2019 frs.	Differenza frs.	Quen 2018 frs.
TOTAL RECAVS	2'062'107.31	1'951'200.00	110'907.31	1'191'857.77
Total taxas da hosps	1'370'466.15	1'300'500.00	69'966.15	561'000.00
Total taxas da turissem	565'163.08	528'250.00	36'913.08	559'000.00
Total cumissiuns sin reservaziuns	72'939.15	63'950.00	8'989.15	13'886.67
Total diversas	53'538.93	58'500.00	-4'961.07	57'971.10
Recav extraordinari	0.00	0.00	0.00	0.00
TOTAL CUOSTS	2'168'237.80	1'982'500.00	-185'737.80	1'276'825.40
Total cuosts da menaschi	597'564.80	563'000.00	-34'564.80	415'994.82
Cuosts da persunal	392'260.96	388'500.00	-3'760.96	266'083.75
Localitads e cuosts da biro	86'606.47	78'500.00	-8'106.47	59'216.40
Indrezs d'EED	49'382.26	42'000.00	-7'382.26	45'694.21
Diversas	67'608.63	52'500.00	-15'108.63	43'937.93
Tscheins da banca, spensas da PC e da banca	1'706.48	1'500.00	-206.48	1'062.53
Amortisaziuns	3'117.60	1'500.00	-1'617.60	1'200.00
Convegna da prestaziun informaziun Pendicularas Mustér	0.00	0.00	0.00	16'667.00
Total marketing	593'428.15	565'000.00	-28'428.15	400'509.83
Total management da product	974'127.25	853'000.00	-121'127.25	442'453.75
Total gudogn extraordinari	0.00	0.00	0.00	0.00
TOTAL RECAVS	2'062'107.31	1'951'200.00	110'907.31	1'191'857.77
TOTAL CUOSTS	2'168'237.80	1'982'500.00	-185'737.80	1'276'825.40
RESULTAT ANNUAL	-106'130.49	-31'300.00	-74'830.49	-84'967.63

Il quen detagliau ei publicaus sin www.disentis-sedrun.graubuenden.ch/de/aktuelles-service/berichte ni sa vegnir retratgs tier il biro da Sedrun Mustér Turissem.

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegl da vischnaunca

2017/2020

Quen 2019 energia alpina

***Il rapport da gestiun dall'energia alpina 2019 ei aschuntaus
al messadi.***

Preziada presidenta
Preziadas cusseglieras
Stimai cussegliers

